

—: પ્રાપ્તિસ્થાન :—

હવીચંદ સહેરાબાઈ વસાણી
જનતા દિનપત્રિક પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
રાણપુર (સો. રસ્તો)

આશુભિ પટેલી

નાંદ ૧૦૦૦

ઇ. સ. ૧૯૫૪

વિ. મં. ૨૦૧૦

: મુદ્રક :

હવીચંદ સહેરાબાઈ વસાણી

: મુદ્રણસ્થાન :

જનતા દિનપત્રિક પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ

સુપ્ર ગાંધી રોડ, રાણપુર

(જ. અમદાવાદ)

ઉપોદ્ધાત

અમુક આજુબ શનાવધાની છે કે હતા એવું આપણામાંથી
 ૧૧મે સાંભળ્યું હતું. અવધાનની કળા આપણામાં જન્મી જૂની હોવા
 ન હોય છે. અવધાનના પ્રયોગે શાસ્ત્રક્રિયા સર્જેલા એક નેવા
 ને છે. સર્જકના જેમ અનેક શ્રદ્ધાઓ પોતાની આશ્ચર્યકારક કમરેતા
 ને જતાવે છે, તેમ અવધાનના પ્રયોગેના અવધાનકાર પોતાની
 ક્રિયાક્રિયા અનેક એમ સભા આમળા રજૂ કરે છે.

શાસ્ત્રક્રિયા અવધાનની જન્મ ઉપયોગી શક્તિ છે. તે વિના જરા
 ૧૧ થાન પ્રાપ્ત થઈ શકે નહિ. તર્કશાસ્ત્ર, મધ્યમશાસ્ત્ર વગેરે વિષયો
 માં હકીકતે શાસ્ત્રક્રિયાની હોતી નથી, તેમાં જન્મ અને સામાન્ય
 પેલાં પરિણામો શાસ્ત્ર ન રહે, તે શાસ્ત્રમાં આગળ પ્રાપ્ત થઈ શકે
 હે. રમતનાં અવધાનો રમતશાસ્ત્રક્રિયાને કળાવાદ અને વધારવામાં
 કરે છે, તેથી તે જ્યાં ઉપયોગી છે.

રમતશાસ્ત્રક્રિયા અવધાનો જોતાંજોને આશ્ચર્યમાં મગસ કરે છે
 ૧૧માં રમતજની શક્તિ તે દેખીતી જ છે, જન્મ તેમાં રમતને મદદ
 આપે છે અને શક્તિ શક્તિઓનો આશ્રય લેવામાં આવે છે એ વાત જન્મ
 ૧૧ સોફ્ટ જાણે છે. આ શક્તિઓની મદદથી શાસ્ત્રક્રિયાનું કામ
 પારે સંદેહ બને છે. દરેક અવધાની પોતાને માટે આવી શક્તિઓ
 ૧૧ રાખે છે અને કેટલીક શક્તિઓ શરૂપરેપરો. છે; એવો
 ૧૧ તરીકે, સંખ્યાને જાણે તે સંખ્યા જાણે છે. એવો
 ૧૧ પારે સંદેહ છે. આવી શક્તિઓ આપણને આપણે જાણે છે.

અવધાનને મદદ મદદ મદદ
 રમતને મદદ મદદ મદદ

આ ચારીઓથી સાચા દાખલાના જવાબો ટૂંકમાં નમન નીચે છે. આવી ચારીઓ પણ આ પુસ્તકમાં જણાવવામાં આવી છે. આ ચારીઓનું ગાળિનિષ કરતું શું છે તે આ પુસ્તકમાં મામાન્ય રીતે જણાવ્યું નથી (એવું બે ઠેકાણે એવો પ્રયત્ન કરેલો પણ મારા જ્ઞેવામાં આવ્યો છે) આનું કરતું એ છે કે આ પુસ્તક કંઈ ગણિતનું પાઠ્ય પુસ્તક નથી, તેથી ચારીઓના ગાળિનિષ કરતો આપવાનું તેનું શમ નથી, માત્ર જ્યાંય કઈ ચારીયા આવે છે તે જણાવવાનું જ તેનું શમ છે, જે વાચકને બીજાગણિતનું તરન પ્રાથમિક જ્ઞાન પણ દેશે, તે આ ચારીઓનાં ગાળિનિક કરતો અદેવાદ્યથી શાંધી શકશે, છતાં કતો અથવા બીજા કઈ વિદ્વાન ચારીઓની રીતોની ગાળિનિક આખાલીઓ સેષ કે પુસ્તક દ્વારા આપશે, તો તેથી આ વિષયમાં તસ લેતા અને બીજાગણિત જણના વાચકોને તે સમયે થશે એમાં શંકા નથી.

આવી યુક્તિઓ અને ચારીઓ શ્રોતાઓની આગળ ખુલ્લી કરી દેવાથી પ્રયોગો મારેનું તેઓનું આશ્ચર્ય ઓછું થાય છે, તેથી ધણા અવધાનીઓ આવી ચારીઓ મુખ ગણે છે, અવધાનીઓની આ માન્યતા અમને વજનદાર લાગતી નથી. તેમાં તાત્કાલિક ટૂંકી દૃષ્ટિ છે અને સામે સરવાળે તે અવધાનીને લાભકારક નથી. આ પુસ્તકના સેષકે આ ચારીઓને વાચકની આગળ ખુલ્લી કરી છે, તેમાં એમણે કશું ગુમાવ્યું નથી; બિલકુલ, અભ્યાસીને સરળતા કરી આપીને એમણે વિદ્યાની સેવા કરી છે.

આ પુસ્તક લખવામાં સેષકનો મોટો શ્રમ દેખીતો જ છે. આ વિષયના રસિકો આ પુસ્તકનો પૂરો સાજ ઉઘાડીને સેષકના શ્રમને સાર્થક કરશે એમ હું ધન્ય છે.

તા. ૧૩-૧-૫૪	}	હરિહર પ્રા. લેક
૨૨, સરસ્વતી સોસાયટી		
સરખેલ રોડ, અમદાવાદ-૭		

સમર્પણ

બાળબ્રહ્મચારી સદ્ગુરુદેવ તપસ્વી
પંડિત સુનિધી હુંગરસી મહારાજના
પવિત્ર ચરણોમાં

પૂજ્ય ગુરુદેવ.....

આપથીએ અને બાગવતી જેન દિશાનો પ્રાથમિક મહામંત્ર આપી
મહાન ઉપકાર કરેલ છે, આપથીએ અને સ્નેહ-કિસ્મોની રાસની આપી,
કવિત્વનો મૂર્ચોદય જીવહી અને સ્તવનો સ્વચાની યાકિત પ્રાપ્ત કરાવી છે
તથા મારી માદિત્ય લેખનની છગાસાને આપે દર્શિપૂર્વક વધાવી લઇ
તે માટે સાનુકુળતા આપી છે, અને આ “ અવધાનની કળા ”માં
આપની સનન પ્રેરણા મળી છે તથા મારા જેવા ધમર બાલમ પ્રયે
નિરંતર આપથીના નિર્મળ અંતઃકરુણમાં કુણાપૂર્વક કલ્યાણિક બાવના
પ્રતિનિ રહેલ છે તે માટે ગુરુદેવ, હું આપનો સદાનો ઝાણી છુ. તેથી જ
મારી આપ બુદ્ધિથી લખેલ આ “ અવધાનની કળા ” નામનું
પુસ્તક આપથીના ચરણકમળમાં મર્મર્પણ કરવા હું બાબસાળી થયો છુ.

એચ ડી.

આપનો વિનીત શિષ્ય

જયંતમુનિ

પ્રકાશકના બે બોલ

બાળ જ્ઞાત્યારી તપસ્વી પંડિત મુનિશ્રી ડુંગરસી સ્વામી તથા તેમના શિષ્ય શતાવધાની કવિવર જયંતમુનિ કાળ્યા. ૨ અષાઢી કચ્છી સંવત્સર ૨૦૧૦ (વિક્રમ સંવત ૨૦૦૬)ના ચાતુર્માસ સાકડીયામા (કચ્છ-વાગડ) રવા દના. શતાવધાની જયંતમુનિની અવધાનની અદ્ભુત શક્તિ માટે મેં પદ્યોનાં ખૂબ સાંભળેલું હતું. તે અમલમાં હું મહારાજશ્રીના દર્શન કરવા અગેષ ત્યા પ્રત્યક્ષ રીતે મહારાજશ્રીની અદ્ભુત શક્તિનો ખ્યાલ આપ્યો. તે વખતે મહારાજશ્રીએ જનતાની ખૂબ માગણીને લક્ષમાં રાખી આવી અમૂલ્ય વિદ્યા દરેક શીખી શકે તેટલા માટે 'અવધાનના કળા' નામનો નવિન ગ્રંથ તૈયાર કર્યો હતો. તે ગ્રંથ મહારાજશ્રીએ મને બતાવ્યો. મેં તે જોઈને તરત જ પ્રગટ કરવાની હિતેજ્ઞતા બતાવી. ખરેખર મારા સદ્બુદ્ધિએ આ મહાન ગ્રંથના પ્રકાશનનો લાભ મને મળ્યો. આ ગ્રંથ ધાર્યા કરતાં મોડો પ્રગટ થયો છે પણ તે આવડે જનતા સમક્ષ રજૂ થામ છે તે આનંદનો વિષય છે.

ગ્રંથની શૈલી બને તેટલી સરખી અને સુંદર બનાવવા લેખકે પ્રયત્ન કર્યો છે. છતાં 'અવધાનના કળા'નો સંબંધ ગણિતવિદ્યાના કેટલાક અધ્યાય નિયમે સાથે હોવાથી કોઈ કોઈ જગ્યાએ જે સમજાવામા મુશ્કેલી લાગે તો તે માટે લેખકને રજૂ મળવાથી અથવા તો તેઓના સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી શીખનારાઓને સરળતા લાગશે.

ચાતુર્ અમૂલ્ય પુસ્તક મારા હાથે પ્રકાશન પામે છે તે માટે હું મનુષ્ય આનંદિત થયો છું. કેટલાકે અત્યાર સુધી આ વિદ્યાને ગુપ્ત

ગામવા પ્રવૃત્ત કરના હતા; ત્યારે આજના દેશકાળને સમજનાર અને જગતને આ વિવામાં રસ લેતી કરવાનાં સુંદર બાવો સેવનાર શ્રી જયંતમુનિએ કોઇ જાનુ જાનની સંકુચિતશક્તિ ન ગણતાં મુક્તભાવે આ મુદ્દર અમૂલ્ય વિદ્યાનો અર્પ તૈયાર કર્યો છે તે માટે તેમને જુના વધુ પંચવાદ હું આપું છું. શ્રી જયંતમુનિએ ૧૭ વર્ષની નાની ઉંમરમાં (દક્ષ લઇ ખૂબ સારું જ્ઞાન મેળવ્યું છે. અત્યારે ૨૫ વર્ષની યુવાન અવસ્થા છે. તેઓશ્રીની જ્ઞાતિશક્તિ માટેની અપૂર્વ બાવના, યુવાન વર્ષને ખેંચવાની આકર્ષણ શક્તિ છે અને અત્યાર સુધીમાં તેઓશ્રીએ ૮ પુસ્તકો બહાર પાડ્યા છે. ખરેખર આ ૨૫ વર્ષની નાની વયમાં ઘણું સુંદર કામ કર્યું છે તે માટે તેમને લાજો પંચવાદ છે.

જૈન તથા જૈનેતર ખંડુઓને આ પુસ્તકમાંથી ઘણું જાણવાનું મળશે. વિદ્યા એ સર્વ બાપી પન છે આથી જૈન અથવા જૈનેતરોએ આ અમૂલ્ય વિદ્યા શીખવાનો પ્રયત્ન કરશે એટલે પુસ્તક પ્રાપ્ત કરવાનો મારો પ્રયત્ન સફળ થશે છે તેમ હું સમજીશ.

જયંતમુનિ ૨૫ વર્ષની નાની વયના છે. હના ખૂબ કસાદી છે. કહક કરવાની તમજા છે. તેમના શુરશ તપસ્વી પંડિત કુંભરસી મહારાજ એક શાત તપોમર્તિ છે. નાધુતાનાં ધણું શુભે. તેમનામાં નગરે પડે છે. આવા પવિત્ર શુરશનાં અનુભા જેસીને જયંતમુનિએ જે કળાઓમાં વિશાસ સાધ્યો છે તે પૈકીની આ ‘અવધાનની કળા’ એક છે. શુર-શિખરી સુંદર બેટીનાં ફળ ૨૫ આ પુસ્તકના પ્રકાશનમાં છે તેથી મને ખૂબ કસાદ થયો છે. જૈન મુનિઓ વિદ્યાના ક્ષેત્રમાં પરાન્નપૂર્વથી ધણો કાળો આપના આપ્યા છે તે રીતે જ આ પુસ્તક પણ જૈન મુનિઓનાં જ્ઞાન જાંઘરમાંથી પ્રગટ થાય છે, તેથી મને ધણો હર્ષ થાય છે.

વાચકોને આ પુસ્તક ધણી રીતે અવધાન મહિત ખીલવવા માટે માર્ગદર્શક થશે. મુશ્કેલી ધારે તો પોતાના જ્ઞાનને કદ્દ વિશાળ કરી શકે તેમ છે. જ્ઞાનની પૂર્ણ વિશાળતા એ જ મુશ્કેલી છવનવું ધ્યેય

પ્રકાશકના બે બોલ

બાળ ક્ષત્રચારી નરવી પંડિત મુનિશ્રી કુમરસી સ્વામી નથા તેમના શુભિષ્ણ શતાવધાની કવિવર્ણ જ્ઞવંતમુનિ શાખા. ૨ અષ્ટાદ્વી કચ્છી સપ્તમર ૨૦૧૦ (વિક્રમ સંવત ૨૦૮૬)ના આગુભામ સાકડીયામા (કચ્છ-વાગડ) રજા હતા. શતાવધાની જ્ઞવંતમુનિની અવધાનની અદ્ભુત શક્તિ માટે મેં પટેલાં ખૂબ સાંભળેલું હતું. તે સમયમાં હું મદારાજશ્રીના ઇર્ગન કરવા ગયેલ ત્યા પ્રસન્ન રીતે મદારાજશ્રીની અદ્ભુત શક્તિનો ખ્યાલ આવ્યો. તે વખતે મદારાજશ્રીએ જનતાની ખૂબ માગણીને લક્ષમાં રાખી આવી અમુક વિદ્યા ફરેક શીખી શકે તેટલા માટે 'અવધાનની કળા' નામનો નવિન અંથ તૈયાર કર્યો હતો. તે અંથ મદારાજશ્રીએ અને બતાવ્યો. મેં તે જોઈને તરત જ પ્રગટ કરવાની ઇતિજારી બતાવી. ખરેખર મારા સદ્ભાગ્યે આ મહાન અંથના પ્રકાશનનો સામ મને મળ્યો. આ અંથ ધાર્પ કરતાં મોડો પ્રગટ થયો છે પણ તે આજે જનતા સમક્ષ રજૂ થાય છે તે આનંદનો વિષય છે.

અંથની શૈલી બને તેટલી સરખી અને સુંદર બનાવવા લેખકે પ્રયત્ન કર્યો છે. છતાં 'અવધાનની કળા'નો સંબંધ ગણિતવિદ્યાનાં કેટલાક અધરા નિયમે સાથે દોવાથી કોઈ કોઈ જગ્યાએ જો મરમતવામા મુશ્કેલી લાગે તો તે માટે લેખકને રજા મળવાથી અથવા તો તેઓની સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી શીખનારાઓને સરળતા લાગશે.

આવું અમુક પ્રસ્તુત મારા હાથે પ્રકાશન પામે છે તે માટે હું બહુ આનંદિત થયો છું. કેટલાકો અત્યાર સુધી આ વિદ્યાને ગુપ્ત

ગામના પ્રાપ્ત કર્યા હતા; તારે આગળના દેશકાળને સમજનાર અને
 જાનને આ વિશામાં રસ લેતી કર્વાનાં સુંદર બાલો મેલનાર શ્રી
 નરપંતમુનિએ કોઈ પણ જાતની સંકુચિતચિત્તિ ન રાખતાં મુખભાવે આ
 નુર અમૂલ્ય વિદ્યાનો અર્થ તૈયાર કર્યો છે તે માટે તેમને વધુમાં
 વધુ ધન્યવાદ કું આપું છું. શ્રી નરપંતમુનિએ ૧૭ વર્ષની નાની
 ઉમરમાં ક્રિષ્ણ લઈ ખૂબ સારું જ્ઞાન મેળવ્યું છે. આત્મારે ૨૫ વર્ષની
 યુવાન ઔવરથા છે. તેઓશ્રીની ભાવસિદ્ધિ માટેની અપૂર્વ ભાવના,
 યુવાન વયને ખેંચવાની આકર્ષણ શક્તિ છે અને આત્મારે સુધીમાં
 તેઓશ્રીએ ૮ પુસ્તકો બહાર પાડ્યા છે. ખરેખર આ ૨૫ વર્ષની
 નાની વયમાં ધણું સુંદર કામ કર્યું છે તે માટે તેમને લાખો
 ધન્યવાદ છે.

જૈન તથા જૈનેશ્વર બંધુઓને આ પુસ્તકમાંથી ધણું જાણવાનું
 મળશે. વિદ્યા એ સર્વ વ્યાપી ધન છે વ્યાપી જૈન અથવા જૈનેશ્વરોએ
 આ અમૂલ્ય વિદ્યા શીખવાનો પ્રયત્ન કરશે એટલે પુસ્તક પ્રકાશન
 કરવાનો આદેશ પ્રાપ્ત સંજોગ થયો છે તેમ કું સમજાય.

નરપંતમુનિ ૨૫ વર્ષની નાની વયના છે. છતાં ખૂબ ઉત્સાહી છે.
 કહો કર્વાની તમમા છે. તેમના ગુરુજી તપસ્વી પંડિત કુંભારસી
 મહારાજ એક માંડ તપોમુર્તિ છે. મહાકુતાનાં ધર્મી કુલો તેમનામાં
 નજરે પડે છે. આવા પવિત્ર ગુરુજીનાં ચતુષ્પા મેશીને નરપંતમુનિએ
 જે રજાઓમાં વિદ્યા સંપાદ્યો છે તે પૈકીની આ ‘અવધાનની રજા’
 એક છે. ગુરુ-સિદ્ધની સુંદર જોડીનાં રૂબ રૂબ આ પુસ્તકના પ્રકા-
 શનમાં છે તેથી મને ખૂબ ઉત્સાહ થયો છે. જૈન મુનિઓ વિદ્યાના
 ક્ષેત્રમાં પરમપૂર્વથી ધણો કાળો આપના આપ્યા છે. તે દીને જ આ
 પુસ્તક પણ જૈન મુનિઓનાં જ્ઞાન જાગરમાંથી પ્રગટ થાય છે, તેથી મને
 ધણો હર્ષ થાય છે.

વાચકોને આ પુસ્તક ધણી રીતે અવધાન મહિત ખીલવવા માટે
 માર્ગદર્શક થશે. મુદ્દપ ધારે તો પોતાનાં જ્ઞાનને ધણું વિદ્યાજ કરી
 રોકે તેમ છે. જ્ઞાનની પૂર્ણ વિદ્યાળના એ જ મુદ્દપ ઇવનકું ધ્યેય

છે. એ ખોલમાં આ પુસ્તક મળ્યાર થાય તેડું છે. 'અવધાનની કળા' નો સંબંધ ગણિતવિદ્યા, બાપાગાન, કાવ્યકળા, વ્યવહારકુશળતા વગેરે ધર્મી શક્તિઓ સાથે છે. જોમાં આ જાણી શક્તિઓ વધુ દો તેમાં 'અવધાનની કળા'નો મૂલ્ય વિકાસ થશે.

અંતમાં જે જે બાધઓએ આ પુસ્તકમાં પ્રકાશનમાં સીધા કે આડકતરે ફાળો આપ્યો છે તે બધાનો હું આગ્યાર ખાતું છું. આ સુંદર પુસ્તકનું પ્રકાશન એ તો ચિસ્તમરજીવી બનાવ તરીકે દર્શેશા માફ રહેશે.

એન સી. સેવક

કાનજી શામજી બીડાવાળા (૧૨૭)

વાચકોને

વાચકોને આ પુસ્તક વાંચનાં પ્રથમ સ્વ નહિ આવે. પહેલા અવધાનથી જોયા તો તમને કદાચ પુસ્તક ગમશે પણ નહિ. અને એમ થશે કે આ બધું તો ગણિત છે. પણ ખરી ખૂબી ગણિતમાં મનાવેલી છે, અને તે છેલ્લા અવધાનો વાંચનાં ખ્યાલ આવશે. જુદું જુદું ગણિત તો સૌ કાંઈ કરી શકે છે. પણ સમૂહમાં એક સાથે જો અવધાન દોષ ત્યારે જ ગણિત માં રાખવાનું દોષ છે. ને તેમ જવાનો મગજમાં ગોડવાના દોષ છે. અને તે એકી સાથે બધું માફ રહે તે જ ખરીખરી ખૂબી છે. યજ્ઞ આ ગણિત સિવાયના શબ્દ અવધાન કરે છે; તેમાં પણ અવધાન નં. ૬૧-૬૨ નો ઉપયોગ ખામ ખાનમાં રાખવો પડે છે. જે જુદો વિગ્રામ દોષ અને મનની એકાગ્રતા દોષ તો જ આ પ્રયોગે મળવાપૂર્વક થઈ શકે છે. આ પુસ્તકમાં જેમ જેમ તેમ સમજાથી મમજવા પ્રયત્ન કરેલ છે. તે

જાનં વાચક કર્મને ન સમજી શકાય તેના અર્થધર્મે જાણે તે તે મારે
અમને પૂઞારી થકે છે. જરૂરી દુઃખરૂઢ મારે નિર્મિત કરનારે વીજા-
વાર પ્રત લખાયે જોયો તેને પ્રમુખર આપના જનને પ્રત્ન કરવામાં
આવશે.

એન શી. જયંતમુનિ

: સરનામું :

To સત્યાવધાની જયંતમુનિ

C/o "જોડ જયંતિ" ધર્મોજ

ધુ. રાજપુર (સિંધપટ્ટ)

"અવધાનની કળા" પુસ્તકમાં અગાઉથી
સહાય કરનાર દાતાઓની નામાવલી

૧૦૧૧૨. લધાભાઈ નાઈઆના સમસ્તાર્યે તેમના મુખ્યે તરફથી
'લાકડીયા.

૫૧૧ મિલકતભાઈ હજાભાઈ તરફથી : જયાડ.

૫૧૧ મીંતજીભાઈ સવજીભાઈ તરફથી : જયાડ.

૫૧૧ સ્વ અનુપચંદ શંભુભાઈના સમસ્તાર્યે તેમના વિધવા
પત્ની છત્રીજીભાઈ તરફથી : અંજલ.

-: પુસ્તક મળવાનું સ્થળ :-

દલીચંદ લહેરાભાઈ વસાણી

જન્ય વિનરર્ક- પ્રિન્સીપ પ્રેસ

ધુ: રાજપુર (સોરાપ રેલ્વે)

લખના ઠેઠાના મિત્રા આ પુસ્તક બીજેથી મળી શકે નહિ.

સંધ્યાભાઈ નાઇઆ માસાવાઈનું દે.કે. પુતાન

જે જમિયાં અને આદમિય પૂરણ પાસા છે. તેવા ૧૨૭ દેશના વાગડ પ્રદેશમાં સાકડીયા નામનું મોટું મહે. જે. રંગા આગલાજની ૧૦૦ ધરની વગતી છે. વાગડ પ્રદેશમાં સાકડીયા જે વીજમિ મળ્યાય છે. એવા એ વી.જે.મા વિ. નં. ૧૭૫૩ના આજી સુદી ૧૫ના શુભ દિવસે સંધ્યાભાઈના જન્મ થયો. તેમના પિતાશીળ નામ નાઇઆ માસાવાઈ હતું અને માતૃશીળ નામ દીમાવાઈ હતું.

જારનમાં ૧૨૭ જામ કરીને ખેતી પ્રધાન દેશ છે. અહીંના વગના માનવીઓ થમજીવી અને માર્કમક છે. સાકડીયા શુદ્ધિદ શહે. છે. પુત્રના સંસાધુ પારખામાંથી એ કહેવન અનુસાર તેના શુંદર સંસાધી માતા-પિતાને ખૂબ જ આનંદ થતો. નાનપણથી જ તેને જોન ધર્મ પ્રથે આજી પ્રદા હતી અને જે તેમને પાતાના જીવનના આજીએ આજીમાં વધી લીધી હતી. આમાયિક, પ્રતિકમન, મુરમેલા જે આજના પુત્રાન વર્ગને જામ અનુસંજર છે તે તેમના જીવન જીવનની પ્રતીત આપતા હતા.

સંધ્યાભાઈના શરીરનો બાધો મજબૂત અને તેમની કામ કરવાની શક્તિ અદ્ભુત હતી. માનવસેવા સાથે સાથે બીજા જીવોની પણ સેવા કરવાનું તેઓ ચૂકતા નહિ. સં. ૧૯૮૧ની સાલથી સાકડીયામાં

તેમણે ૫૬૦૭ને ૪૪ નામવાનું પોતાના હાથથી જ શરૂ કરેલ, અને
 હવેનાં અંત સુધી અવિરત ચાલુ રાખેલ, જે આજ પણ તેમના
 મુખેએ ચાલુ રુખ્ય છે.

સં. ૧૬૯૮ની માનમાં ૫૦૫ સાહેબશ્રી મુલાવવંદેશ સ્વામી પામે
 તેમણે સત્તેડે શિવજીન અંશિકાર કર્યું. મં. ૨૦૦૪ની સાલમાં તેમણે
 વરસીતપ કર્યો હતો. ત્યાર પછી ૨૦૦૬ની સાલમાં. ૭૬ ૭૬નો વરસી
 તપ સત્તેડે કર્યો હતો. આપું આકરે તપ ચાલુ હોવા છતાં
 પોતાની કૌકુંભિઃ, હરજ અને કામ કરવાની આવનાસકિન એટલી
 જ મનેજ હતી. આ ક્ષિત્તલમાં આવ્યા ધર્મી અને કાંઈપરણ્ય,
 પુરપુરું હવન કરેકને મુખેએકેક ઘડ પડી તે નિઃશંક છે. . . .

ત્યારે ૭૬ ૭૬નો વરસીતપ ચાલુ હતો ત્યારે વગોટક શાસ્ત્ર
 વિદ્યા મહામતી શ્રી મોટા કુંવરનાથ સ્વામી દાણા ૩ ખીરાજતા હતાં.
 હાથમાથ તથા તેમના ધર્મ પત્રીએ સુખ શાંતિથી પાસ્યા કરેલા
 કરેલ છે કે,

મનમાં સ્ત્રી-પુરુષની ભેદ ભેડે હવન હવે છે,
 કરતાં એક જાત સંગ્રામ, ભેડે હવન હવે છે.

આ રીતે કંપતી હવનમાં માથે જ વરસીતપ કર્યો હતો પાસ્યા
 બાદ થોડી અસકિન લાગી; અને ખેરાક પચવામાં મુરકેલી પડી,
 ખાવા પીવામાં ખૂબ જ માલ્ફેની ગમવા છતાં પણ તકલીફ ચાલુ જ
 રહી અને આથી કરીને આ તપસીને પોતાના હવનની પડીએ
 હવે નહક છે એવો આભાસ થયો. દીકરાએને બોજાવીને કહ્યું કે,
 'કું હવે મેન્ચાર ક્લાકનો જ મહેમાન છું. મારે મારા હાથથી જ શુભ
 કામ કરવું છે,' અને તેમણે નીચે પ્રમાણે પોતાના પુત્રોને આગ કરી.

'એક કળ્પી લુવાર કમુતને વણ નાખતો.' પોતાને જાણે
 અમાકથી મુલુના મમની ખજાર હોય તેન પાંચ કિલ્લ અમાકથી
 મહામતીશ્રી મોટા કુંવરનાથ ગ્રામીના શાંતિ વિદ્યા મહામતીશ્રી
 મન્ડીનાથ સ્વામી પામે આરંભ-અમારંભ, કોઈપણ જાનનાં રાજ લઈ

આ પુસ્તક લખવાની ઇચ્છા પાંચ વર્ષથી હોવા છતાં કેટલાંક કારણોથી વિત્તન થવાજ કરતો હતો, ખૂબ દુરે તે જનતાની પાસે રજૂ થઇ શક્યું છે. તેની પ્રસ્તાવના મરિય પ્રત્યક્ષ પંચાંગના મુખ્ય સંપાદક અને ગુજરાત વિદ્યાસભાનાં ખગોળ વિભાગનાં પ્રાધ્યાપક શ્રી દરિદરભાઈ ભટ્ટે લખેલ છે. શ્રી. દરિદરભાઈ પ્રત્યક્ષ ખગોળ ગણિતનાં વિશારદ છે તથા આખા દિવસ વિદ્યાનોમા જાળીતા છે. તેમણે પ્રસ્તાવના લખી આપવાની માગણી સ્વીકારી અને ખરેખર આભારી કરેલ છે. અવધાનની કળાનો મોટો જ્ઞાન ગણિત વિદ્યાથી સંબંધવાળો છે અને ગણિતવિદ્યામાં શ્રી. દરિદર ભટ્ટને ખૂબ રસ છે, તેથી આવી ચમત્કૃતિવાળી ગણિતવિદ્યાના અંગરૂપ અવધાન પ્રયોગો જાહેરમાં મુદ્રાય છે તે સાબળી તેમને હાઈ થયેલો અને તરત જ પ્રસ્તાવના લખી આપવાનું સ્વીકારેલું.

આ પુસ્તકની બાપાના સંવાદ શૈલીની ખૂબ અવસ્યકતા છે, એવી સૂચના શ્રી. સિવસાસ ઉપસીદાસ જોનસપુરા એમ. એ. એ કરેલી (દેસો બાવનગર કોમેન્ટ) તેમની સૂચના અને મહી ગણ અને તેથી જ આ પુસ્તકની આખી શૈલી નિર્માણ થઈ. આ માટે શ્રી સિવસાસ જોનસપુરાનો પણ આભારી છું.

પુસ્તકની આખા અને તેની કેટલી રજૂઆત કરવામાં અને સંદેશ પ્રત્યક્ષ પંચાંગના સહસંપાદક શ્રી. નાથાસાસ માધવજી મંડલી ખૂબ ઉપયોગી થયા છે. એ જાણ તો ધન્યુ વખતથી મારા અંગત પરિચયમાં છે. એટલે તેમણે આ કામમાં અને ખૂબ મદદ કરી છે. શ્રી નાથાસાસ માધવજી મંડલીને તો હું આ પુસ્તકનાં પ્રાસાનમાં મારા અંગત જોડીદાર સમજું છું.

આ સિવાય જે જે જાણજોણે આ પુસ્તક જલદી પ્રગટ થાય તે સારું એવી ઇચ્છાસાધુજન સગવડ માગણી ચાલુ રાખેલી તેમને તો ધન્યુ આભારી છું કેમકે તેમની માગણીએ જ અને જલદી પુસ્તક પ્રગટ થાય એવા વિચારમાં તથા વર્તનમાં મુઠી દીધેલો.

અવધને કેમ શા જે છે એ જુઠું એટલે તેના જપ્તોમ વાંચોએ
 કરીનેયો. અવધની કન્યા જે જે જાણે એ જાણવા હજી તેને પ્રત્યક્ષ
 સમ્મા જુઠું કરી જાણીયો. મારે વાંચોએ પેલાવામાં સેવી
 પ્રદન, પામ્મ, જે સમજી એકજો સમિતિઓએ વિધાન કરી પ્રત્યક્ષ-
 થી જુઠું, એમ થશે એટલે મને સત્ય જ થશે કે પ્રત્યક્ષ પ્રત્યક્ષ
 સત્યને મારે દેવ સાજ થશે છે.

અંતમાં ત્યાં પ્રત્યક્ષમાં અવધિ કરી દેવ, જુઠું કરી દેવ,
 તેમજ તે વિશે વિશેષ માર્ગદર્શન કે સમ્મા દેવ તે મને જાણીયો
 એવી આજ્ઞા સાથે વિરમુ છું.

: સંવત ૨૦૧૦ માસના સુદ ૧૫ :

તા. ૧૦-૧૨-૫૩ સંવતર

સાહીબા (૧૨૭-૫૫૫)

એ જ લી.

જયંતિ મુનિ

નિયમાનુક્રમ

નાંબર

નિયમાનુક્રમ

- ૧ અકબી મહેલા. ૧૨૪૪૫૧૧૪
- ૨ એકાએકની બેઠેલી મહેલા મહેલાનો ૧૫
- ૩ ૫૬૨ નિયમાથી ધારેલા નિયમ કહેવા.
- ૪ ધારેલ વાર કહેવા.
- ૫ ૨૬ નિયમાથી ધારેલ નિયમ કહેવા.
- ૬ ૧૨ સરિયાથી ધારેલ સરિયા બનાવવી.
- ૭ ૨૦ તીથકરનાથી ધારેલ તીથકરના નામ બનાવવી.
- ૮ નવખાનાનો મર્વતોબદ્ધન બનાવવો.
- ૯ નવ વડે બાબત રાજ્ય રાજ્ય રહે નેવી રાજ્ય બનાવવી.
- ૧૦ મુખાવેલો અંક બનાવવો.
- ૧૧ ધારેલ રકમને મુખાંક આપી આગેવ મુખાકારનાથી કમી ૧૬
- ૧૨ ધારેલ રકમને મુખાંક આપી આગેવ મુખાકારનાથી કમી ૧૭
- ૧૩ ધારેલ રકમને મુખાંક આપી આગેવ મુખાકારનાથી કમી ૧૮
- ૧૪ પાંચ સંખ્યાનો મરવાળો અગાઉથી કહેવો. ૨૨
- ૧૫ સાત સંખ્યાનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો. ૨૪
- ૧૬ મનમાં ધારેલ આકાર કદી બનાવવો. ૨૬
- ૧૭ કોઈ પણ માણસના ખિસ્સામાં કદલા ૩૧
- ૧૮ રાખવા છે તે બનાવવું.
- ૧૯ સાત ખાનાનો એકી સંખ્યાનો સર્વતોબદ્ધન બનાવવો. ૩૨
- ૨૦ સાત ખાનાનો એકી સંખ્યાનો સર્વતોબદ્ધન બનાવવો. ૩૪
- ૨૧ સાત કોષ્ટકમાંથી ધારેલી ઉમર બતાવવી. ૩૬
- ૨૨ અમતકારીક તથા કોષ્ટકમાંથી ધારેલો અંક કહેવો. ૪૦
- ૨૩ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનામાં મુખાવેલ ૪૬
- ૨૪ અંક બતાવવો.

- ૨૩ ૨૫, ૪૬, ૮૧ ખાનાઓનાં સર્વતોબદ્ધતાં જતાવ્યા. ૫૬
- ૨૪ આઠ માણસના ધારેલ અંગનો સત્વાળો જુદો જુદો કહેવો. ૬૮
- ૨૫ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિયું પરિણામ મરણું સાવડું (રીત ખેડી) ૬૯
- ૨૬ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિયું પરિણામ સરણું સાવડું (રીત ખીજ) ૭૧
- ૨૭ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિયું પરિણામ સરણું સાવડું (રીત ત્રીજ) ૭૨
- ૨૮ આખના ચંચાનો નંબર કહેવો. ૭૩
- ૨૯ પ્રમદારની ઉંમર જતાવવી. ૭૪
- ૩૦ પ્રમદાર પામે કેટલી ખેડીય છે તે કહેવું. ૭૬
- ૩૧ ધડિયાળમાં કેટલા વાગ્યા છે, તે જતાવડું. ૭૭
- ૩૨ કાષ્ટ પશુ મને તેરમ ધારે છતાં જ્યામ '૩૧'જ આવે ૭૮
- ૩૩ ધારેલી રકમ મણિન કચવી તે જ વ્યક્તિનાં મોઢે જોડાવવી. ૮૦
- ૩૪ પ્રમદારે'મમાં છુપાવેલ આંક કહેવો. ૮૧
- ૩૫ પ્રમદારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા, આના પાછ છે તે જતાવડું. ૮૩
- ૩૬ સોલ માણસમાંથી ક્યા માણસ પાસે રમાલ છે તે જતાવડું. ૮૫
- ૩૭ ક્યા હાથમાં એકી'ને ક્યા હાથમાં બેકી રકમ છે તે કહેવું. ૮૭
- ૩૮ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિયું પરિણામ સરણું સાવડું. (રીત ચોથી) ૮૯
- ૩૯ પ્રમદારને કેટલા માષ્ટને બહેન છે તે કહેવું. ૯૦
- ૪૦ હાથીદાંતના બંને પાસામાં ધારેલા દાણા કહી જતાવ્યા. ૯૧

- ૪૧ સોલ માણુમમાંથી ક્યા માણુમે ક્યા દાણમાં ક્ય
આંગળીમાં ને ક્યા વેદમાં વીટી પડેલી છે તે બતાવતું. ૬૭
- ૪૨ બને મુકીમાં છુપાવેલ રકમ કહેવી. (રીન બીજી) ૬૫
- ૪૩ કોઈ જમ્મ માણુમને કેટલા પુત્ર પુત્રી છે. તે કહી બતાવતું. ૬૭
- ૪૪ પુસ્તાકનું પાત્રું લોટી ને સજ્જ બતાવવા. ૧૦૦
- ૪૫ નવ માણુસમાંથી કોની પાસે હમિયાળ છે તે બતાવતું. ૧૦૨
- ૪૬ સમાનાન્તર પચીસ રકમોનો સત્વાળો કરવો. ૧૦૪
- ૪૭ જૂતકાસિન, સન, માસ, તારીખ પરથી વાર કહેવો. ૧૦૬
- ૪૮ જૂતકાસિન, સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી. ૧૦૮
- ૪૯ જૂતકાસિન, સન, તારીખ ને વાર પરથી મહિનો કહી
આપવો. ૧૧૨
- ૫૦ મંદપાના પાનાની દમલીઓની નીચેના પાનાનાં
શણાનો સત્વાળો કહેવો. ૧૧૪
- ૫૧ પાનાની દમલી કરી તેના આઠ જાણી દમલી કહેવી. ૧૧૫
- ૫૨ પાનાની દમલી કરી તેના આઠ અને દમલી
ઉપરથી ઉપયોગમાં આવેલ પાનાઓની સંખ્યા કહેવી. ૧૧૮
- ૫૩ તારીખ પરથી તિથિ પકડી પાડવી. ૧૨૦
- ૫૪ પ્રમતારનો જન્મસાલ, મહિનો, તિથિ ને વાર કહેવો. ૧૨૧
- ૫૫ રમાસમાં છુપાવેલ વસ્તુ કહેવી. ૧૨૪
- ૫૬ આડું અવળું થયેલ શ્લોકનું અરથુ સરળ કરવું. ૧૨૬
- ૫૭ આજથી કેટલા દિવસે ક્યો વાર આવશે તે કહેવું. ૧૨૭
- ૫૮ આજથી કેટલા તારાજ સમાજ હોય
જોવી ક્યો (પાંખડીનું અવધાન) ૧૨૮
- ૫૯ નેના વગરના પાનાઓમાંથી પારેલ બે પાના સોધવા.
૧૨૯
- ૧૦ વીમ પાનાઓમાંથી રકમ વાદ રાખવી. ૧૩૩
- ૧૧ ૫૬૨ આંકમાંની રકમ વાદ રાખવાની મુક્તિ. ૧૩૬
- ૧૨ જમ્મા અવધાને ચાદ રાખવાની મુક્તિ. ૧૪૦

અવધાન નંબર ૩

‘અવધાનકારે કહ્યું કે ‘તમારી જન્મતિથિ કઈ છે, તે હું ગણિતવિદ્યાથી પકડી ચકું છું.’

ઓતાઓમાંથી એક સત્જન બોલ્યા કે ‘મારી જન્મ-તિથિ કઈ છે ?’

અવધાનકાર બોલ્યા કે ‘તમારી જે જન્મતિથિ હોય તે આંકડામાં ૨૧ ઉમેરો. એકવીસ ઉમેરતા જે મરવાયો આવે તેને ૧૫ વડે ભાગો. પંદર વડે ભાગતા ચોપ કેટલી વધો તે જણાવો.’

સત્જને કહ્યું, ‘ચોપ ૪ વધી ઊ.’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘તમારી જન્મતિથિ તેરમ છે.’

ઓતાઓએ કહ્યું કે, ‘વાહ ! આ તમે કેવી રીતે કહી શક્યા ?’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘આ માટે મેં એક કોષ્ટક તૈયાર કર્યું’ ઇ અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.’

જો ૧ ચોપ વધે તો જન્મતિથિ   દસમ સમજવી

” ૨ ” ” ” ” ”   અગિઆરમ   ”

” ૩ ” ” ” ” ”   બારમ   ”

પ્રાચીન અવધુઓને બેનાં મીનો

અવધાન નંબર ૨

અવધાનકારે કહ્યું કે 'હું' યુજાકારનો એક એવો નિયમ બતાવું છું કે, તમને બધાને તેમાં ખૂબ નવાઈ લાગે.'

બોલે ૧૧૧૧૧×૧૧૧૧૧ નો જવાબ શું આવે ? , આ સાંભળી કેટલાક સજ્જનો કાગળ કે પાટી ઉપર યુજાકાર કરવા લાગી ગયા.

એ જોઈ અવધાનકાર બોલ્યા કે 'એવી કડાકડ કરવાની કંઈ જરૂર નથી. આ યુજાકારનો જવાબ

૧૨૩૪૫૬૭૮૯૧ છે,

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે 'હું અવધાનકાર તમે શું તકનિ તે જવાબ કેવી રીતે શોધી કાઢ્યો ?'

અવધાનકાર બોલ્યા કે 'શુન્ય તથા શુન્ય બનેમાં પાંચ એકડા છે. તેથી વચ્ચે ૫ મૂકી આશુબાશુ ૪૩૨૧ એ નીચે આંકડાઓ મૂકવાથી જવાબ આવી જશે.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે '૧૧૧૧૧૧૧×૧૧૧૧૧૧૧ નો શું જવાબ આવે ?'

અવધાનકાર બોલ્યા કે 'શુન્ય તથા શુન્યમાં માત્ર એકડા છે માટે ૧૨૩૪૫૬૭૮૯૫૪૩૨૧ જવાબ આવે.

પાંચ મુખેને બેઠાં મીઠા !

સંસ્કરને કહ્યું કે, 'ગ્રેષ્ઠ ૩ વધી છે.'

'અવધાનકારે કહ્યું કે, 'નમસ્કાર જન્મ સનિવાર છે.'

શ્રીતાઓએ કહ્યું કે, 'વાહ! તમે કેવી રીતે કહી શક્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ પ્રાટે મેં એક કોણક તૈયાર

કયું છે, અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

જો ૧ ગ્રેષ્ઠ વધે તો ગુરુવાર સમજવો.

૨ " " " ગુરુવાર "

૩ " " " શનિવાર "

૪ " " " રવિવાર "

૫ " " " સોમવાર "

૬ " " " મંગળવાર "

૭ " " " બુધવાર "

શ્રીતાઓએ પૂછ્યું કે 'પહેલાં તમે એમ કહ્યું કે,

સોમવારથી નેટલા નંબરે વાર હોય તેમાં ૪૬ ઉમેશવાના

છે. પણ અમે તે જાણને સમજ્યા નથી. આટે વધુ સ્પષ્ટી-

કરજી કહેલ'

અવધાનકારે કહ્યું કે 'જ્યોતિષના જલ્દકારે સોમવારથી

પહેલો વાર મળે છે. એટલે વારના અનુક્રમ નંબરે નોંધે

જણાવ્યા મુજબ આવે છે.

૧ સોમવાર

૨ મંગળવાર

પ્રતી એ ૪ મનો ફલાન છે.

અવધાનની ક્રમાં :			
૪	"	"	તરમ
૫	"	"	સોલમ
૬	"	"	પૂનમ કે અમામ મમજવી
૭	"	"	પડવે
૮	"	"	બીજ
૯	"	"	ત્રીજ
૧૦	"	"	ચોથ
૧૧	"	"	પાચમ
૧૨	"	"	છઠ્ઠ
૧૩	"	"	સાતમ
૧૪	"	"	આઠમ
૧૫	"	"	નોમ

અવધાન નંબર ૪

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા જન્મ વખતે કયો વાર હતો તે હું ગણિત વિધાના બળથી કહી શકું છું.'
 શ્રોતાઓમાંથી એક મજાને પૂછ્યું કે 'તમારો જન્મનો વાર કયો.'

અવધાનકારે જોમ્યા કે, 'તમારા જન્મનો વાર જોમ વારથી જોડતા નંબર આવે તે અંકમાં ૪૬ ઉમેરો. છેતા સ્ત્રીમ ઉમેરતા જે અરવાળો આવે તેને ૭ વડે ભાગો. માત્ર વડે ભાગતા ચોથ કેટલી વધી તે જણાવે.'

૫૫. એ જ નંબરો મિત્ર છે.

જાતકનંદક

: અવધાન નં. ૪ :

૨૫

૩૬

૫૧) ૭૮૧૧૭

૬૦

૭૧

૮૨

૯૩

૧૦૪

૧૧૫

૧૨૬

૧૩૭

૧૪૮

૪

૧૫૦ તં ૫

૬ ૪૦ ૬

૬ ૪૦ ૭

૬ ૪૦ ૮

૬ ૪૦ ૯

૬ ૪૦ ૧૦

૬ ૪૦ ૧૧

મજાને કહ્યું કે, 'એવ ૩ વધી છે.'

'અવધાનકારે કહ્યું કે, 'નખાંદો જન્મ

ધોનાઓએ કહ્યું કે, 'વાદા તમે દેવી

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ મારે મિ'

કહ્યું છે, અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ

તો ૧ સંપ વધે તે મુકવા

" ૨ " " મુકવા

" ૩ " " મુકવા

" ૪ " " મુકવા

" ૫ " " મુકવા

" ૬ " " મુકવા

" ૭ " " મુકવા

ઓવાઓએ પૂછ્યું કે 'પહેલાં નમે

સોમવારથી જેટલા નંબરે વાર દોષ તેમાં

છે, પણ અધી તે જણાવે મમત્ત્યા નથી

કરજી રહેલ'

અવધાનકારે કહ્યું કે 'જ્યોતિષના અ

પહેલો વાર મળે છે. જેટલો વારના ધનુક

જણાવ્યા મુજબ આવે છે.

૧ સોમવાર

૨ મંગલવાર

પરથી એ-૪ મુજબ જાણ

૧	૧૯	૨૨	૨૩	ઉત્તરાશ્વિની	૨૪
૨	૨૦	૨૩	૨૪	હસ્ત	૨૫
૩	૨૧	૨૪	૨૫	ચિત્રા	૨૬
૪	૨૨	૨૫	૨૬	સ્વાતિ	૨૭
૫	૨૩	૨૬	૨૭	વિશાખા	૨૮
૬	૨૪	૨૭	૨૮	અનુરાધા	૨૯
૭	૨૫	૨૮	૨૯	જ્યેષ્ઠા	૩૦
૮	૨૬	૨૯	૩૦	મૂળ	૩૧
૯	૨૭	૩૦	૩૧	પૂર્વાષાઢા	૩૨
૧૦	૨૮	૩૧	૩૨	ઉત્તરાષાઢા	૩૩

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે ‘નક્ષત્રોનો અનુક્રમ નંબર કય રીતે છે ?’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘જ્યોતિષના વિદાનો નક્ષત્રોન નીચે જણાવ્યા મુજબ અનુક્રમ નંબર આપે છે.’

૧ અશ્વિની	૮ મુખ્ય	૧૫ સ્વાતિ
૨ ભરણી	૯ અશ્લેષા	૧૬ વિશાખા
૩ કૃતિકા	૧૦ મઘા	૧૭ અનુરાધ
૪ રોહિણી	૧૧ પૂર્વાશ્વિની	૧૮ જ્યેષ્ઠા
૫ મૃગશીર્ષ	૧૨ ઉત્તરાશ્વિની	૧૯ મૂળ
૬ આર્દ્રા	૧૩ હસ્ત	૨૦ પૂર્વાષાઢા
૭ પુનર્વસુ	૧૪ ચિત્રા	૨૧ ઉત્તરાષાઢા

જિંદગી દાનનંદુર છે.

૨૨ અભિજીત	૨૪ ધનિષ્ઠા	૨૬ પૂર્વાશ્વદ્વયા
૨૩ ધનુ	૨૫ યજ્ઞભક્ષા	૨૭ ઉત્તરાશ્વદ્વયા
		૨૮ દેવતી

અવધાન નં. ૬

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા જન્મ વખતે ૩૪ રાશિ ઉ તે હું' અભિજિતાના બળથી કહી ચકું છું.'

ઘોતાઘોતાંથી એક સમજાને પૂછ્યું કે, 'મારી જન્મ-રાશિ કયું છે ?'

અવધાનકારે જોત્યા કે, 'તમારી જન્મરાશિના અનુક્રમ નંબરમાં મત્તર ઉમેરેલ, સત્તર ઉમેરતા જે સરવાળા આવે તેને ૧૨ વડે ભાગેલ ભાગના ચોપ કેટલી વધી તે જણાવો.'

સમજાને કહ્યું કે, 'ચોપ ૧૦ વધી છે.'

અવધાનકારે જોત્યા કે, 'તમારી જન્મરાશિ સિંહ છે.'

ઘોતાઘોતે કહ્યું કે, 'વાહ! તમે જન્મરાશિ કેવી રીતે કહી ચક્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ માટે મેં એક કોષ્ટક તૈયાર કર્યું છે અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

નં. ૧ ચોપ વર્ષે તો જન્મરાશિ વૃથિક સમજાવી.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ માટે મેં એક કોષ્ટક તૈયાર કર્યું છે અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

પ્રમાણે ગ્રહ નવોત્પત્તિનું સ્વરૂપ કયા.

ક્ર. સં.	રોજ	વર્ષ	તો	જન્મગણિ	ધન	સમજવી.
૧	૩	૧૧	૧૧	૧૧	મકર	૧૧
૨	૪	૧૧	૧૧	૧૧	કુંભ	૧૧
૩	૫	૧૧	૧૧	૧૧	મીન	૧૧
૪	૬	૧૧	૧૧	૧૧	મેષ	૧૧
૫	૭	૧૧	૧૧	૧૧	વૃષભ	૧૧
૬	૮	૧૧	૧૧	૧૧	મિથુન	૧૧
૭	૯	૧૧	૧૧	૧૧	કર્ક	૧૧
૮	૧૦	૧૧	૧૧	૧૧	સિંહ	૧૧
૯	૧૧	૧૧	૧૧	૧૧	કન્યા	૧૧
૧૦	૧૨	૧૧	૧૧	૧૧	તુલા	૧૧

ઓતાઓએ પૂછ્યું કે, 'રાશિઓના અનુક્રમ નંબર કેવી રીતે છે?'

/ અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જ્યોતિષ જાણનાર વિદ્વાનો રાશિઓના અનુક્રમ નંબર નીચે મુજબ આપે છે.'

૧ મેષ	૫ સિંહ	૯ ધન
૨ વૃષભ	૬ કન્યા	૧૦ મકર
૩ મિથુન	૭ તુલા	૧૧ કુંભ
૪ કર્ક	૮ વૃશ્ચિક	૧૨ મીન

ધનથી લક્ષ્મી વધે છે.

અવધાન નં. ૭

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે કયા તીર્થ'કર પ્રભુની બક્ષિ કરો છો તે હું ગણિતવિદ્યાથી કહી શકું છું.'

શ્રીતાઓમાંથી એક સજ્જને પૂછ્યું કે, 'હું કયા તીર્થ'કર પ્રભુની બક્ષિ કરું છું?'

અવધાનકારે જોડ્યા કે, 'તમે જે તીર્થ'કર પ્રભુની બક્ષિ કરો છો તે તીર્થ'કર પ્રભુના અનુક્રમ નંબરમાં કડ ઉમેરો. તેનીશ જિમેસ્ટા જે સરવાળો આવે તેને ૨૪ વડે ભાગો. થોડીશ વડે ભાગતા કેટલી શેષ વધી તે જણાવો.'

સજ્જને કહ્યું કે, 'શેષ ૧૧ વધી છે.'

અવધાનકારે જોડ્યા કે, 'તમે વાયુપૂજ્ય તીર્થ'કર પ્રભુની બક્ષિ કરો છો.'

શ્રીતાઓએ કહ્યું કે, 'વાહ! તમે કેવી રીતે કહ્યું?'

અવધાનકારે જોડ્યા કે, 'આ માટે મેં એક કોષ્ટક તૈયાર કર્યું છે અને તે નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

જો ૧ શેષ વધે તો શાંતિનાથ સમજવા.

જો ૨ " " કેયુનાથ " "

જો ૩ " " અરનાથ " "

અપાદ નેનો કોઈ શકુ નથી,

4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408	1409	1410	1411	1412	1413	1414	1415	1416	1417	1418	1419	1420	1421	1422	1423	1424	1425	1426	1427	1428	1429	1430	1431	1432	1433	1434	1435	1436	1437	1438	1439	1440	1441	1442	1443	1444	1445	1446	1447	1448	1449	1450	1451	1452	1453	1454	1455	1456	1457	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

અવધાનકારે જોત્યા કે, 'પૂર્વનાં જ્ઞાની મૂનિઓ (ગૈન શાસ્ત્રમાં) નીચે જણાવેલા ક્રમથી તીર્થ'કર પ્રમુખો થયા છે, તેમ કહે છે.'

૧ થી જગમોરણ્યામી	૧૬ થી સુરિષિનાથજી	૧૭ થી કુંભુનાથજી
૨ થી અટનનાથજી	૧૭ થી શીતજીનાથજી	૧૮ થી અગ્નાથજી
૩ થી સંજ્ઞાનાથજી	૧૯ થી જોગનાથજી	૨૦ થી મરિનાથજી
૪ થી અમિનદાસજી	૨૦ થી વાનપૂજનાથજી	૨૧ થી મુનિપુત્રનાથજી
૫ થી સુમનિનાથજી	૨૧ થી વિમલનાથજી	૨૨ થી નમિનાથજી
૬ થી વજ્રનાથજી	૨૨ થી અનન્યાથજી	૨૩ થી નેમનાથજી
૭ થી સુધર્મનાથજી	૨૩ થી મર્મનાથજી	૨૪ થી પાર્શ્વનાથજી
૮ થી મંદકાનાથજી	૨૪ થી શાન્તિનાથજી	૨૫ થી વલ્લભીજી

અવધાન નંબર ૮

અવધાનકારે કહે છે કે, 'અવધાનના મર્વનામદ્યમાં ૬ મંજિતવિદ્યાથી 'જનાયો શકું' મુ. તમે કહેા તે મંજ્યાનો સર્વતોમદ્યંત્ર જનાયો આપીશ તે મંજ્યા, જનુ વટે જામી શકાય તેવી અને ૧૨ ઉપસંતતી હોવી જોઈએ.'

ઘોનાઓમાંથી જોઈ સમજાવે પૂછ્યું કે, '૨૪ મંજ્યાનો મર્વતોમદ્યંત્ર જનાયો.'

અવધાનકારે જોત્યા કે, '૨૪ મંજ્યાનો મર્વનામદ્યંત્ર નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

અવધાનકારે જોત્યા કે, '૨૪ મંજ્યાનો મર્વનામદ્યંત્ર નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

અવધાનકારે જોત્યા કે, '૨૪ મંજ્યાનો મર્વનામદ્યંત્ર નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

અવધાનકાર બોલ્યા કે, '૧ ઉમેરવાથી અને ૮ બાદ કરવાથી'

ઝોંતાઓએ કહ્યું કે, 'વાડ' અવધાનખાર ! તમારો ગણિતવિદ્યા અદ્ભુત છે. કૃપા કરી અમને શીખવો.'

અવધાનકાર બોલ્યા કે, 'ઝમ તે સંખ્યા હોય તેના બધા આંકડાઓનો સરવાળો કરવો. એ સરવાળો ૬ થી જેટલો ઓછો હોય તેટલો અંક ઉમેરવાથી અને સરવાળો જેટલો આવ્યો છે તેટલો અંક બાદ કરવાથી તે સંખ્યા ૬ વડે ભાગતા શૂન્ય શેષ રહે તેવી બને છે.'

ઝોંતાઓએ કહ્યું કે, 'હજી અમે બરાબર સમજ્યા નથી માટે સ્પષ્ટતાથી જણાવો ?'

અવધાનકાર બોલ્યા કે, 'ઉદાહરણ તરીકે ૪૫૩૨૧૨ એ સંખ્યાના જે આંકડાઓ છે તેનો સરવાળો,

$૪+૫+૩+૨+૧+૨=૧૭$ થાય. અને ૧૭ના બે અંકો છે ૧ અને ૭. તે બંનેનો સરવાળો ૮ થાય. જેટલો ટમાં ૧ ઉમેરવાથી ૬ થાય છે માટે ૪૫૩૨૧૨માં જો ૧ ઉમેરીએ તો ૪૫૩૨૧૩ થાય. તેને ૬ વડે ભાગતા શૂન્ય શેષ વધે છે. અથવા તો ૪૫૩૨૧૨નાં અંકોનો સરવાળો ૮ થયો છે તે ૪૫૩૨૧૨માંથી બાદ કરીએ તો જે સંખ્યા આવશે તે પણ નવ વડે ભાગતા શૂન્ય શેષ વધે તેવી

પરિણિતિઓ આપી.

આવશે. ૪૫૩૨૧૨માંથી ૮ બાદ કર્યા તો ૪૫૩૨૦૪ રહ્યા. તેને ૬ વડે ભાગતા-શૂન્ય રહે છે.’

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, ‘હવે અમે સમજ્યા.

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘આ માટે એક મહત્વનો નિયમ ઘાટ રાખવા જેવો છે કે, જે સંખ્યાના બધા આંકડાઓનો સરવાળો ૬ થાય તે સંખ્યા નવ વડે ભાગી શકાય છે.’

અવધાન નંબર ૧૦

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘છુપાવી દીધેલો અંક હું ગુપ્તિ-વિદ્યાથી પકડી આપું છું.’

શ્રોતાઓમાંથી એક સભજને કહ્યું કે, ‘પકડી આપો.’

અવધાનકારે જોડ્યા કે, ‘તમે જમે તે સંખ્યા તમારા મનમાં ધારો. એ સંખ્યાના બધા અંકોનો સરવાળો કરો. જે સરવાળો આવે તે એ સંખ્યામાંથી બાદ કરો. જે જવાબ આવ્યો તેમાંથી તમને ચોક્કસ લાગે તે આંકડો છુપાવી બાકીના અંકો મને કહો.

સભજને કહ્યું કે, ‘૧૨૩૫૩૬ બાકીના અંકો છે.’

અવધાનકારે જોડ્યા કે, ‘તમારો છુપાવેલો આંકડો ૪ છે.

સભજને કહ્યું કે, ‘સાચો વાત છે.’

છુપીયને આશ્ચર્ય આપે

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'વાહ ! આ તમે કેવી રીતે કહ્યું ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, '૧૨૩૪૫૬ સંખ્યામાં જે અંકો
 ૭) તેમનો સરવાળો કર્યો. $૧+૨+૩+૪+૫+૬=૨૩$ અને ૨૩
 નો મરવાળો $૨+૩=૫$ થયો. આ ૫ ને મેં ૬ માંથી બાદ
 કર્યો. રીત ૪ વધી તે સત્તજને છુપાવેલો આંકડો હતો.'

શ્રોતાઓએ જાણ્યું કે, 'હજી અમને બરોબર મમજી
 પડતો નથી માટે વધુ સ્પષ્ટીકરણ કરો.'

અવધાનકારે પિતા મમજીને પૂછ્યું કે, 'જાણ તમારે
 કઈ સંખ્યા ધારી હતી ?'

મમજીને કહ્યું કે, '૧૨૩૪૫૬૭ સંખ્યા ધારી હતી.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં આ અંકોનો મરવાળો કર
 વાનો કર્યો હતો. જેથી $૧+૨+૩+૪+૫+૬+૭=૨૮$ સરવાળો
 થયો. આ અંકોનો ૧૨૩૪૫૬૭માંથી બાદ કરવાનો કોઈ
 કામ નહોતો. $૧૨૩૪૫૬૭-૨૮=૧૨૩૪૫૩૯$ રહ્યો; એવે ૧૨૩
 ૪૫૩૯માંથી નેક આંકડો છુપાવો જાડીતો અંકો કોઈના
 જાણ્યાં વગર. જેથી તે માન્યે ૬ છુપાવી જાડીતો ૧૨૩
 ૫૩૯ અંકો મને કહ્યા અને મેં ૧૨૩૪૫૩૯ સંખ્યા ૩+૨
 ૫+૩+૯ નેકે છુપાવેલો અંક કોઈપણ કાઢ્યો ને જાણ્યાં છું.'

અવધાન નંબર ૧૧

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે મમે તે સંખ્યા પાડો. એ મંખ્યાને હું મારી છુજા મુજ્જની મંખ્યા નટે શુજાવીય. શુજાકાર જે આવે તેમાંથી મમે તે અંકે છુપાવી બાકીના અંકો મને કહેયો, તે કયો અંક છુપાવ્યો છે તે પકડી આપીય.'

શ્રોતાઓમાંથી એક મુજ્જને કહ્યું કે, 'મિ' મારી મરછ મુજ્જ સંખ્યા પાડી છે.'

અવધાનકાર જોત્યા કે, 'તમોએ જે સંખ્યા પાડી છે તેને ૧૨૬ નટે શુજો. શુજાકાર જે આવે તેમાંથી કોઈ ૫૩ એક અંક છુપાવી બાકીના અંકો મને કહેા.'

મુજ્જને કહ્યું કે, 'બાકીના અંકો ૬૬૩૧૫૦ છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારો છુપાવેલો અંક ૬ છે.'

મુજ્જને કહ્યું કે, 'બીજકુલ બરોબર છે.'

શ્રોતાઓએ જણાવ્યું કે, 'વાદ ! અવધાનકાર તમોએ અમને આશ્ચર્યમાં મરડાવ કરી રીપા છે ! તમોએ કેવી રીતે છુપો અંકો ૫૩૩ી પાડ્યો ?'

અવધાનકાર જોત્યા કે, 'મને

જણ્યા

કવન કુજાઈ રેલ તે

॥

કહી તે સંખ્યાના આંકડાઓનો સરવાળો કર્યો જે ૩ આવ્યો
આ ૩ ને મેં ૬ માંથી બાદ કર્યા તો ૬ રહ્યા તે જ છુપા
વેલો અંક છે.’

ઢોતાઓએ પૂછ્યું કે, ‘હવે વધુ સ્પષ્ટીકરણ કરો કે
જેથી અમને પૂરેપૂરી સમજણ પડે.

અવધાનકારે પેલા સત્જનને પૂછ્યું કે, ‘બાપુ તમારે
કયું સંખ્યા ધારી હતી?’

સત્જન બોલ્યા કે, ‘૫૫૨૫ સંખ્યા ધારી હતી.’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘૫૫૨૫ની સંખ્યાને મેં ૧૨૬
વડે ગુણવાનું કહ્યું હતું. તેથી $૫૫૨૫ \times ૧૨૬ = ૬૯૬૩૧૫૦$
ગુણાકાર થયો. આ જે ગુણાકાર આવ્યો તેમાંથી એક અંક
છુપાવી બાકીના અંકો અને કહેવામાં આવ્યા હતા. પેલા
બાપુએ ૬ છુપાવી બાકીના અંકો ૬૯૬૩૧૫૦ મને કહ્યા.
મેં તે અંકોનો સરવાળો કર્યો જે $૬+૯+૬+૩+૧+૫+૦ = ૨૧ = ૩$
થયો. આ ૩ને મેં ૬માંથી બાદ કર્યા. એ ૬ વધો તે
છુપાવેલો અંક હતો.’

ઢોતાઓએ પૂછ્યું કે, ‘આ નિયમમાં ખૂબી શી છે?’

અવધાનકાર બોલ્યા કે, ‘હું ગુણવા માટે જે સંખ્યા
આપું છું તે ૬ વડે ભાગી શકાય તેવી આપું છું. મેં
ચોક્કસ જોઈતી હોય તો હજી અને અભિમાન દૂર કરો.

૧૨૬ વટે ગુણાખ્યા દત્તા ૧૨૬ સંખ્યા ૬ વટે બાગના
ગુણ એવ વધે તેવી છે.

સોનાઓએ પૂછ્યું કે, 'અમે તેવડી મૌડી સંખ્યા કે
ને ૬ વટે બાગી યાચ તેવી હોય તો તે વટે ગુણવાધો આ
પ્રમાણે જ જવાજ યોધી યાચ ?'

અવધાનકાર જોડયા કે, 'હા'

'૬, ૧૮, ૨૭, ૩૬, ૪૫, ૫૪, ૬૩, ૭૨, ૮૦, ૧૨૬,
૧૩૫, ૧૪૪, ૨૨૨૨૧, ૪૬૮૩૨ આ સંખ્યાઓ ઉપાદાન
માટે જણાવી છે. આમાંથી અમે તે સંખ્યા વટે કેળવીધારેલી
સંખ્યાને ગુણાવીએ તો ગુણાકાર ને આવે છે તે ૫૪ ૬
વટે બાગી યાચ તેવો આવે છે અને તેથી પુષ્પારેલો અંક
૫૪ની યાચ છે કેમકે જ્યારે બાદી પહેલા અંકો અને
જણાવવામાં આવે છે ત્યારે તે અંકોનો સરવાળો ૩૩ '૫૪'
અને સરવાળાના અંકને હમાંથી બાદ ૩૩ '૫૪' કે તરત જ
પુષ્પારેલો અંક મળી આવે છે. આ સ્વીકૃત પહેલાં તમને
જણાવેલી || જ.

'અવધાનનાં આ નિયમમાં ખૂબી ૬ ના અંકની છે. માટે
ગુણવા આવેલી રકમ ૬ વટે બાગી યાચ તેવી જ હોવી
જોઈએ.'

અવધાનની, અવધા બેગમાં વધે જુ તામમાં છે.

અવધાન નંબર ૧૨

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે ગમે તે સંખ્યા ધારો. એ સંખ્યાને મારી ધ્રુષ્ટા યુગ્મની સંખ્યા વડે ગુણવીશ. ગુણકાર જે આવે તેમાં ગમે તે એક અંક તમે ઉમેરો. તે હું મારી ગણિતવિદ્યાની યજ્ઞિથી જે અંક ઉમેરે છે તે પકડી આપીશ.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સભ્યને કહ્યું કે, 'મેં મારી મરદ યુગ્મ સંખ્યા ધારી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'એ સંખ્યાને તમે ૩૨૧૩ વડે ગુણો. ગુણકાર જે આવે તેમાં એક નવો અંક ઉમેરી ક્યા અંક આવ્યા છે. તે મને કહો.'

સભ્યને કહ્યું કે '૧૪૫૫૮૭૪૫૬૭ સંખ્યા આવી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ ૭ ઉમેર્યાં છે.'

સભ્યને કહ્યું કે, 'વાત માથી છે.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'હું અવધાનકાર તમેએ કેવી રીતે એ અંક પકડી પાડ્યો?'

અવધાનકાર બોલ્યા કે, 'મને જે ૧૪૫૫૮૭૪૫૬૭ આ સંખ્યા કહેવામાં આવી તેના અંકોનો સરવાળો કર્યો. જેથી

મન પવિત્ર થયા વિના શાનને રંગ આવતો નથી

ધાન ન

ધાન ન

રીતમાં ૨

૬૧૩

શ્રોત

બીજો

અ

અવધા

હું સંખ્યા

૩૦૦

તે $૧+૪+૫+૫+૮+૭+૪+૫+૬+૭=૫૨=૭$ થયા આ ૭ તે જ વધારેલો અંક હતો.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'જામાં કઈ ખૂબી સમાવેલી છે ?'

અવધાનકાર જોત્યા કે, 'પ્રથમ પૂછનાર સંજ્ઞાન ભાળને મેં શુંવવા માટે ને ૩૨૧૩ની સંખ્યા આપેલી હતી તે ૬ વડે ભાગતા શૂન્ય રેખ વધે તેવી હતી.'

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, 'આ સૈત તો અવધાન નંબર ૧૧ સાથે જ મળતી અણાય.'

અવધાનકાર જોત્યા કે, 'ફક્ત ફક્ત જોડેલો જ ન કે અવધાન નંબર ૧૧માં ઘટાડેલો અંક પડકવાનો છે. ત્યારે અવધાન નંબર ૧૨માં વધારેલો અંક પડકવાનો છે. પરંતુ બંને રીતમાં શુંવવા માટે ને સંખ્યા આપવામાં આવે છે, તે ૬ વડે ભાગતા શૂન્ય રેખ વધે તેવી હોય છે.'

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, 'હવે જામે બરોબર સમજી ગયા હોએ.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે સમજી ગયા છો છતાં પણ આ ઉદાહરણ આપણે ખાકું કરી લઈએ.'

અવધાનકારે પેલા સંજ્ઞાનને પૂછ્યું કે, 'જાઈ તમેએ કઈ સંખ્યા ખાસી હતી ?'

- મહિન ફેલિનાળાથી સાત્તમે રહે.

સત્તજન જોડ્યા કે, '૪૫૩૧૨ મંજ્યા મારી હતી.'

અવધાનકાર જોડ્યા કે, '૪૫૩૧૨ને મેં ૩૨૧૩ ૧૨ ગુણાવ્યા હતા. તેથી ૪૫૩૧૨×૩૨૧૩=૧૪૫૫૮૭૮૧૬ આજ્યા. આ ગુણકારમાં પેતા ભાગ્યે ૭ નવો અંક ૧મારી મને ૧૪૫૫૮૭૪૫૧૭ સંખ્યા કહી હતી અને તે ઉપરથી મેં ૧મારેતો અંક ૧૭નો પાડ્યો હતો. આ બધું પહેલાં જણાવી મયો છું.'

અવધાન નંબર ૧૩

અવધાનકાર કહે છે કે, 'પાંચ મંજ્યાઓનો મરવાળો અમાઉથી કહી શકાય તેવી અમતકારવાળી ગણિતવિદ્યા હું બોલું છું.'

શ્રોતાઓમાંથી એક 'સત્તજને પૂછ્યું કે, 'સરવાળાની એ મુશ્કિલ કૌની છે ?'

અવધાનકાર જોડ્યા કે, 'પહેલાં તો તમે કોઈ પણ સંખ્યા જણાવો.'

સત્તજને કહ્યું કે, '૫૨૪૫૦'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હું જે અમતકારીક રીત બોલું છું, તે પ્રમાણે તમેએ જણાવેલી સંખ્યા ઉપરથી સરવાળો ૨૫-૨૪૪૮ આવશે.'

સત્તજને કહ્યું કે, 'હવે ચાર સંખ્યાઓ લખવી તો બાકી છે ?'

આસક્તિ વિના બીજું કોઈ બધું નથી.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જો ચાર મંજ્યઓ દ્વેષી
જાતી છે તેમાં એ ત્રણે લખો અને એ છ' લખીશ.'

મહાજને ૪૬, ૨૫૫૧૫, અને ૬૫૪૩૨ માં જે
મંજાઓ દ્વારા જાણી શકાય છે.

અવધાનકારે હવે કે, 'ત્યારે હવે આમેં બે મંજવા હજો.

5709

• **NTS**

બને શંકે ક'બ્યાએ,નેઃ સરવાળે કરે. '

મજાને પાંચે મુજબાએને સરવાળે કરવા માટે
 મેંકાવી અને બીજા બોનાએ શીખી શકે તે માટે પાટીયા
 ૭૫૦ લખી. જે નીચે જણાવ્યા મુજબ હતી.

2274

પટેલ સમાચારી મંડળ

24424

| પ્રમ પુત્રદર મજાન બાપમે

44832

વખાવેલો જે મુંબ્યામિ

ט'ט'ט'

અરપાનકરે લખાવેલી સંખ્યાએ।

• 2450

2400

મુરખળે થયે

અધ્યક્ષશ્રીએ જોડિ ની કોલેજો તથા મહા પુજારી
નિવૃત્ત વાલ્મીકી પંડારી ત્રિપાલ

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'હો અવધાનકાર તમે આ માનવાળા અગાઉથી કેવી રીતે જાણવા લેતા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, પ્રથમ પૂછનાર બાઈએ તમારે પહેલો પરજવનો સંખ્યા લખી બેઠો તરત જ મેં એ સંખ્યામાંથી ૨ બાદ કર્યા જેથી ૫૨૪૪૮ રહ્યા અને ૨ ગણી તરફના અંકની આગળ મૂકી હીપા જેથી ૨૫૨૪૪૮ સરવાળા આવશે તેમ નહીં કહ્યું.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'ગણી તરફ ૨ શા માટે વધાર્યા તથા ૨ બાદ શા માટે કર્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કુલ પાંચ રકમો આપવાનો હોતો એટલે મારી અગાઉની રીત મુજબ મેં ગણ્યા તરફ ૨ નો અંક મૂકી હીપા તથા ૨ બાદ કર્યા; કેમ કે પાંચ રકમોનો સરવાળો અગાઉથી કહેવા માટે ગણી તરફ ૨ અંક વધારવો પડે ૥ તથા ૨ બાદ પણ કરવા પડે છે.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'આ નિયમમાં ખુબી કયાં સમાયેલી છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં જે બે સંખ્યાઓ લખાવેલી તેમાંજ ખુબી છે. પ્રથમ પૂછનાર બાઈ ગમે તે સંખ્યાઓ લખે પણ મારે મારી સંખ્યાઓ લખવા માટે મુકિત કરવી પડે છે.'

હવે પણ જેની ઝંખના કરે છે એ અવસર તને આપ્યો છે.

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'એ કંઈ સુકિત છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'પ્રથમ પૂછનાર બાઈ જ્યારે તેમનાં સંખ્યાઓ લખે છે ત્યાર પછી જ મારે મારી સંખ્યાઓ લખવાની હોય છે. અને મારી સંખ્યાઓ હું પ્રત્ન પૂછનાર બાઈની સંખ્યા ઉપરથી જ બનાવી લઉં છું.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'પ્રત્ન પૂછનારની સંખ્યાઓ ઉપરથી તમે તમારી સંખ્યા કેવી રીતે બનાવી શકો છો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'પ્રત્ન પૂછનાર બાઈ જે જે સંખ્યાઓ લખે છે તે સંખ્યાઓને હું નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે નવડાઓમાંથી બાદ કરું છું.'

$$૯૯૯૯૯-૨૫૫૨૫=૭૪૪૭૪$$

$$૯૯૯૯૯-૬૫૪૩૨=૩૪૫૬૭$$

'આ રીતે નવડાઓમાંથી બાદ કરતાં જે ૭૪૪૭૪ અને ૩૪૫૬૭ સંખ્યાઓ આવી, તે મેં મારા તરફની સંખ્યા તરીકે લખાવી હતી.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'અવધાનકાર તમે ખરેખર અદ્ભુત માણસ છો માટે આ રીતનાં બીજા અવધાનો શીખવાની સુકિતઓ કેવી છે તે જણાવો !!'

છપર જાનને જાણનાર નહિ પણ જાણના છે

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'જે અવધાનકારે તમો આ મરનાળો અમાઠથી કેવી રીતે પહોંચાડ્યા હતા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'પ્રથમ પૂછનાર બાઈએ જ્યારે પહેલો પરજવનાં મંજવા લખી એટલે તરફ જ મેં એ સંજ્યામાંથી ૨ બાદ કર્યા જેથી પરજવટ રહ્યા અને ૨ ડાળી તરફના અંકની આગળ મૂકી હીમા જેથી ૨૫૨૪૪૮ સરવાળો આવશે તેમ નક્કી કર્યું.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'ડાળી તરફ ૨ શા માટે વધાર્યા તથા ૨ બાદ શા માટે કર્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કુલ પાંચ રકમો આપવાનો હતો એટલે મારી અમલકાનીક રીત મુજબ મેં ડાળી તરફ ૨ નો અંક મૂકી હીમા તથા ૨ બાદ કર્યા; કેમ કે પાંચ રકમોના સરવાળો અમાઠથી કહેવા માટે ડાળી તરફ ૨ અંક વધારવો પડે છે તથા ૨ બાદ પણ કરવા પડે છે.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'આ નિયમમાં ખુબી કયાં સમાયેલી છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં જે બે સંજ્યાઓ લખાવેલી તેમાંજ ખૂબી છે. પ્રથમ પૂછનાર બાઈ ગમે તે સંજ્યાઓ લખે પણ મારે મારી સંજ્યાઓ લખવા માટે મુક્તિ કરવી પડે છે.'

દેવો પણ જેની ઝંખના કરે છે એ અવસર તને આપ્યો છે.

ઘોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'એ ઇંદ મુકિત છે ?'

અવધાનદારે કહ્યું કે, 'મન પૂછનાર બાઈ જ્યારે તેમનાં સંખ્યાઓ લખે છે ત્યાર પછી જ મારે મારી સંખ્યાઓ લખવાની હોય છે. અને મારી સંખ્યાઓ હું મન પૂછનાર બાઈની સંખ્યા ઉપરથી જ બનાવી લઉં છું.'

ઘોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'મન પૂછનારની સંખ્યાઓ ઉપરથી તમે તમારી સંખ્યા કેવી રીતે બનાવી શકો છો ?'

અવધાનદારે કહ્યું કે, 'મન પૂછનાર બાઈ ને જે સંખ્યાઓ લખે છે તે સંખ્યાઓને હું નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે નવડાઓમાંથી બાદ કરું છું.'

૯૯૯૯-૨૫૫૨૫=૭૪૪૭૪

૯૯૯૯-૬૫૪૩૨=૪૫૫૬૭

'આ રીતે નવડાઓમાંથી બાદ કરતા ને ૭૪૪૭૪ અને ૪૫૫૬૭ સંખ્યાઓ આવી, તે મેં મારા તરફની સંખ્યા તરીકે લખાવી હતી.'

ઘોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'અવધાનદાર તમે ખરેખર અદ્ભુત માણસ છો. મારે આ રીતનાં બીજા અવધાનો શીખવાની મુકિતઓ કેવી છે તે જણાવો !!'

હવે મળને જોઈએ તો નહિ પણ અવધાન છે.

અવધાન નંબર ૧૪

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જેમ પાંચ રકમેનો સરવાળો અગાઉથી ઠીકી શકાય છે, તેમ સાત રકમેનો સરવાળો પણ ઠીકી શકાય છે.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સત્જનને પૂછ્યું કે, 'એ અદ્ભુત રીત અમને બતાવો !'

અવધાનકારે જોત્યા કે, 'એક રકમ પહેલાં લખાવો.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સત્જનને કહ્યું કે, 'લખો ૫૨૫.'

અવધાનકારે જોત્યા કે, 'મારી અમરકારીક રીત મુજબ આ રકમ ઉપરથી ૭ રકમેનો સરવાળો ઉપરર આવશે.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સત્જનને કહ્યું કે, 'હવે ૯ રકમે તે લખવાની ભાફી છે !'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હા તેમાં ત્રણ રકમે લખાવો. તે પછી ત્રણ રકમે હું લખાવીશ.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સત્જનને નીચે જણાવ્યા મુજબ ત્રણ રકમે લખાવી.

મારું કોઈ નથી, ૬ માં મારો નથી. એ વાત લશ્માં સખો.

૮૨૬

૩૨૫

૨૩૮

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હવે મારા તરફની ત્રણ રકમો લખો.

૧૭૦

૬૭૪

૭૬૧

અને સાતે રકમોનો સરવાળો કરો.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સમજાને સાતે રકમોને પાટીઆ પર લખી જેથી બીજા ઓલાઓ ભેડાયે, તે નીચે મુજબ હતી.

૫૨૫

$\left. \begin{array}{r} ૮૨૬ \\ ૩૨૫ \\ ૨૩૮ \end{array} \right\}$	પ્રશ્ન પૂછનાર બાઈએ લખા- વેત્રી ત્રણ રકમો.
--	--

$\left. \begin{array}{r} ૧૭૦ \\ ૬૭૪ \\ ૭૬૧ \end{array} \right\}$	અવધાનકારે લખાવેત્રી ત્રણ રકમો.
--	--------------------------------

૩૫૨૨ સરવાળો થયો

આ સરવાળો અવધાનકારે 'પહેલાં કહી દીધો' હતો તેની ખરોત્તર હતો. તે ભેઈખધા વાકવાક પૂઠારી બિંધ્યા.

સર્વ બંધનેમાંથી હું મારે મુક્ત થઈએ એ બાવના થયો.

શોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'હો અવધાનકાર ! તમે આ નરવાળો અગાઉથી કેવી રીતે ક્ષી શક્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જ્યારે પ્રાંત પૂછનાર મળ્યો મને પહેલાં પરપ રકમ લખાવી હતી તે વખતે મેં તેમાંથી ૩ બાદ કર્યાં. તેથી પરર રહ્યા. અને કાળી તરફ ૩ નો અંક વધાર્યો તેથી ૩ પરર થયા. તે અગાઉથી નક્કી કરેલાં ૭ રકમોનો સરવાળો બનો.'

શોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'કાળી તરફ ૩ શા માટે વધારવામાં આવે છે ? વળી ત્રણ બાદ પણ શા માટે કરવામાં આવે છે ?'

અવધાનકારે જોલ્યા કે, '૭ નો સંખ્યા માટે એ નિયમ છે.'

શોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'આ અવધાનમાં ખુબી શી છે ?'

અવધાનકારે જોલ્યા કે, 'હું જે ત્રણ રકમો લખાવું છું, તે નવડાઓમાંથી બાદ કરીને લખાવું છું. આ માટે જ અવધાન નંબર ૧૩માં કહેલું છે. એટલે તે અવધાનને જોઈને જ સમજી લેજો. આ નિયમ અવધાન નંબર ૧૩ના જેવો જ છે. પ્રાંત પૂછનાર બાઈ ત્રણ રકમો લખે તે પછી જ નવડાઓમાંથી તે રકમો બાદ કરી અવધાનકાર પોતાનો રકમો નક્કી કરે છે.'

આત્મા પોતે જ મુખશુભ કર્મનો કર્તા છે.

અવધાન નંબર ૧૫

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે કોઈ પણ રકમ મનમાં પારો. તે હું પ્રજિનવિવાતા બળથી કઢી શકું છું.'

શ્રીતાઓમાંથી એક સભજને કહ્યું કે, 'મેં મારા મનમાં રકમ પારી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ જે રકમ મનમાં પારી છે તેને ૬ વડે ગુણો. નવ વડે ગુણના જે ગુણાકાર આવે તેમાં ૨ ઉમેરો. જે ઉમેરના જે સરવાળો થાય તેમાં તમારી પારેલી રકમ ઉમેરો. હવે સરવાળો કેટલો આવ્યો ?'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભજને કહ્યું કે, '૪૦૫૨ સરવાળો છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારી પારેલી રકમ ૪૦૫ છે.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભજને કહ્યું કે, 'તમારે કહેવું સાચું છે.'

શ્રીતાઓએ પૂછ્યું કે, 'હિ અવધાનકાર ! તમે આ મનમાં પારેલી રકમ કેવી રીતે બાજી શક્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'પ્રશ્ન પૂછનાર લાઈએ અને ૪૦૫૨ સરવાળો કહ્યો તેમાંથી મેં એકમના સ્થાન પર રહેલા બગડાને કાઢી નાખ્યો અને ૪૦૫ રહી ગયા તે જ પેલા સભજનની પારેલી રકમ હતી.'

બીજાને ઉપેક્ષા આપવા સારું તમારું જાન ઉગ્ય ગયો.

શોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'બગડો શા માટે કાઢી નાખવો પડ્યો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીતે એની ખૂંટીવાળી છે કે તેમાં દસક પછીના અંકો પારેલી રકમ બતાવે છે, અને બગડો વધારાનો છે.'

શોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'આ ઉદાહરણ બધાની વચ્ચે ખુદ્દું કરી બતાવો.'

અવધાનકારે પ્રશ્ન પૂછનાર બાઇને પૂછ્યું કે, 'તમે ૪૦૫ રકમ પારી દત્તી તે બરાબર છે ?'

પ્રશ્ન પૂછનાર સંભળ બોલ્યા કે, 'હા.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, '૪૦૫ ને મેં ૬ વડે ગુણાવ્યા હતા તેથી ગુણાકાર ૩૬૪૫ આવ્યો. પછી મેં ૨ ઉમેરવાનું કહ્યું હતું. માટે ૨ ઉમેર્યાં તો ૩૬૪૭ થયા. ૩૬૪૭માં પારેલી રકમ ૪૦૫ ઉમેરી તો ૪૦૫૨ થયા. અને ૪૦૫૨ જવાબ સાંભળી એકમ રથાને રહેલો બગડો ઉઘાડી દેવાથી પાછળ ૪૦૫ રહ્યા તે જ પ્રશ્ન પૂછનાર બાઇએ પારેલી રકમ રહી.'

અવધાન નં. ૧૬

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ગણિતવિદ્યાના બળથી હું કોઈ પણ માણસના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે કહી શકું છું.'

આત્માની અજ્ઞાનતા એ જ મિથ્યાત્વ છે.

પ્રોતાઓમાંથી એક ગૃહસ્થે બેઠવા અને પૂછ્યું કે,

‘મારા ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે જણાવો.’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘તમારા ખિસ્સામાં જેટલા રૂપિયા છે તે સંખ્યાને દોઢ ગણી કરો. દોઢ ગણી કરતા જે સંખ્યા થઈ તેને બમણી કરો. બમણી કરતાં જે સંખ્યા આવી તેને ત્રણ ગણી કરો. એવો કેટલી સંખ્યા આવી?’

પ્રશ્ન પૂછનાર ગૃહસ્થે કહ્યું કે, ‘૫૧૩.’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘તમારા ખિસ્સામાં ૫૭ રૂપિયા છે.’

પ્રશ્ન પૂછનાર ગૃહસ્થે કહ્યું કે, ‘તમારી વાત સાચી છે.’

પ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, ‘તમે કેવો રીતે આ પકડી પાડ્યું?’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘પ્રશ્ન પૂછનાર ગૃહસ્થને મેં પહેલાં નેમની પાસેના રૂપિયાની સંખ્યાને દોઢ ગણી કરવા કહ્યું હતું. પછી બમણી કરવા કહ્યું હતું. પછી ત્રણ ગણી કરવા કહ્યું હતું. આ રીતે મેં ખરી રીતે તો એ સંખ્યાને ૬ વડે જ ગુણાવી કહેવાય, કેમકે $1.5 \times 2 \times 3 = 6$ થાય છે. આથી તે ગૃહસ્થે ત્યારે મને કહ્યું કે, ‘૫૧૩ છેત્વો ગુણાકાર આપ્યો છે’ ત્યારે મેં ૫૧૩ને ૬ વડે ભાગ્યા અને ભાગમાં ૫૭ આપ્યા. તે જ એ ગૃહસ્થના ખિસ્સાના રૂપિયા છે.’

સાચીને કદાપિ ઇષ ન મળે

અવધાન નં. ૧૭

અવધાનકાર કહે છે કે, 'સોળખાનાના સર્વતોભદ્રયંત્રો હું ગણિતવિદ્યાથી બનાવી શકું છું. તમે કહો તે સંખ્યાના સર્વતોભદ્રયંત્ર બનાવી આપીશ.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સજ્જન પૂછ્યું કે, '૩૪ સંખ્યાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર બનાવો.'

અવધાનકાર જોડ્યા કે, '૩૪ સંખ્યાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

૩૪ સંખ્યાનો સોળખાનાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર.

૬	૧૧	૨	૭
૧	૭	૧૩	૧૨
૧૪	૧૦	૮	૧
૪	૫	૧૧	૧૪

પંદરમુ	બીજી	ત્રીજી	ચોથી
પાંચમુ	છઠ્ઠી	સાતમુ	આઠમુ
નવમુ	દસમુ	અગીયારમુ	બારમુ
તેરમુ	ચૌદમુ	પંદરમુ	સોળમુ

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'વાહ! તમે કેવો રીતે આ યંત્ર બનાવી દીધો?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'સોળખાનાના સર્વતોભદ્રયંત્રો બનાવવા માટે નીચે જણાવેલો નિયમ મેં યદ રાખ્યો છે.'

૩૪ સંખ્યાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર.

જે સંખ્યાનો વંત્ર કરવો હોય તે સંખ્યાને જે વટે જાગવે જાગમાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી બીજા ખાનામાં મૂકવે. બીજા ખાનામાં જે અંક મૂકવો હોય તેમાં એક જોઈને કરી ત્રીજા ખાનામાં મૂકવે. ત્રીજા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી ચોથા ખાનામાં મૂકવે. ચોથા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી પાંચમા ખાનામાં મૂકવે. પાંચમા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી છઠ્ઠા ખાનામાં મૂકવે. છઠ્ઠા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી સાતમા ખાનામાં મૂકવે. સાતમા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી આઠમા ખાનામાં મૂકવે. આઠમા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી પંદરમા ખાનામાં મૂકવે. પંદરમા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી દસમા ખાનામાં મૂકવે. દસમા ખાનામાં જે અંક આવે તેમાંથી એક જોઈને કરી પહેલા ખાનામાં મૂકવે.

આ નિયમ મુજબ આઠ ખાનામાં અંકો મૂકવા. બાકીના આઠ ખાનામાં કાયમી અંકો આવે છે—અને તે નીચે મુજબ આવે છે.

ત્રીજા ખાનામાં ૨, દ્વાદશમા ખાનામાં ૭, પાંચમા ખાનામાં ૬, છઠ્ઠા ખાનામાં ૩, અગિયારમા ખાનામાં ૮, બારમા ખાનામાં ૧, તેરમા ખાનામાં ૪, અને ચોદમા ખાનામાં ૫ મૂકવા.

આ રીતે આઠખાનામાં કાયમી અંકો તથા બીજા આઠ

મુખ અને દુઃખ બંને સમાન બન્યો.

અવધાન નં. ૧૭

અવધાનકાર કહે છે કે, 'સોળખાનાના હું ગણિતવિદ્યાથી બનાવી શકું છું. તમે સર્વતોભદ્રથંત્ર બનાવી આપીશ.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સત્તજને પૂછ્યું
સર્વતોભદ્રથંત્ર બનાવો.'

અવધાનકાર જોડ્યા કે, '૩૪ સં.
નોંધે જણાવ્યા મુજબ છે.'

૩૪ સંખ્યાનો સોળખાનાનો સર્વતો

૬	૧૧	૨	૭
૧	૩	૧૩	૧૨
૧૪	૧૦	૮	૧
૪	૫	૧૧	૧૪

પહેલું	બી-
પાંચમું	છઠ્ઠું
નવમું	દસમું
તેરમું	ચૌદમું

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'વાહ! તમે કે
યંત્ર બનાવી દીધા?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ત્રિજણનાના મન
બનાવવા માટે નોંધે જણાવેલો નિયમ

૩૪ સંખ્યાનો સોળખાનાનો સર્વતો

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ત્રિજણનાના મન

પ્રશ્ન પૂછનાર સંજ્ઞાને પૂ.યું કે, 'અવધાન નંબર ૧૭માં અને આ અવધાનમાં થોડો જ તફાવત છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હા, પણ તે તફાવત બહુ જ ઝીણવટથી થાદ સમજાવે છે કેમકે ગણિતવિદ્યા એવી છે કે નહિવી જૂર પણ ખોટો જવાબ લાવે છે.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સંજ્ઞાને પૂછ્યું કે, 'અવધાન નંબર ૧૭ અને આ અવધાનમાં સંપૂર્ણ મગતાપટ્ટું હોય તો તે કાયમી અંકો મૂકવામાં છે તે સાચી વાત છે?'

અવધાનકારે જોડ્યા કે, 'હા, ગમે તેવડી થોડી સંખ્યાનાં યંત્રે બનાવેલાં તો પણ એ કાયમી અંકોવાળાં ખાતાં તો સરખા જ રહેશે.

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, 'અમને બેડી તથા એકો અને સંખ્યાનાં સોળ ખાતાનાં સર્વતોમદ્રશ્યે બનાવતાં હવે આવડી ગયા.'

અવધાન નંબર ૧૯

અવધાનકારે કહ્યું કે 'નવખાતાનો એવો યંત્ર મને આવડે છે કે જેમાં ઓછાની નિશાનોઓ મૂકેલી છે. અને જવાબ ૬ આવે છે.

શ્રોતાઓ બોલી હડયા કે 'હિ અવધાનકાર તમે ગણિત વિદ્યાના ધર્મી બાણકાર છો અમને એ યંત્ર રીખવો ?

~~~~~

વાવો તેવું લેવો. કશું તેવું પામો. આપણે તેવું ભ્યો.

અવધાનકારે કહ્યું કે 'એ યંત્ર નીચે જણાવ્યા મુજબ છે.'

એમાં જવાબ : આવે છે તેવો નવખાનાનો યંત્ર

-૧	૪	૩
૧	૨	-૨
૧	૦	૫

ઘોતાઓમાંથી એક સજ્જને પૂછ્યું કે 'ઘોષાની નિશાની મૂકીને બોલ કોઈ સંખ્યાના યંત્રો બની શકે છે ?'

અવધાનકારે હાથું કે, 'ના ફક્ત આ ૬ ત્રી સંખ્યાનો એક જ યંત્ર બને છે'

અવધાન નંબર ૨૦

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારી પાસે બાહુના આંકડાના બહુવાળા સાત કોડા છે. તમારો ઉંમરનો આંકડો કયા કયા કોડામાં છે એટલું જ તમે મને જણાવશો કે તરત જ હું કહી શકીશ કે તમારો ઉંમર અમુક વરસ છે.'

ઘોતાઓમાંથી એક સજ્જને પૂછ્યું કે, 'એ સાતે કોડા મને બતાવો.'

અવધાનકારે નીચે જણાવેલા સાતે કોડા પ્રત્યેક પૂછનાર સજ્જનને બતાવ્યા.

અત્યંત વિચારોને કારણે તે સારા વિચાર પુગયો.

સ્પેરીની ચાંખડીએ ચમ્પા નિવાસ અસહિમા ઉચ્છેદન થાય નહિ. નિગરા ને નિષ્ફળતા વિના વૃષ્ણાન્ત તારે વૂટે નહિ. સર્વે મંચરવાના માર્ગે હમરો દહે પવ્વ સ્વર્ગમા પ્રવેશવાનો પુત્ર તો એક જ છે અને તે વિધાનિયો પુત્ર છે.

સત્ત્વ એકલી તો વિરાજ વસ્તુ છે કે માન-મરજ્યાથી કે ધન-સત્તાથી એ પામી શકાતું નથી. એ અપરિચિત વસ્તુને પ્રાપ્ત કરવા માટે તો જાગૃતી પરિચિત વસ્તુએનો ત્યાગ કરવો પડે.

કોડો ૧ સ્ત્રી.

- ૧	૩	૫	૭	૯	૧૧	૧૩	૧૫
૧૭	૧૯	૨૧	૨૩	૨૫	૨૭	૨૯	૩૧
૩૩	૩૫	૩૭	૩૯	૪૧	૪૩	૪૫	૪૭
૪૯	૫૧	૫૩	૫૫	૫૭	૫૯	૬૧	૬૩
૬૫	૬૭	૬૯	૭૧	૭૩	૭૫	૭૭	૭૯
૮૧	૮૩	૮૫	૮૭	૮૯	૯૧	૯૩	૯૫
૯૭	૯૯	૧૦૧	૧૦૩	૧૦૫	૧૦૭	૧૦૯	૧૧૧
૧૧૩	૧૧૫	૧૧૭	૧૧૯	૧૨૧	૧૨૩	૧૨૫	૧૨૭

જ્યાં કોડોવાવા કોડો જ્યાં ચતુ કોડો છે.

કોઠો ૨ બે

૨	૩	૬	૭	૧૦	૧૧	૧૪	૧૫
૧૮	૧૯	૨૨	૨૩	૨૬	૨૭	૩૦	૩૧
૩૪	૩૫	૩૮	૩૯	૪૨	૪૩	૪૬	૪૭
૫૦	૫૧	૫૪	૫૫	૫૮	૫૯	૬૨	૬૩
૬૬	૬૭	૭૦	૭૧	૭૪	૭૫	૭૮	૭૯
૮૨	૮૩	૮૬	૮૭	૯૦	૯૧	૯૪	૯૫
૯૮	૯૯	૧૦૨	૧૦૩	૧૦૬	૧૦૭	૧૧૦	૧૧૧
૧૧૪	૧૧૫	૧૧૮	૧૧૯	૧૨૨	૧૨૩	૧૨૬	૧૨૭

કોઠો ૩ બે

૪	૫	૬	૭	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫
૨૦	૨૧	૨૨	૨૩	૨૮	૨૯	૩૦	૩૧
૩૬	૩૭	૩૮	૩૯	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭
૫૨	૫૩	૫૪	૫૫	૬૦	૬૧	૬૨	૬૩
૬૮	૬૯	૭૦	૭૧	૭૬	૭૭	૭૮	૭૯
૮૪	૮૫	૮૬	૮૭	૯૨	૯૩	૯૪	૯૫
૧૦૦	૧૦૧	૧૦૨	૧૦૩	૧૦૮	૧૦૯	૧૧૦	૧૧૧
૧૧૬	૧૧૭	૧૧૮	૧૧૯	૧૨૪	૧૨૫	૧૨૬	૧૨૭

Table 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64
65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104
105	106	107	108	109	110	111	112
113	114	115	116	117	118	119	120

Table 4.2

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64
65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104
105	106	107	108	109	110	111	112
113	114	115	116	117	118	119	120

જે ૧૨ જાન્યુઆરી ૧૯૭૦ ને જેણે તાલુકા કોડાનો જમણો
 ૧૨૨ જે ૨૪ અંક જમણો કે ૧ જેણે, તેણે જાણે
 મરવાળો કર્યો, ૧૨૨૨૨૨૨ ૮૧ મળ્યા. એટલે ૮૧ જમણો
 ઉમર કે તેમ મમજનું.

શ્રીતાઓએ કહ્યું કે, 'કોઈ જામ પહે કે જામે ઉમરને,
 અંક પામ કોડામાં મળે કે, તે ૨૧ જમણું?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, જે જાંચ કોડા તે જાણે છે કે
 જાંચ કોડાનો જમણો ૧૨૨ જે મોટા અંકો જમણો છે
 તેનો મરવાળો કર્યો તે ઉમરનો અંક પકડી શકે.
 દુકાળમાં જેટલા કોડામાં તે પાનાની ઉમરનો અંક જાણે
 તેટલા કોડા પાનેના જમણા અંકનો મરવાળો કરવાથી ઉમર
 શોધી સરવાળો કરવાથી ઉમર શોધી શકાય છે.'

અવધાન નંબર ૨૧

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં ગણિતવિદ્યાથી એવા ત્રણ
 કોડાઓ જનાવ્યા છે કે જેમાંથી જમે તે અંક કોઈ મનમાં
 ધારે તો હું તે પકડી આપું છું.'

શ્રીતાઓમાંથી એક સદાજને કહ્યું કે, 'મને એ ત્રણ
 કોડા દેખાડો.'

અવધાનકારે નીચે જણાવેલા ત્રણ કોડા દેખાડ્યા અને
 કહ્યું કે, 'તમે જે અંક ધારે તે ત્રણે કોડાની કયો જો
 લાઇનેમાં છે તે કહો.'

મનને શુદ્ધ કરવા જવારનો વ્યવ કરો.

42, 12,

4-11-1
 (11.11.1)

2

1 100	2 200	3 300	4 400	5 500	6 600
101	201	301	401	501	601
102	202	302	402	502	602
103	203	303	403	503	603
104	204	304	404	504	604
105	205	305	405	505	605
106	206	306	406	506	606
107	207	307	407	507	607
108	208	308	408	508	608
109	209	309	409	509	609
110	210	310	410	510	610
111	211	311	411	511	611
112	212	312	412	512	612
113	213	313	413	513	613
114	214	314	414	514	614
115	215	315	415	515	615
116	216	316	416	516	616
117	217	317	417	517	617
118	218	318	418	518	618
119	219	319	419	519	619
120	220	320	420	520	620
121	221	321	421	521	621
122	222	322	422	522	622
123	223	323	423	523	623
124	224	324	424	524	624
125	225	325	425	525	625
126	226	326	426	526	626
127	227	327	427	527	627
128	228	328	428	528	628
129	229	329	429	529	629
130	230	330	430	530	630
131	231	331	431	531	631
132	232	332	432	532	632
133	233	333	433	533	633
134	234	334	434	534	634
135	235	335	435	535	635
136	236	336	436	536	636
137	237	337	437	537	637
138	238	338	438	538	638
139	239	339	439	539	639
140	240	340	440	540	640
141	241	341	441	541	641
142	242	342	442	542	642
143	243	343	443	543	643
144	244	344	444	544	644
145	245	345	445	545	645
146	246	346	446	546	646
147	247	347	447	547	647
148	248	348	448	548	648
149	249	349	449	549	649
150	250	350	450	550	650
151	251	351	451	551	651
152	252	352	452	552	652
153	253	353	453	553	653
154	254	354	454	554	654
155	255	355	455	555	655
156	256	356	456	556	656
157	257	357	457	557	657
158	258	358	458	558	658
159	259	359	459	559	659
160	260	360	460	560	660
161	261	361	461	561	661
162	262	362	462	562	662
163	263	363	463	563	663
164	264	364	464	564	664
165	265	365	465	565	665
166	266	366	466	566	666
167	267	367	467	567	667
168	268	368	468	568	668
169	269	369	469	569	669
170	270	370	470	570	670
171	271	371	471	571	671
172	272	372	472	572	672
173	273	373	473	573	673
174	274	374	474	574	674
175	275	375	475	575	675
176	276	376	476	576	676
177	277	377	477	577	677
178	278	378	478	578	678
179	279	379	479	579	679
180	280	380	480	580	680
181	281	381	481	581	681
182	282	382	482	582	682
183	283	383	483	583	683
184	284	384	484	584	684
185	285	385	485	585	685
186	286	386	486	586	686
187	287	387	487	587	687
188	288	388	488	588	688
189	289	389	489	589	689
190	290	390	490	590	690
191	291	391	491	591	691
192	292	392	492	592	692
193	293	393	493	593	693
194	294	394	494	594	694
195	295	395	495	595	695
196	296	396	496	596	696
197	297	397	497	597	697
198	298	398	498	598	698
199	299	399	499	599	699
200	300	400	500	600	700

સંજ્ઞા	ક્રમ	૧	૨	૩	૪	૫	૬
૧	૧	૧૧	૪૬	૮૫	૧૨૧	૧૬૦	૧૯૬
૨	૨	૧૨	૪૭	૮૬	૧૨૨	૧૬૧	૧૯૮
૩	૩	૧૩	૪૮	૮૭	૧૨૩	૧૬૨	૨૦૦
૪	૪	૧૪	૪૯	૮૮	૧૨૪	૧૬૩	૨૦૨
૫	૫	૧૫	૫૦	૮૯	૧૨૫	૧૬૪	૨૦૪
૬	૬	૧૬	૫૧	૯૦	૧૨૬	૧૬૫	૨૦૬
૭	૭	૧૭	૫૨	૯૧	૧૨૭	૧૬૬	૨૦૮
૮	૮	૧૮	૫૩	૯૨	૧૨૮	૧૬૭	૨૧૦
૯	૯	૧૯	૫૪	૯૩	૧૨૯	૧૬૮	૨૧૨
૧૦	૧૦	૨૦	૫૫	૯૪	૧૩૦	૧૬૯	૨૧૪
૧૧	૧૧	૨૧	૫૬	૯૫	૧૩૧	૧૭૦	૨૧૬
૧૨	૧૨	૨૨	૫૭	૯૬	૧૩૨	૧૭૧	૨૧૮
૧૩	૧૩	૨૩	૫૮	૯૭	૧૩૩	૧૭૨	૨૨૦
૧૪	૧૪	૨૪	૫૯	૯૮	૧૩૪	૧૭૩	૨૨૨
૧૫	૧૫	૨૫	૬૦	૯૯	૧૩૫	૧૭૪	૨૨૪
૧૬	૧૬	૨૬	૬૧	૧૦૦	૧૩૬	૧૭૫	૨૨૬
૧૭	૧૭	૨૭	૬૨	૧૦૧	૧૩૭	૧૭૬	૨૨૮
૧૮	૧૮	૨૮	૬૩	૧૦૨	૧૩૮	૧૭૭	૨૩૦
૧૯	૧૯	૨૯	૬૪	૧૦૩	૧૩૯	૧૭૮	૨૩૨
૨૦	૨૦	૩૦	૬૫	૧૦૪	૧૪૦	૧૭૯	૨૩૪
૨૧	૨૧	૩૧	૬૬	૧૦૫	૧૪૧	૧૮૦	૨૩૬
૨૨	૨૨	૩૨	૬૭	૧૦૬	૧૪૨	૧૮૧	૨૩૮
૨૩	૨૩	૩૩	૬૮	૧૦૭	૧૪૩	૧૮૨	૨૪૦
૨૪	૨૪	૩૪	૬૯	૧૦૮	૧૪૪	૧૮૩	૨૪૨
૨૫	૨૫	૩૫	૭૦	૧૦૯	૧૪૫	૧૮૪	૨૪૪
૨૬	૨૬	૩૬	૭૧	૧૧૦	૧૪૬	૧૮૫	૨૪૬
૨૭	૨૭	૩૭	૭૨	૧૧૧	૧૪૭	૧૮૬	૨૪૮
૨૮	૨૮	૩૮	૭૩	૧૧૨	૧૪૮	૧૮૭	૨૫૦
૨૯	૨૯	૩૯	૭૪	૧૧૩	૧૪૯	૧૮૮	૨૫૨
૩૦	૩૦	૪૦	૭૫	૧૧૪	૧૫૦	૧૮૯	૨૫૪
૩૧	૩૧	૪૧	૭૬	૧૧૫	૧૫૧	૧૯૦	૨૫૬
૩૨	૩૨	૪૨	૭૭	૧૧૬	૧૫૨	૧૯૧	૨૫૮
૩૩	૩૩	૪૩	૭૮	૧૧૭	૧૫૩	૧૯૨	૨૬૦
૩૪	૩૪	૪૪	૭૯	૧૧૮	૧૫૪	૧૯૩	૨૬૨
૩૫	૩૫	૪૫	૮૦	૧૧૯	૧૫૫	૧૯૪	૨૬૪
૩૬	૩૬	૪૬	૮૧	૧૨૦	૧૫૬	૧૯૫	૨૬૬
૩૭	૩૭	૪૭	૮૨	૧૨૧	૧૫૭	૧૯૬	૨૬૮
૩૮	૩૮	૪૮	૮૩	૧૨૨	૧૫૮	૧૯૭	૨૭૦
૩૯	૩૯	૪૯	૮૪	૧૨૩	૧૫૯	૧૯૮	૨૭૨
૪૦	૪૦	૫૦	૮૫	૧૨૪	૧૬૦	૧૯૯	૨૭૪
૪૧	૪૧	૫૧	૮૬	૧૨૫	૧૬૧	૨૦૦	૨૭૬
૪૨	૪૨	૫૨	૮૭	૧૨૬	૧૬૨	૨૦૨	૨૭૮
૪૩	૪૩	૫૩	૮૮	૧૨૭	૧૬૩	૨૦૪	૨૮૦
૪૪	૪૪	૫૪	૮૯	૧૨૮	૧૬૪	૨૦૬	૨૮૨
૪૫	૪૫	૫૫	૯૦	૧૨૯	૧૬૫	૨૦૮	૨૮૪
૪૬	૪૬	૫૬	૯૧	૧૩૦	૧૬૬	૨૧૦	૨૮૬
૪૭	૪૭	૫૭	૯૨	૧૩૧	૧૬૭	૨૧૨	૨૮૮
૪૮	૪૮	૫૮	૯૩	૧૩૨	૧૬૮	૨૧૪	૨૯૦
૪૯	૪૯	૫૯	૯૪	૧૩૩	૧૬૯	૨૧૬	૨૯૨
૫૦	૫૦	૬૦	૯૫	૧૩૪	૧૭૦	૨૧૮	૨૯૪

સરીર નીચડુંત છે, આત્મા અગિયારી છે.

५०३५	२५	११	६७	१३३	११६	२०५
५०३६	२६	१२	६८	१३४	११७	२०६
५०३७	२७	१३	६९	१३५	११८	२०७
५०३८	२८	१४	७०	१३६	११९	२०८
५०३९	२९	१५	७१	१३७	१२०	२०९
५०४०	३०	१६	७२	१३८	१२१	२१०

49) विभाग	31	19	193	128	104	211
1	32	16	104	160	101	212
4	33	16	104	141	109	213
3	34	00	101	142	106	214
2	35	01	100	143	102	215
1	36	02	106	144	100	216

~ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ❦ ~

‘ ‘ ‘ સંભારે મરતેયણ! ઇત્યે.

વ્યક્તિ સુલેખા શ્રી

કોઠાઓ ભેધ રહ્યા પછી ભેનાર સભ્યને કહ્યું કે, 'મારો ધારેલો આંકડો પહેલા કોઠામાં પાંચમી જિભી લાઇન માં છે. બીજા કોઠામાં છઠ્ઠી જિભી લાઇનમાં છે, અને ત્રીજા કોઠામાં છઠ્ઠી જિભી લાઇનમાં છે. તમે કોઠાનો જિભી લાઇનો મેં ત્રીજાવટથી ભેધ લીધી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારો ધારેલો આંકડો ૧૬૨ છે.'

શ્રોતાઓએ પ્રશ્ન પૂછનાર સભ્યને પૂછ્યું કે, 'અવધાનકારની વાત સાચી છે ?'

કોઠા ભેનાર ભાઈએ કહ્યું કે, 'હા મારો ધારેલો આંકડો અવધાનકારે બરોબર પકડી આપ્યો છે.'

શ્રોતાઓએ આ સાંભળતા જ થયું આશ્ચર્ય અનુભવ્યું અને અવધાનકારને પૂછ્યું કે, 'તમેએ કેવી રીતે આ ધારેલો આંકડો પકડી પાડ્યો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઠાઓની રચના મેં એવી કરી છે કે, પહેલા કોઠાની પહેલી જિભી લાઇન ત્રીજા કોઠાના છઠ્ઠા વિભાગની બરોબર છે. પહેલા કોઠાની બીજી જિભી લાઇન ત્રીજા કોઠાના પાંચમા વિભાગ બરોબર છે. પહેલા કોઠાની ત્રીજી જિભી લાઇન ત્રીજા કોઠાના ચોથા વિભાગની બરોબર છે. પહેલા કોઠાની ચોથી જિભી લાઇન ત્રીજા વિભાગ બરોબર છે. પહેલા કોઠાની પાંચમી જિભી લાઇન ત્રીજા

~~~~~~
જાણના સર્વ પદ્યો મને પળ જોન ધર્મ ન મળે.

કેદારના બીજા વિભાગ બરોબર છે. અને પહેલા કેદારની છૂટી જિભી લાઇન ત્રીજા કેદારના પહેલા વિભાગ બરોબર છે.

પૂછનાર ભાઈએ મને કહ્યું કે, ‘મારો ધારેલો આંકડો પહેલા કેદારમાં પાંચમી જિભી લાઇનમાં છે.’ એટલે મેં તરત જ નકકી કર્યું કે, એ આંકડો ત્રીજા કેદારમાં ને બીજો વિભાગ છે તેમાં જ છે. આ રીતે પહેલા કેદારની જિભી લાઇનોનો સંબંધ ત્રીજા કેદારના વિભાગ સાથે છે.

૫મી પૂછનાર ભાઈએ મને કહ્યું કે, ‘મારો ધારેલો આંકડો બીજા કેદારમાં છૂટી જિભી લાઇનમાં છે.’ એટલે મેં તરત જ નકકી કર્યું કે એ આંકડો ત્રીજા કેદારમાં બીજા વિભાગમાં ને છ આડી લાઇનો છે તેમાંની એક નંબરની આડી લાઇનમાં છે. કેમકે બીજા કેદારની જિભી લાઇનોનો સંબંધ ત્રીજા કેદારની આડી લાઇનો સાથે છે.

૫મી પૂછનાર ભાઈએ મને કહ્યું કે, ‘મારો ધારેલો આંકડો ત્રીજા કેદારમાં છૂટી જિભી લાઇનમાં છે.’ એટલે ત્રીજા કેદારની છૂટી જિભી લાઇન બીજા વિભાગની એક નંબરની આડી લાઇન સાથે મળી. તે મેં જોયું કે ૧૬૨ પાસે તે મળે છે. અને તેથી કહી દીધું કે, તમારો ધારેલો આંકડો ૧૬૨ છે.

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, ‘અમને આ બધું સમજવું અપરંપર લાગે છે.’

સમ્યક જોવાનો વિવેક રાખો.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ગણિતવિદ્યા હંમેશા અપરીણ છે, પણ આ કોડાઓનો રચનાનો જો અભ્યાસ કર્યો અને ઝીણવટથી જોયો તો જણાયે કે પહેલા કોડાની જિભો લાઈનોથી ત્રીજા કોડાનો વિભાગ પકડી શકાય છે. બીજા કોડાની જિભો લાઈનોથી ત્રીજા કોડાના વિભાગોની આડી લાઈન પકડી શકાય છે અને ત્રીજા કોડાની જિભો લાઈન કયો અંક છે તે નક્કી કરી આપે છે.

પહેલા વિભાગ પકડવો જોઈએ, પછી વિભાગનો આડી લાઈન પકડવી જોઈએ અને તે પછી જિભો લાઈનથી આંકડો પકડવો જોઈએ. આ માટે ત્રીજો કોડો જ ખૂબ મહત્વનો છે. માટે ફોનો ફરી જો પ્રયત્ન કર્યો તો તમો જરૂર આ કોડાઓ ઉપરથી ધારણો આંકડો પકડી શક્યો.

પ્રયત્ન કરવાથી જ ગણિતવિદ્યાની ખૂબી સમજાય છે.'

અવધાન નંબર ૨૨

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારી પાને નીચે જણાવ્યા મુજબના પાને ખાનાઓ છે. એ ખાના અમુકારી છે. તેમાં તમાને મનુષ્ય મુજબ મને તે સંખ્યાઓ લખો અને માગથી ખુબી જાણ; હતા હું જણતા ખાનામાં કઈ સંખ્યા છે તે ગણિતવિદ્યાથી કરી શકીશ.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'તમારા આ પંચે ખાનામાં કયું બાદુ છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'બાદુ બાદુ કંઈ નથી. એ બધી ખુબી મજિતવિધાની જ છે. કેઈ જન્મ માણસ પાતાને યોગ્ય લાગે તે સંખ્યાઓ પંચે ખાનામાં મૂકે. ઊભી ત્રણ મંખ્યાઓના સરવાળામાં આડી ત્રણ સંખ્યાઓનો સરવાળો ઉમેરે અને જે સરવાળો આવે તેમાંથી ચાર ખૂબાઓની મંખ્યાઓનો સરવાળો બાદ કરે. એજ જે વધે તેને બે વડે ભાગતા ભાગમાં જે સંખ્યા આવે તે વચલા ખાનાની સંખ્યા હોય છે.'

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, 'હવે અમે બરોબર સમજ્યા.'

અવધાન નંબર ૨૩

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારો પાસે એવી મજિતવિધા છે કે, જેના બળ વડે હું ૨૫, ૪૬, ૮૧, ૧૨૧ વગેરે એકી સંખ્યાઓના ખાનાના સર્વતોબદ્રધર્મો જનાવી શકું છું.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સત્જને પૂછ્યું કે, 'અમને જોવા ધર્મો બનાવતા શીખવો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જોલો કેટલા ખાનાનો અને કયું સંખ્યાનો યંત્ર જનાવીશું ?'

મુખમાં દુધાણો નહિ. દુઃખમાં મનસાણો નહિ.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેજો જે સંજ્યાઓ મૂકી છે તેમાં જે આડી વણ છે તેનો સરવાળો કરો. ત્રીજો વણ છે તેનો સરવાળો કરો. બીજો સરવાળો ભોગા કરો. તેમાંથી ચારે બાજુ પર છે તે ચારે રકમનો સરવાળો કરી બાહ કરો અને શેષ ઠેટલી વધી તે મને જણાવો.'

પ્રથમ પૂછનાર સત્તજને બાકી ત્રણ સંખ્યાનો સરવાળો
કર્યો. તે $૮+૪૫+૬=૬૨$ થયો. બીજી ત્રણ સંખ્યાનો સરવાળો
કર્યો, તે $૪+૪૫+૧૭=૬૬$ થયો. બંને સરવાળા ભેગા કર્યા
તો $૬૨+૬૬=૧૨૮$ થયા. તેમાંથી ચારે ખૂણાની ચાર
સંખ્યાનો સરવાળો $૪+૬+૧૭+૮=૩૫$ થયો તે બાકી કર્યો
તો, $૧૨૮-૩૫=૯૩$ રહ્યા. પછી પ્રથમ પૂછનાર સત્તજને કહ્યું
કે, 'શેષ ૯૦ રહ્યા છે.'

અવધાનકારે ઠહું કે, 'તમેએ વચ્ચેના ખાનામાં ૪૫
સંખ્યા મુકેલી છે.'

મન પૂછનારે કહ્યું કે, 'વાહ! અવધાનકાર, તમે કેવી રીતે વચસા ખાનાની સંખ્યા ચોખી કાઢી ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ અને ૯૦ શેષ વધી ૧૦
તેમ કહ્યું, એટલે ૯૦ ને બે વડે ભાગ્યા તો ભાગમાં ૪૫
આવ્યા તે જ તમારી વચલી રકમ હતી તેમ મેં જાણી લીધું.'

શ્રોતાઓએ પૂછ્યું કે, 'તમારા આ પાંચ ખાનામાં કયું બહુ છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'બહુ બહુ કંઈ નથી. એ બધી ખૂબી મલિનવિધાની જ છે. દેઈ પણ માણસ પોતાને યોગ્ય લાગે તે સંખ્યાઓ પાંચે ખાનામાં મૂકે. ઊભી ત્રણ સંખ્યાઓના સરવાળામાં આવી ત્રણ સંખ્યાઓનો સરવાળો કમિરે અને જે સરવાળો આવે તેમાંથી ચાર ખૂબીઓની સંખ્યાઓનો સરવાળો બાદ કરે એવ ને વધે તેને જે વડે બામતા ભાગમાં જે સંખ્યા આવે તે વચલા ખાનાની સંખ્યા હોય છે.'

શ્રોતાઓએ કહ્યું કે, 'હવે જમ્યા બરોબર સમજ્યા.'

અવધાન નંબર ૨૩

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારો પાસે એવી મલિનવિધા છે કે, જેના બાજુ વડે દુ. ૨૫, ૪૬, ૮૧, ૧૨૧ વગેરે એકી સંખ્યાઓના ખાનાના સર્વતોમદ્રવ્યો બનાવી શકું છું.'

શ્રોતાઓમાંથી એક સંજ્ઞને પૂછ્યું કે, 'અમને એવા ધર્મો બનાવના શીખવો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'એલો કેટલા ખાનાઓ અને કયું સંખ્યાનો ધર્મ બનાવીશું ?'

~~~~~

સુખમાં દુઃખો નહિ. દુઃખમાં સુખો નહિ.

બનાવવાનો હોય તેમાંથી એક બાદ કરના બાકી રહે તેને અર્પિત બાગ (ગર્મભૂત) વડે બાગના જે ગંધ્યા આવી છે તે તેમાંથી બાદ કરવો જોઈએ. તમે કપનો ૨૫ ખાનાનો બનાવના કહ્યું. તેથી જે ૨૫માંથી ૧ બાદ કરો તો ૨૪ રહે ૨૪નો અર્પિત બાગ ૧૨ થયા તે ૫ ગર્મભૂત વડે બાગ આવેલા ૧૩માંથી બાદ કર્યા. બાકી ૧ રહ્યો તે પહેલી લાઈનના વચ્ચેના ખાનામાં મૂકયો.

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, 'આ બધું સમજવું મને લાગે છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ગણિત વિષય જ એવો છે બહુ જ કાળજીથી શીખવું જોઈએ; તો જ બરોબર આ ફરી ફરીને સમજવાનો પ્રયત્નો કરવાથી જરૂર સમજાયે.'

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, '૧ ને પહેલી આડી લાઈન વચ્ચેના ખાનામાં મૂક્યા પછી તમે શું કહ્યું?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ઉપરનો પહેલી આડી લાઈન વચ્ચે અંક મૂક્યા પછી તો ક્રમપૂર્વક જે અંકો આવે છે જ લેવાના હોય છે. આથી એક પછી બે આવે, તે નીચેની છેલ્લી લાઈનમાં વચ્ચેની લાઈનની જમણી તરફ ખાનામાં મૂક્યા.'

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે 'આ માટે નિયમ શું છે?'

સમજાવે અતિ વિયોગ છે.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ઉપરની પહેલો લાઇનમાં જે અંક દેખ તે પછીનો અંક નીચેની છેડાની લાઇનમાં ઉપરના અંક વાળી જિમી લાઇનની ખામુના જમણા ખાનામાં આવે છે. આ નિયમ ખામુ પ્લાનમાં સખતા જેવો છે.'

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, 'પછી કેવી રીતે ખાનાઓ ખુલા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'નીચેનો છેડો આડી લાઇનમાં જે અંક આવે છે તે પછીના અંક તીરછા મૂકતા જવાના દેખ છે. આથી જ પછીનો ત્રણ અંક જે તે પછી જે તીરછું ખાતું છે તેમાં મૂક્યો.'

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, 'પછી ૪ કેમ મૂક્યો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ત્રણનો અંક છેડાની જિમી લાઇનમાં આવ્યો. તેથી તે માટે એવો નિયમ છે કે :-

છેડાની જિમી લાઇનમાં જે અંક આવે તેના પછીનો અંક તે જ લાઇનની ડાબે ખામુના છેડા ઉપર જે ખાતું છે તેની ઉપરના ખાનામાં આવે. (જુઓ ત્રણ પછી ચાર કેમ મૂક્યા છે) આથી ૪ જે રીતે મૂક્યા. તે પછી વળી તીરછા ૫ મૂક્યા પછી છ તેની નીચેના ખાનામાં મૂકી વળી તીરછા ખાનામાં ૭ તે ૮ મૂક્યા અને ૯ ઉપરની લાઇનમાં પહેલો અંક. (આ નિયમ ખામુ પ્લાનમાં સખવાનો છે કે જ્યાં મુખી ઉપરની લાઇનના ખાનામાં તીરછો રીતે ન જઈ જાય ત્યાં સખવા જે તો ખુલા છે.

શકાતું હોય ત્યારે એક ખાતું નીચે ઉતરી પછી તીરું ચાલી. અંકને ઉપરના ખાતામાં પહોંચાડવો.)

ઉપરનાં લાઇનમાં ૮ આવી ગયો તેથી તે પછીનાં ૬ એ જ ૮ નાનો હિતી લાઇનના નીચેના ખાતાનો ખાતુના ખાતામાં મૂકવો. (આ નિયમ ૧ પછી ૨ મૂક્યા છે તેને બદલાવર છે તે ધ્યાન રાખો.)

૬ મૂક્યા પછી ૧૦ મૂક્યા તે ૬ ની સામેના ઉડાનો ઉપરનાં ખાતામાં મૂક્યા. (આ નિયમ ૩ પછી ૪ મૂક્યા હતા તેની બદલાવરનો છે, માટે ખાસ ધ્યાન રાખો.) ૧૦ મૂક્યા પછી, ૧૧ તેની નીચેના ખાતામાં મૂક્યા, કેમકે ૧૦ પછીના અંક તીરછા ભય તેથી સ્થિતિ નહોતી. માટે ૧૦ પછી ૧૧ નીચેના ખાતામાં મૂક્યા. (૫ પછી ૬ મૂક્યા છે તે નિયમ આ નિયમ સુઝબનો જ છે માટે બદલાવર નિરોધક કરો.)

૧૧ મૂક્યા પછી ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫ એમ તીરછા અંક મૂક્યા જેથી ૧૫નો અંક ઉપરની લાઇનમાં પહોંચી ગયો, અને તે પછીનો ૧૬ અંક તેની નીચેના ખાતામાં મૂકવો. (૩ પછી ૪ મૂક્યા હતા તથા ૬ પછી ૧૦ મૂક્યા હતા તે આ નિયમ સુઝબ હતા.) ૧૭ પછીનો ૧૮ અંક એ જ હિતી લાઇનના સામેના ઉડાનો ખાતુના ખાતામાં મૂકવો. વળી તીરછા ચાલ ૧૯, ૨૦ મૂક્યા. ૨૦ પછી

તારો દલાલુમારી ગાર્મ કયો છે !

એક ખાનું નીચે ઉતરી રી ગૂંધી તીરછા ચાલી, .૨૨
મૂંઝા. ૨૨ પછી ર૩ સામેની લાઇનમાં ખાનાની ઉપરના
ખાનામાં મૂંઝા. પછી ર૪ તીરછા ચાલોને મૂંઝા અને ર૫
ઉપરની લાઇનમાં મચા માટે ર૫ એ જ લિમી લાઇનના
ઉપરની ખાલુના જમણા ખાનામાં નીચે મૂંઝા.

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, 'આ બધી ગરજક અને સમ-
જાતી નથી.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મજિનવિધાને મમે તેટલી
સરજ બનાવવા પ્રયાત કરીએ તો પશુ ઘણો વખતે એ અધરી
લાગે છે. એટલી ખાનાના સર્જતામદ્રવત્રા બનાવવાની રીત
પારો છે. તેટલો અધરી નથી, કેમકે એમાં ખાસ જોરાનું
એ જ છે કે:-

પહેલી આડી લાઇનમાં જે અંક હોય છે, તેની પછીના
અંક તે જ અંકની લિમી લાઇનના નીચેના ખાનાની જમણી
ખાલુના ખાનામાં આવે છે.

છેત્રી ઉમી લાઇનમાં જે અંક હોય છે. તેની પછીના
અંક તે જ લાઇનના સામેના છેડા ઉપર આવતા ખાનાની
ઉપરના ખાનામાં આવે છે.

વચ્ચેના અંકોમાં તીરછાપણનો નિયમ છે; પણ તેમાં
તીરછું ચાલવાનો નિયમ એ છે કે તીરછા ચાલતા ચાલતા
~~~~~~
'ધન્ય છે! તેને વિચાર કર.

માં તો પહેલો આડી લાઇનમાં પહોંચવું જોઈએ, અથવા તે
 છેલ્લી ઊભી લાઇનમાં પહોંચવું જોઈએ. જો એમ ન પડે
 ત્યાં તો એક ખાતું નીચે ઉતરીને પણ પહોંચવું જોઈએ.'

પ્રશ્ન પૂછનારે કહ્યું કે, 'આ જાધામાં મને હજી કંઈ
 પળસમજાતું નથી.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જો ત્વજી ઉઠાડશો પોતાના હાથે
 મળશે એટલે સમજશે. આ માટે નીચે જો ચંત્રો આવે
 છ', જેવું નિરીક્ષણ કરવાથી સમજણ પડવા લાગશે.'

૪૬ ખાતાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર : ૨૦૩ મંખ્યાનો

૩૪	૪૩	૫૨	૫	૧૪	૨૩	૩૨
૪૨	૫૧	૧૧	૧૩	૨૨	૩૧	૩૩
૫૦	૧૦	૧૨	૨૧	૩૦	૩૬	૪૧
૬	૧૮	૨૦	૨૬	૩૮	૪૦	૪૬
૧૭	૧૯	૨૮	૩૭	૪૬	૪૮	૮
૨૫	૨૭	૩૬	૪૫	૪૭	૧૭	૧૬
૨૬	૧૫	૪૪	૫૩	૬	૧૫	૨૪

૮૧ ખાનાનો સર્વોત્તમદર્શન - ૩૧૬ સખ્યાનો

૮૧	૧૮	૧૭	૮૦	૧	૧૨	૨૩	૩૪	૪૫
૫૬	૧૮	૦૬	૭	૧૧	૨૨	૩૩	૪૪	૫૫
૧૭	૦૮	૮	૧૦	૨૧	૩૨	૪૩	૫૪	૬૫
૧૭	૭	૧૮	૨૦	૩૧	૪૨	૫૩	૬૪	૭૫
૬	૧૭	૧૭	૩૦	૪૧	૫૨	૬૩	૭૪	૮૫
૧૧	૨૭	૧૭	૪૦	૫૧	૬૨	૭૩	૮૪	૯૫
૨૬	૨૮	૩૭	૫૦	૬૧	૭૨	૮૩	૯૪	૧૫
૩૧	૩૮	૪૭	૬૦	૭૧	૮૨	૯૩	૧૪	૨૫
૩૭	૪૮	૫૭	૭૦	૮૧	૯૨	૧૩	૨૪	૩૫

• શ્રદ્ધા બનાવવાની આ રીતમાં ખામ નિયમ એ વાત સખ્યાનો ઉ કે ૨૫ ખાનાના યજ્ઞોની રામ પાંચ વડે બાળી યજ્ઞાય તેનો, ૪૬ ખાનાના યજ્ઞોની રામ ચાલ વડે બાળી યજ્ઞાય તેનો અને ૮૧ ખાનાના યજ્ઞોની રામ નવ વડે બાળી યજ્ઞાય તેનો દેખી જોઈએ. તથા જેટલા ખાનાનો યજ્ઞ ઉ તેમાં એક હમિરવા ને આપે તેનું અર્ધુ ૧૨૫થી ને મંજ્યા દાય તેનાથી એ યજ્ઞોના ખાનાના ચર્ચમ્મ વડે મુલુતા ને મંજ્યા આપે તેનાથી ચીત દેખી જોઈએ.

અર્ધાં બાળીને તેનું ધું રામ હું.

અવધાન નંબર ૨૪

અવધાનકારે ૩૧^{મું} કે, ૪૧^{મું} હું તમને મળિતનો
પ્રમાણરૂપે નિગમ જાણાવું છું કે આડ માણનો કોઈ જ
ભાગે આડે નથી પામે. આડ માણનો મારી પાંચ આવે.

આ માણની આડ માણનો અવધાનકારની પાંચ
આવે અને જાણા કે, જાણની મળિતપિયા રીખે.

અવધાનકારે ૩૧^{મું} કે, જાણ આડે માણનો તમને કોઈ
જાણી જાણી જાણી આડે રહેશે. કહેડે જે રહેશે
જાણી જાણી જાણી જાણી. જાણકાર જે આજે જે
જાણી જાણી માણનો ૧૧ જેવળા, બીજા જેવળા
જાણી ૧૨ જેવળા, ત્રીજા જેવળા માણનો ૨૫ જેવળા,
ચોથા જેવળા માણનો ૩૨ જેવળા, પાંચમા જેવળા,
છઠ્ઠા જેવળા જાણી જેવળા અને આડમા જેવળા
જાણી ૭ જેવળા, કોઈ કહેડે જે જાણકારે આજે ૩૩ જેવળા
જાણી ૩૪ જેવળા ૩૫ જેવળા જે આજે જેવળા કોઈ ૧૬
૧૭, જાણકારે ૩૬, ૩૭ જેવળા જે જેવળા જેવળા જેવળા
જાણી ૩૮ જેવળા જાણી ૩૯ જેવળા, બીજા જાણી
જાણી ૪૦ જેવળા, કોઈ આડે જાણી જેવળા ૪૧
૪૨ જેવળા ૪૩ જેવળા આડે જાણી ૪૪ જેવળા ૪૫ જેવળા.

આડે આજે ૪૬ જેવળા ૪૭ જેવળા ૪૮ જેવળા ૪૯ જેવળા ૫૦ જેવળા
૫૧ જેવળા ૫૨ જેવળા ૫૩ જેવળા ૫૪ જેવળા ૫૫ જેવળા ૫૬ જેવળા ૫૭ જેવળા ૫૮ જેવળા ૫૯ જેવળા ૬૦ જેવળા ૬૧ જેવળા ૬૨ જેવળા ૬૩ જેવળા ૬૪ જેવળા ૬૫ જેવળા ૬૬ જેવળા ૬૭ જેવળા ૬૮ જેવળા ૬૯ જેવળા ૭૦ જેવળા ૭૧ જેવળા ૭૨ જેવળા ૭૩ જેવળા ૭૪ જેવળા ૭૫ જેવળા ૭૬ જેવળા ૭૭ જેવળા ૭૮ જેવળા ૭૯ જેવળા ૮૦ જેવળા ૮૧ જેવળા ૮૨ જેવળા ૮૩ જેવળા ૮૪ જેવળા ૮૫ જેવળા ૮૬ જેવળા ૮૭ જેવળા ૮૮ જેવળા ૮૯ જેવળા ૯૦ જેવળા ૯૧ જેવળા ૯૨ જેવળા ૯૩ જેવળા ૯૪ જેવળા ૯૫ જેવળા ૯૬ જેવળા ૯૭ જેવળા ૯૮ જેવળા ૯૯ જેવળા ૧૦૦ જેવળા

અવધાનકાર જોડ્યા કે, 'આ બધું' મલિન મારાથી
 છુપું કપું છે છતાં હું જરાય કહું છું. જોડો પહેલા
 નંબરને ૧૮૦, બીજા નંબરને ૨૪૦, ત્રીજા નંબરને ૩૦૦,
 ચોથા નંબરને ૩૬૦, પાંચમા નંબરને ૧૨૦ છઠ્ઠા નંબરને
 ૧૬૦, સાતમા નંબરને ૨૦૦, અને આઠમા નંબરને ૨૪૦
 આવે છે.'

આઠે માણસોએ કહ્યું કે, 'હા !! ખુબ તમે આ કેરી
 રીતે પકડી પાડ્યું !'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે મને તે સમિતિ પારો, છતાં
 વચ્ચે મેં જે મલિન કરાવ્યું તેમાં જ બધી ખૂબી છે. આ
 રીત જ એવી છે કે પહેલા નંબરને ૧૮૦, બીજા નંબરને
 ૨૪૦, ત્રીજા નંબરને ૩૦૦, ચોથા નંબરને ૩૬૦, પાંચમા
 નંબરને ૧૨૦, છઠ્ઠા નંબરને ૧૬૦, સાતમા નંબરને ૨૦૦,
 અને આઠમા નંબરને ૨૪૦, આવશે. એવી સરળ રીતથી
 આઠ માણસોને આશ્ચર્ય લાગે છે !!! કેમકે જરાય કાપ્યો છે.'

અવધાન નંબર ૨૫

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ચાર માણસો એક જ સાથે
 આશ્ચર્ય પામે તેવી મલિનની વિધા હું બધું છું. ચાર
 માણસો મારો પાસે આવો.'

આ સાંતળી ચાર માણસો અવધાનકારની પાસે આવ્યા
 અને જોડ્યા કે, 'તમારી મલિનવિધા જણાયો.'

તું અહીં છું કરી રહ્યો છે !

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ બલિત કરાવવામાં જ બધી જૂબી છે. એ બધી જૂબી રીજવા માટે આ નિયમનુ જ રીતે રીતે મનન કરેા. મને તે રામ પારવા છતાં મારા કહેવા મુજબ કેઈ મલિત કરાવશે તો જરાબ તો રૂઠું જ આવશે.'

અવધાન નંબર ૨૬

અવધાનકારે જોડ્યા કે, 'અવધાન નંબર ૨૫ માં જેમ રૂઠું નિમિત્ત મળતુ આવે છે તેમ આ અવધાનમાં ૭૨૦ આવે છે માટે ચાર માણસો તેની ખાત્રી કરવા ખાત્રી પાસે આવેલ.'

અવધાનકારનો પાસે ચાર માણસો આવ્યા અને જોડ્યા કે, 'આ રીતે મનને રીજવેલ'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જમી ચારે વખતે ચોક્કસ લાગે તે રીતે મનમાં પારેલ પહેલા તથા ત્રીજા નંબરના માણસ પોતાની પારેલી રકમને ૭ વડે ગુણવી. બીજા તથા ઘોઘા નંબરના માણસે પોતાની પારેલી રકમને ૮ વડે ગુણવી. એ રીતે જે ગુણકાર આવ્યો તેમાં પહેલા તથા ત્રીજા નંબરના માણસે ૫૩ ઉમેરવા, બીજા તથા ઘોઘા નંબરના માણસે ૨૮ ઉમેરવા જે સરવાળે આવે તેને બધાએ ૧૦ વડે ગુણવે. ૧૦ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવ્યો તેને

૧૮૫૫ જી અસ ધાવ છે.

પહેલા તથા ત્રીજા નંબરના માણસે ૧૪ થી ભાગવા. બીજા તથા ચોથા નંબરના માણસે ૧૬ થી ભાગવા. આ રીતે ભાગાકાર કરતાં જે શેષ વધો તેને પહેલા તથા ત્રીજા નંબરના માણસે ૬૦ વડે ગુણવી. બીજા તથા ચોથા નંબરના માણસે ૬૦ વડે ગુણવી.

ચારે માણસોએ અવધાનકારના કહેવા પ્રમાણે બધું ગણિત કયું તો ખરેખર ! જવાબ ૭૨૦ જ આવે.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીત જ એવી છે કે, જવાબ ૭૨૦ આવે.'

ચાર માણસો આશ્ચર્ય પામે તેવી આ રીત અવધાનકારેને યાદ રાખવી સરજ છે.

અવધાન નંબર ૨૭

અવધાનકારે કહ્યું કે, '૧૨૦ જ જવાબ આવે તેવી રીત ચાર માણસોને હું જણાવું છું માટે ચાર માણસો માફી પાસે આવો.'

આ સાંભળી ચાર માણસો અવધાનકારની પામે આખ્યા અને જોત્યા કે, 'એ રીત અમને શીખવે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે ચારે જણા રીત પડે તે રકમો પારે. આ પારેલી રકમોને પહેલા તથા બીજા

રેડું મળે જી જુ રડું મુકેલ છે.

નંબરના માણસે ૭ વડે ગુણવી. ત્રીજા તથા ચોથા નંબરના માણસે ૮ વડે ગુણવી. ગુણકાર જે આખો તેમાં પહેલા તથા બીજા નંબરના માણસે ૮૮ ઉમેરવા. ત્રીજા તથા ચોથા નંબરના માણસે ૭૬ ઉમેરવા. આ રીતે સરવાળો જે થયો તેને દરેકે ૧૦ વડે ગુણવો. ૧૦ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આખો તેને પહેલા તથા બીજા નંબરના માણસે ૧૪થી ભાગવો. ત્રીજા તથા ચોથા નંબરના માણસે ૧૬થી ભાગવો. જે રીતે ૧૫ વધી તેને દરેકે ૧૫થી ગુણવા.

જે રીતે કરવાથી જાતે જગત ૧૨૦ જ આવશે. '

અવધાન નંબર ૨૮

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હું' અલ્પિતવિધાના બગથી ચરમાનો નંબર પકડી આપું છું.'

આ સાંભળી એક ચરમાવાળા સંતજન અવધાનકારની પાસે આવ્યા અને બોલ્યા કે, 'તમારા ચરમાનો નંબર કયો છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા ચરમાનો નંબર જે હોય તેમાં ૧ ઉમેરો. એક ઉમેરતા જે આવે તેને ૩ વડે ગુણો. ત્રણ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આખો તેમાં ૧ ઉમેરો. એક ઉમેરતા જે સરવાળો થયો તેમાં તમારા ચરમાનો નંબર ઉમેરો. બોલો હું જગત આખો છે ?'

ચરમાવાળા સંતજને કહ્યું કે, '૨૮ જગત છે.'

અધર્મો એ જ ખરો બીખારી છે.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેાએ જે રકમ ધારો છે તેને ૨ વડે ગુણો. ગુણાકાર જે આવ્યો તેમા ૪ ઉમેરો. આ ઉમેરતા જે સરવાળો થયો. તેને ૫ વડે ગુણો. પાંચ વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવ્યો તેમાં ૧૨ ઉમેરો. બાર ઉમેરતા જે સરવાળો થયો તેને ૧૦ વડે ગુણો. કહો શું જવાબ આવ્યો છે ?'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભ્યને કહ્યું કે, 'જવાબ ૫૬૨૦ છે'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારી ધારેલી રકમ ૫૩ છે.'

સભ્યને પૂછ્યું કે, 'તમે કેવી રીતે યોધી કાઢી ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેાએ ૫૬૨૦ રકમા તેમાંથી મેં ૩૨૦ બાદ કર્યા તો ૫૩૦૦ રહ્યા; તેમાંના જે મોટા ઉઠાડી હીધા તો ૫૩ રહ્યા. તે જ તમારી ધારેલી રકમ હતી.'

સભ્યને પૂછ્યું કે, 'તમેાએ મારા કહેલા જવાબમાંથી ૩૨૦ શા માટે બાદ કર્યા તથા જે મોટા પછો શા માટે ઉઠાડી હીધા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં આ રીત જ ઝીલી બતાવી છે કે છેત્રતા જવાબમાંથી ૩૨૦ બાદ કર્યા પછી જે બાકી વધે તેમાંથી છેત્રતા જે મોટા ઉઠાડી દેવાથી ધારેલી રકમ મળે છે. જુઓને તમેાએ ૫૩ ધાર્યા હતા. તેને ૨ વડે

જવાબની અવધાનની કથા આરંભ છે.

શુભ્રવાધી ૧૦૬ થયા. તમાં ૪ ઉમેરવાથી ૧૧૦ આવ્યા. તેને ૫ વડે શુભ્રવાધી ૫૫૦ થયા. તેમાં ૧૨ ઉમેર્યાં તો ૫૬૨ થયા અને તેને ૧૦ વડે શુભ્રવા તો ૫૬૨૦ થયા. આ જવાબ તમે મને કહ્યો હતો; તેથી ૫૬૨૦ માંથી ૩૨૦ બાદ કર્યાં તો ૫૩૦૦ રહ્યા. અને તેમાંના મોડા ઉડાડા દેવાથી ૫૩ રહ્યા. તે જ તમારી પાંચેલી રકમ છે.'

મગ્ન પૂછનાર સત્જન બોલ્યા કે, 'આ બધી ખૂબી હવે હું જાણી શક્યો.'

અવધાન નંબર ૩૫

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'માણુમના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે હું ગણિતરૂપિયાથી કહી શકું છું.'

આ સાંભળી એક સત્જનને પૂછ્યું કે, 'કહો, મારા ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા ખિસ્સામાં જેટલા રૂપિયા છે તેને જામણા કરો. જામણા કરતા જે રકમ આવી તેમાં ૧૨ ઉમેરો. બાર ઉમેરતા જે સરવાળો થયો. તેને ૨ વડે ભાગો; ભાગમાં શું આવ્યું તે જણાવો.'

મગ્ન પૂછનાર સત્જનને કહ્યું કે, 'ભાગમાં ૧૬ આવ્યા છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા ખિસ્સામાં ૧૦ રૂપિયા છે.'

કાર્ત્તિકેયે કહ્યું કે, 'હા જી અને આવ જણાવો રાખો.'

મન પૂછનાર સજ્જને પૂછ્યું કે, 'આ રૂપિયાની ખાતર તમને કેમ પડી ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ ભાગમાં ૧૬ આપ્યા છે તેમ કહ્યું, એટલે મેં તેમાંથી ૬ બાક કર્યા. બાકો ૧૦ રહ્યા. તે તમારા ખિસ્સાના રૂપિયા હતા.'

સજ્જને પૂછ્યું કે, 'તમોએ ૬ રા માટે બાક કર્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીત જ એવી રીતે નહીં થયેલી છે કે ૬ બાક કરવાથી જ ધારેલી રકમ પકડાય. જુઓને તમારી પાસે ૧૦ રૂપિયા હતા, તેને ખમણા કરવાથી ૨૦ થયા, તેમાં ૧૨ ઉમેરવાથી ૩૨ થયા. બીસને ૨ વડે ભાગતા ભાગમાં ૧૬ આવ્યા, આ ૧૬ તમે મને કપ્પા હતા. તેમાંથી ૬ બાક કરવાથી ધારેલા રૂપિયા શોધી શકાયા.'

મન પૂછનાર સજ્જને પૂછ્યું કે, 'આ રીતે તો કોઈ પણ માણસના ખિસ્સામાં ગમે તે હોય તો તે પણ કહી શકાય.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હા. કાશ્વ કે, ગણિતને આ નિયમ કોઈ પણ ધારેલી રકમ, પછી તે રૂપિયા હોય, આના હોય, કે ઠીક પડે તે હોય, પણ તેને પકડવા માટે કામ આવે છે.'

હવે સંગત મનકી, દોષ જાતીકા કુંખ;

ખીજે તો પાકકું કટે, રીજે આટે મુખ.

અવધાન નંબર ૩૬

અવધાનકારે કહ્યું કે, '૧૬ માસુસો મારી પાસે આવો, અને તેમાંથી મને તે એક કેપ્ડ પણ ચીજ સંતાડો. ત્યાં ક્યા માસુસ પાસે તે છુપાવી છે તે હું અભિવિદ્યાથી પકડી આપીશ.'

આ સામગ્રી ૧૬ માસુસોએ પાતાનામાંથી એકને છુપી રીતે રૂમાઢ આપ્યો અને પછી એક સભજને કહ્યું કે, 'ક્યા માસુસ પાસે રૂમાઢ છે તે તમે પકડો આપો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ જે નંબરના માસુસને રૂમાઢ આપ્યો છે, તના નંબરને ૧૦ વડે ગુણેલ દસ વડે રૂમના જે છુપાકાર આપ્યો, તેમાં ૨૬ ઉમેરો છપીસ ઉમેરના જે સત્વાળો થયો તેને ૧૭ વડે ભાગેલ અને સત્તર વડે ભાગના થોપ કેટલી વધી તે જણાવો.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભજને કહ્યું કે, 'થોપ ૪ વધી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમા નંબરના માસુસ પાસે રૂમાઢ છુપાવેલો છે.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભજને કહ્યું કે, 'તમારો વાત સાચી છે, પણ તમે કેવી રીતે આ થોપ ક્ષી ?'

માનુની કસોટી પ્રતિ જ થાય છે.

અરધાનપારે વળી કે, 'મેં' આ રીતે જ નિર્મિત થઈ ગયાલી છે કે શ્રેય વળી જતા માણસ પાસે જુવાનીની વચ્ચે છે તે જાણી શકાય છે. આ માટે 'મેં' નામે જણાવેલે રૂપના નિયમ યાદ રાખ્યો છે.'

શ્રેય	૨	વધી રીત	વધેલા	માણસ પાસે છે
"	૧૨	"	બંબ	"
"	૧૩	"	ત્રીભ	"
"	૧૪	"	ચાપા	"
"	૧૫	"	પાગમા	"
"	૧૬	"	છડા	"
"	૧૭	"	મગમા	"
"	૧૮	"	અડમા	"
"	૧૯	"	નવમા	"
"	૨૦	"	દસમા	"
"	૨૧	"	અગિયારમા	"
"	૨૨	"	બારમા	"
"	૨૩	"	તેરમા	"
"	૨૪	"	ચૌદમા	"
"	૨૫	"	પંદરમા	"
"	૨૬	"	સોળમા	"

તમેએ ૪ શ્રેય વધી છે તેમ કહ્યું, એટલે 'મેં' આડમા માણસ પાસે છુપાવેલા રૂમાત્ર છે તેમ નકકી કર્યું.'

સરને આપ સમાન જાણી જાતી યાદ કરો.

સંભળને કહ્યું કે, 'આ તોન હવ જરોજર સમજ્યો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે સમજ્યા નહીં છતાં પણ આ ઉદાહરણને હું ૨૫૪ નં. જુઓને તમેએ ટમા નંબરના માવજુને રૂમાલ આપ્યો હતો, તેને ૧૦ વડે ગુણતા તો ૮૦ થયા. તેમાં ૨૬ ઉમેર્યા તો ૧૦૬ થયા, તેને ૧૭ વડે ભાગ્યા તો ભાગમાં ૬ આવ્યા અને રી. ૪.૫૫૫૮.'

'અને શેષ ૪' સાંભળતાં જ આકાશ નંબરના માવજુ પાસે રૂમાલ છુપાવ્યો છે, તે શેષના નિયમ ઉપરથી પાછી ચકાસ્યો.'

અવધાન નંબર ૩૭

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઈ માવજુ પોતાનાં હાથ અને જમણા બંને હાથમાં બેરી અને બેરી રકમો પાસે તે કયા હાથમાં બેરી અને કયા હાથમાં બેરી રકમ છે, તે હું ગણિતવિદ્યાથી પાછી આપીશ.'

આ સાંભળી એક સજ્જને કહ્યું કે, 'જે મારા બંને હાથોમાં બેરી અને બેરી રકમો પાસે છે, કહો કયા હાથમાં બેરી અને કયા હાથમાં બેરી રકમ છે?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા જમણા હાથની રકમને જમણી કરે. જમણી કયા પછી તમારે હાથા હાથમાં જે

ન આપવી

ન કરો.

૨૬૫ છે તેને ત્રણ ગણી કરી તેમાં ઉમેરો. કહો છું જવાબ આપો છું ?

સમજાને કહ્યું કે, '૨૬૦ જવાબ આપો છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા જમણા હાથમાં એકી અને ડાબા હાથમાં બે ૧ રકમ પારેલી છે ?'

સમજાને કહ્યું કે, હા. તમારી વાત સાચી છે, પણ તમે આ કેવી રીતે શોધી કાઢ્યું ?

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ માટે મેં એક નિયમ નક્કી કર્યો છે કે, જો જવાબ બેકી રકમ હોય તો જમણા હાથમાં એકી અને ડાબા હાથમાં બેકી રકમ હોય છે; પણ જો જવાબ એકી રકમ હોય તો જમણા હાથમાં બેકી અને ડાબા હાથમાં એકી રકમ હોય છે. તમોએ ૨૬૦ જવાબ કહ્યો તે બેકી રકમ ગણાય. આથી મેં કહ્યું કે, જમણા હાથમાં એકી અને ડાબા હાથમાં બેકી રકમ છે.'

સમજાને પૂછ્યું કે, 'હવે બરોબર સમજાણ નં પડી માટે સ્પષ્ટતા કરો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ જમણા હાથમાં અને ડાબા હાથમાં કયું રકમ પારી હતી ?'

નિમ્ન લેખ જોવાર સુધરે છે.

અવધાને કહ્યું કે, 'જમણા દાધમાં ૪૩ અને દાખા દાધમાં ૧૮ રકમ પાડી હતી.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જમણા દાધમાં ૪૩ છે, તેને જમણા કરવાથી ૮૬ થયા. તેમાં દાખા દાધમાં ૧૮ છે તેના ત્રણ ગણો એટલે $૧૮ \times ૩ = ૨૦૪$ ઉમેર્યા તો ૨૬૦ થયા. આ ૨૬૦ એટલી સંખ્યા હોવાથી કહી શકાયું કે જમણા દાધમાં એટલી અને દાખા દાધમાં એટલી રકમ હતી. આ રીત એટલી કે એટલી રકમ પડે છે, પણ રકમનો અંક પાંચતી નથી તે ખાસ ધ્યાન રાખવું.'

અવધાન નંબર ૩૮

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ચાર માણસે ગમે તે રકમ પાડે છતાં હું એવું ગણિત કાઢીશ કે અંતે જવાબ ૧૦૮ ન આવે.'

આ સાંભળી ચાર માણસેએ કહ્યું કે, 'હિ અવધાનકાર! તમે તમારી એ અદ્ભુત રીત અમને જણાવો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે ચારે જણ તમને કીક પડે તે રકમ પાડો. તમારી પાડેલી રકમને ૭ વડે ગુણો. સાત વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવ્યો તેમાં ૪ ઉમેરો. ચાર ઉમેરના જે સરવાળો થયો તેને ૧૦ વડે ગુણો. ૧૦ વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવ્યો તેને ૧૪ વડે ભાગો.

આમ જમણાની આવસ્યુ અવધાન છે.

થોડ વડે ભાગતા જ મેળ વખત તને ૧૨ વડે મળે. ત્રીસે જવાગ ૧૦૮ આપ્યો."

મારે માળખોએ કહ્યું કે, 'આ તમારી વાત મ.મી છે પણ જવાગ ૧૦૮ જ કેમ આપ્યો?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ મળિનતો ખૂબી જ એરી છે? જવાગ ૧૦૮ જ આવે. ગમે તે રકમ મારે છતાં જવાળ નિશિત જ આવશે.'

અવધાન નંબર ૩૯

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઈ પણ માણસને કેટલા બધું અને બહેન છે. તે દુ' ગણિતવિધાના બળથી કહી શકે છું.'

આ સાંભળી એક સત્જને પૂછ્યું કે, 'કહો મારે કેટલા ભાઈ તથા બહેન છે?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારે જેટલા ભાઈ હોય તે સંખ્યાને બમણી કરો. બમણી કરતા જે આવે તેને ૫ વડે ગુણો. પાંચ વડે ગુણતા જે સંખ્યા આવે તેમાં તમારી બહેનની સંખ્યા ઉમેરો, કહો શું આપ્યું?'

સત્જને કહ્યું કે, '૩૪ જવાળ આપ્યો છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારે ૩ ભાઈ અને ૪ બહેન છે.'

~~~~~

[૧૫]:૬૧૪ દુનિયાનું નાનકડું સમજા છે.

સંજ્ઞાને કહ્યું કે, 'તમારી વાત સાચી છે. પણ તમે તે કેવી રીતે ચોધી કાઢવા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ ૩૪ જવાન રાધો તેમાં જે દમકનો તગડો છે, તે ભાઈનો સંજ્ઞા બતાવે છે. તથા એકમનો ચોગડો છે તે બહેનની સંજ્ઞા બતાવે છે.'

સંજ્ઞાને પૂછ્યું કે, 'આ નિયમમાં શી ખૂટી છે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'સુખેને તમારે ૩ ભાઈ છે તેથી ત્રણનું બમણું કર્યું તો ૬ થયા, આ ૬ ને ૫ વડે ગુણવા તો ૩૦ થયા, તેમાં ૪ બહેન છે માટે ૪ ઉમેર્યા તો ૩૪ થયા.'

આથી આં ૩૪ એવો અંક છે કે જેમાં દસકનો અંક ભાઈની સંજ્ઞા બતાવે છે તથા એકમનો અંક બહેનની સંજ્ઞા બતાવે છે.'

સંજ્ઞાને પૂછ્યું કે, 'જો તે ભાઈ-બહેન હોય છતાં તમારી રીત પ્રમાણે ગણિત કરાવવાથી એકમની જગ્યાએ બહેન અને દસકની જગ્યાએ ભાઈઓની સંજ્ઞા શું આવશે ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હા.'

અવધાન નંબર ૪૦

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારી પાસે હાથીમાંતના આ પાસા છે. તેની બાજુએ પર ટપકોઓ છે. આ પાસા, હું

પ્રાતિને નિયમ કંઈ વચાડીને કોઈ છે કે પવિત્ર રહે.

ગમે તેને આપું અને તેમાંથી બાજુઓ પર કેટલા દપકાં છે તે માસથી છુપા રાખી જુએ; છતાં હું ગણિતવિદ્યાના બળથી કહી આપીશ.’

આ સાંભળી એક સત્જન આગ્યા અને કહ્યું કે, ‘તમારા તે પાસા મારી પાસે લાવો.’

અવધાનકારે તે સત્જનને પાસા આપ્યા

પાસા લઈને તેની બે બાજુના દપકાં જોઈને તેમણે અવધાનકારને કહ્યું કે, ‘મેં પાસાનો બે બાજુઓના દપકાં જોયા છે; કદો તે કેટલા છે ?’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘પહેલી બાજુના દપકાનો સંખ્યાને ૨ વડે ગુણો. બે વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવ્યો તેમાં ૧ ઉમેરો. એક ઉમેરતા જે આવે તેને ૫ વડે ગુણો. ગુણાકાર જે આવ્યો તેમાં બીજી બાજુના દપકાં ઉમેરો. કદો શું જવાબ આવ્યો ?’

સત્જનને કહ્યું કે, ‘જવાબ ૮૮ છે.’

અવધાનકારે કહ્યું કે, ‘ત્યારે પાસાનો પહેલી બાજુ પર ૮ દપકાં છે અને બીજી બાજુ પર ૩ દપકાં છે.’

સત્જનને કહ્યું કે, ‘તમારી વાત સાચી છે. પણ તમે આ દપકાં કેવી રીતે શોધી કાઢ્યા ?’

જનને સુધાત્યા પદેમાં જાને સુધારો.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ જે ૮૮ જવામ માંથી તેમાંથી એ' ૫ બાક કર્યા તો ૮૩ રહ્યા તેમા દસકનો આંકડો છે તે પાયાની પહેલી બાજુના દપકાં બતાવે છે તથા એકમનો ત્રણટો છે તે પાયાની બીજી બાજુના દપકાં બતાવે છે.'

પ્રથમ પૂછનાર સ્વજનને કહ્યું કે, 'તમેએ આશ જવામ માંથી ૫ બાક કેમ કર્યા? તથા આઠી રકમ તેમા દસકના આંકડાને પહેલી બાજુના દપકાં અને એકમના આંકડાને બીજી બાજુના દપકાં કેમ કર્યા?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીત જ એવી છે કે જવામમાંથી ૫ બાક કરવાથી દસકનો આકડો પહેલી બાજુના દપકાંની મંજૂયા અને એકમનો આકડો બીજી બાજુના દપકાંની સંજ્યા બતાવે છે. જુઓને તમે પહેલી બાજુના જે ૮ દપકાં છે તેને યે વડે ગુણ્યા તો ૧૬ થયા. તેમાં ૧ ઉમેર્યો તો ૧૭ થયા, તેને ૫ વડે ગુણ્યા તો ૮૫ થયા, તેમાં બીજી બાજુના ૩ દપકાં ઉમેર્યા, તો ૮૮ થયા. તેમાંથી ૫ બાક કરવાથી ૮૩ આશ્યા, અને તે ઉપરથી જવામ શેષી કાઢ્યો.'

અવધાન નંબર ૪૧

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમે સોળ માણસો મારી પાછે આવેલ અને તેમાંથી મને તે માણસના રાખા કે

રામ, મધ અને બાને

ગાની/કેવાર.

સોળ માણસો અવધાનકારની પામે ગયા, અને બેઠ્યા છે, 'અમો અમારા પૈકીના એક માણસને વીંટી પહેરાવીએ છીએ; તમે નવી રીત પ્રમાણે તે સોધી આપો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જે માણસને વીંટી પહેરાવી છે તેના નંબરને ૧૦ વડે ગુણો. દસ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવે તેમાં ૨૫ ઉમેરો. પચાસ ઉમેરતા જે સરવાળો આવે તેમાં જે ડાબા હાથમાં વીંટી પહેરાવી હોય તો 'જે' અને જમણા હાથમાં વીંટી પહેરાવી હોય તો એક ઉમેરો. આ રીતે ઉમેરતા જે સંખ્યા આવે તેને ૧૦ વડે ગુણો. દસ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવ્યો તેમાં આંગળીનો નંબર ઉમેરો. આંગળીનો નંબર ઉમેરવાથી જે સરવાળો થયો તેને ૧૦ વડે ગુણો અને ૧૦ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવ્યો તેમાં વેઢાનો નંબર ઉમેરો. કહો જવાબ શું આવ્યો ?'

એક સંજ્ઞને કહ્યું, જવાબ ૧૪૭૩૨ છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'બીજા વેઢામાં, ત્રીજી આંગળીમાં, ડાબા હાથમાં, બારમા નંબરના માણસ પાસે વીંટી છે.'

સંજ્ઞને કહ્યું કે, 'વાત સાચી છે, પણ અવધાન નંબર ૪૧ માં તો આંકડાઓ સોધી રીતે જ જવાબ ૨૫૪૮ કરતા હતા ત્યારે આ આંકડાઓ તો ભુલ છે.

અવધાનકારે કહ્યું કે, હા. પણ આ જવાબમાંથી મેં ૨૫૦૦ બાદ કર્યા હતા; તેથી ૧૨૨૩૨ બાકી રહ્યા. તે

ઉપરથી જ અવધાન નંબર ૪૧ ની રીત મુજબ જવાબ
ચોખી કાઢયેલ.

સહજને કહ્યું કે, 'આ રૂપ૦૦ તમે શા માટે બાદ કર્યા?'
અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ ગણિત મેં જરા ભુલું
કર્યું' હતું. તેથી રૂપ૦૦ બાદ કરવા પડ્યા. તમે અવધાન
નંબર ૪૧ અને આ અવધાનને સરખાવ્યો તો તરતજ
ખબર પડ્યો કે ક્યાં કેટલો ફેરફાર થયો છે. રૂપ૦૦ બાદ
કરવાનું કાસુ વચ્ચે રૂપ ઉમેરાવ્યા છે, ત્યારે અવધાન
નંબર ૪૧ માં વચ્ચે રૂપ ઉમેરાવ્યા નહોતા.

અવધાન નંબર ૪૧ અને આ અવધાન સરખામણીથી
વધુ સમજાયો.'

અવધાન નંબર ૪૩

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કેઈ પણ માણસ પોતાના ઠાળા
નથા જમણા અને હાથમાં તમે તે રકમો પારે છતાં એ
પારેલી રકમો હું ગણિતવિદ્યાના બગથી કઢી ચકું છું.'

આ સાંભળી એક સહજને કહ્યું કે, 'મેં મારા ઠાળા
નથા જમણા હાથમાં રકમો પારી છે. તમે તે કઢી આપો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા ઠાળા હથમા જે રકમ
પારી છે તે એ ૧ થી ૬ મુધીની હોય તો બે વડે શુભો.

ત્યાગ જ્યારે ત્યાગ છતાં સમજાવી.

તે તો તમારી અવધાનની સીતો જાણ્યા પછી જ મળ્યું છે. ગણિતવિદ્યામાં આવી ખૂબી કેમ છે ?

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'અવધાનની કળા થાય તો ગણિતવિદ્યા સાથે સંબંધ ધરાવે છે. માટે ફરી ફરી વિચાર કરવો જોઈએ'

અવધાન નંબર ૪૪

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઈ પણ માણસને કેટલાક પુત્રો અને કેટલી પુત્રી છે. તે હું ગણિતવિદ્યાના બળતર થકું છું.'

આ સાંભળી એક સમજને પૂછ્યું કે, 'હે અવધાનકારે કેટલા પુત્ર તથા કેટલી પુત્રી છે, તે કહો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારા પુત્રની જે સંખ્યા તેમાં બે ઉમેરો. બે ઉમેરતા જે સરવાળો થાય, તેને વડે ગુણો. બે વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવે તેમાં બે ઉમેરો. એક ઉમેરતા જે સરવાળો થયો તેને પાંચ ગુણો પાંચ વડે ગુણતા જે ગુણાકાર આવ્યો તેમાં ૬ પુત્રીની સંખ્યા ઉમેરો. કહો, શું જવાબ આવ્યો છે ?

પ્રશ્ન પૂછનાર સમજને કહ્યું કે, 'જવાબ ૭૩ આવ્યો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારે ૪ પુત્રો અને ૮ પુત્રી

મન પૂછનાર સજ્જને પૂછ્યું કે, 'તમારી વાત સાચી છે, પણ તમે કેવી રીતે આ પકડો પાડ્યા ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ ૭૩ જવાબ કહ્યો, તેમાંથી ૨૫ બાદ કર્યા તો ૪૮ રહ્યા તેમાં એકમનો ને ૮ અંક છે તે પુત્રીનો અને દસકનો ને ૪ અંક છે તે પુત્રની સંખ્યા બતાવે છે.'

મન પૂછનાર સજ્જને કહ્યું કે, '૨૫ બાદ કરવાનું કારણ શું ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીત જ એવી છે કે છેલ્લે ને સજ્જાએ આવે તેમાંથી ૨૫ બાદ કરવાથી જવાબ મળી આવે છે. જુઓને તમારે ૪ પુત્રો છે, તેથી પુત્રની ૪ સંખ્યામાં ૨ ઉમેર્યા તો ૬ થયા. ૬ ને ૨ વડે શુદ્ધ તો ૧૨ થયા. તેમાં ૧ ઉમેર્યો તો ૧૩ થયા તેને ૫ વડે શુદ્ધ તો ૬૫ થયા તેમાં પુત્રીની સંખ્યા ૮ છે તે ઉમેરી તો ૭૩ થયા.'

હવે આ ૭૩માંથી ૨૫ બાદ કરવાથી ૪૮ રહ્યા. તેમાં એકમનો અંક પુત્રીનો અને દસકનો અંક પુત્રની સંખ્યા બતાવે છે.

આ નિયમ પણ દસના શુભક્રાંતિ ખંડકોથી જ બનેલો છે, પણ એ તો મલિવના નિયમો સમજે છે તેને સરળ લાગે છે. માટે મનન કરવાથી વધારે સમજાયો.'

પંચાંગ દોષનું છાન કરી પત્રી જ પરિવર્ણી જાણ.

... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...

... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...

... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...

અરજીનું નંબર ૪૬

... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...
 ... નો ... જે ...

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમામમાંથી મને તે એક માણસની પાસે કોણ વસ્તુ સંતાડીને સજો. હું ગણિતવિદ્યાના ભગથી મુખાવેલી વસ્તુ કયા નંબરના માણસ પાસે છે તે કહી આપીશ.'

પેલા નવ માણસોએ મુખી સેતે એક માણસને ઘડિયાળ આપ્યું અને પછી એક સત્તરને પૂછ્યું કે, 'કયા નંબરના માણસ પાસે ઘડિયાળ છે ? તે કહો.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જો નંબરના માણસને ઘડિયાળ આપ્યું છે તે નંબરને ત્રણ વડે ગુણો. ત્રણ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવ્યો તેમાં એક ઉમેરો. એક ઉમેરતા જે સરવાળો થયો તેને ત્રણ વડે ગુણો. ત્રણ વડે ગુણતા જે ગુણકાર આવ્યો તેમાં જે નંબરના માણસને ઘડિયાળ આપી તેનો નંબર ઉમેરો. હો જવાબ શું આવ્યો છે ?'

એક સત્તરને કહ્યું કે, 'જવાબ ૬૩ આવ્યો છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ ૬૩ નંબરના માણસ પાસે ઘડિયાળ મુખાવેલી છે.'

સત્તરને પૂછ્યું કે, 'આ જવાબ કેવી રીતે મોઢી કાઢ્યો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ ૬૩ સંખ્યા કહી તેમાંથી એકમની જગાએ ત્રમટો છે તે કાઢી નાખ્યો; બાકી ૬૨નો ૬૨નો અંક જે ૬ છે તે જ જેની પાસે તમોએ ઘડિયાળ

સમજાવેલું બીજું સુખ નથી.

હુપાત્રી હતી તે માણસનો નંબર ૬૭. જુઓને તમોએ ૬૭
નંબરના માણસને ઘડિયાળ આપી હતી. ૬ ને ૩ વડે
ગુણ્યા તો ૧૮ થયા તેમાં ૧ ઉમેરો તો ૧૯ થયા. તેને ૩ વડે
ગુણ્યા તો ૫૭ થયા. તેમાં હુપાવેલા માણસનો ૬ નંબર
ઉમેરો તો ૬૩ થયા.

આ ૬૩ માંથી એકમનો ત્રગરો કાઢી નાખતા બાકી
સહેલા ૬ છે તે જ હુપાવેલા માણસનો નંબર છે. આ રીત
મનન કરવાથી ઘણી સહેલી લાગશે.

અવધાન નંબર ૪૭

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમો કેાઇ પણ રકમ ધારો અને
તેમાં કેાઇ પણ બીજી ધારેલી રકમ ઉમેર્યા જ કરો અને
ગમે તેટલો રકમો બનાવો તો પણ તે રકમોની વચ્ચેની
રકમથી હું બધી રકમોનો સરવાળો કહી શકીશ.'

આ સાંભળી એક સજ્જનને કહ્યું કે, 'મેં મારા મનમાં
એક રકમ ધારી છે. પછી શું કરવાનું ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જે રકમ તમોએ ધારી છે તે
રકમમાં બીજી કેાઇ પણ ધારેલી રકમ ઉમેરો અને બીજી
રકમ બનાવો. વળી એ બીજી રકમમાં ધારેલી રકમ ઉમેરી
ત્રીજી રકમ બનાવો. આમ તમારી મરજી મુજબ રકમો
બનાવો પણ કેટલી રકમો બનાવો છો તથા તે રકમોની

દ્વિતીય પાળાયા મદાન લાભ છે.

વચ્ચેની રકમ ક્યાં છે તે બે વાત તમારે મને કહેવાની છે; અને જ્યાં એટલું સંખ્યાનું છે કે પહેલો પાંચે રકમમાં એટલો રકમ ઉમેરો તમે બીજી રકમ બનાવો છો; તેટલી જ રકમ ફરી ફરી ઉમેર્યા કરો તમારે રકમો બનાવવાની છે. આમાં એ બધી રકમો વચ્ચે તફાવત સરખો હોવો જોઈએ.

પ્રથમ પૂછનાર સમજાવે કહ્યું કે, 'એ બધી મળી ૨૫ રકમો બનાવી છે, તથા તે પચીસ પૈસી વચ્ચે રકમ ૭૨૦૦ છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ બનાવેલી ૨૫ સંખ્યાઓનો સરવાળો ૧૮,૦૦૦ આવશે.'

પ્રથમ પૂછનાર સમજાવે પોતાની ૨૫ રકમોનો સરવાળો કર્યો તો ખરોખર ૧૮,૦૦૦ થયા. આ જોઈ નવાજ પાત્રી તે પૂછના સાચા કે, 'હો અવધાનકાર! આ સરવાળો તમે કેવી રીતે અગાડ્યો કરી આવ્યો?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમોએ વચ્ચે રકમ ૭૨૦૦ છે તેમ કહ્યું તથા બધી મળી ૨૫ રકમો છે. તેમ કહ્યું એટલે મેં ૭૨૦૦ ને ૨૫ વડે ગુણવા તો ૧૮,૦૦૦ થયા, તે તમારી પચીસે રકમોનો સરવાળો થયો.'

પ્રથમ પૂછનાર સમજાવે જોડ્યા કે, 'પણ રકમો તો મેં મનમાં ધારી હતી તથા તફાવત પણ મેં જ નક્કી કર્યો હતો, છતાં તમો કેવી રીતે કરી શક્યા?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'જુવી ત્યાં જ સમાયેલી છે. બહે તમે બધું નક્કી કર્યા પણ મન તો વચ્ચે રકમ કહેા અને

મૂળ પ્રશ્નોનો જવાબ કો.

કેટલી રકમો બનાવી છે તે કહો; એટલે મારે તો એ બેનો ગુણકાર કરીને જ જવાબ સોધવાનો છે. કહો તમે પહેલી કઈ રકમ મારી હતી ?

પ્રશ્ન પૂછનાર સભ્યને કહ્યું કે, '૪૫૩૬.'

અવધાનકારે પૂછ્યું કે, 'તેમાં કઈ રકમ ઉમેરી તમે એ ૨૫ રકમો બનાવી હતી ?'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભ્યને કહ્યું કે, '૨૨૨.'

અવધાનકારે કહ્યું, 'કે જુઓ ૪૫૩૬ માં ૨૨૨ ઉમેરવાથી ૪૭૫૮ બીજી રકમ થઈ. ૪૭૫૮ માં ૨૨૨ ઉમેરવાથી ૪૯૮૦ ત્રીજી રકમ થઈ. ૪૯૮૦માં ૨૨૨ ઉમેરવાથી ૫૨૦૨ ચોથી રકમ થઈ. આ રીતે ૨૫ રકમો નીચે જણાવ્યા મુજબ બની.

રકમો

પહેલી	૪૫૩૬	દસમી	૬૫૩૪	ઓગણીસમી	૮૫૩૨
બીજી	૪૭૫૮	અગિયારમી	૬૭૫૬	વીસમી	૮૭૫૪
ત્રીજી	૪૯૮૦	બારમી	૬૯૭૮	એકવીસમી	૮૯૭૬
ચોથી	૫૨૦૨	તેરમી	૭૨૦૦	બાવીસમી	૯૧૯૮
પાંચમી	૫૪૨૪	ચૌદમી	૭૪૨૨	તેવીસમી	૯૪૨૦
છઠ્ઠી	૫૬૪૬	પંદરમી	૭૬૪૪	સોળીસમી	૯૬૪૨
સાતમી	૫૮૬૮	સોળમી	૭૮૬૬	પચીસમી	૯૮૬૪
આઠમી	૬૦૯૦	સત્તરમી	૮૦૮૮		
નવમી	૬૩૧૨	અઠારમી	૮૩૧૦		

તેને પણ ખુબ જાણે માટે છે.

દરે આ પચીસે રૂપિયામાં વચકી એટલે તેરમી રકમ
મળે છે. અને બીજી મળી પચીસ રૂપિયા છે. માટે ૭૨૦૦
ને ૩૪ વડે હુણાશે ૧૮૦૦૦ થાય છે તે જ આ પચીસે
રૂપિયાને મર્યાદા છે.

આ રીતમાં એટલું 'વાત સખવાતું' છે કે, જેટલી
સમિતી બનાવી દોષ નેટલી સંખ્યાને પચીસો રકમ વડે
હુણાશે જવામ આવશે. ફરી ફરી આ મેનત મનન
આપી મર્યાદા ઠાગશે.

અવધાન નંબર ૪૮

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઈ પણ હિસાબનના કયા
મહિનામાં કઈ તારીખે કયો વાર છે તે હું મનિનવિધાના
મળથી જાણી આવું છું.'

આ સાંભળી એક સભ્યને પૂછ્યું કે, 'હિસાબન
૧૮૩૫ના એપ્રિલ મહિનાની ૨૪મી તારીખે કયો વાર હતો ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'બોમ્બાય.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સભ્યને એકી જિજ્ઞાસા વાદા એકરમ
તમે આ કેવી ઘીતે કહી શક્યા ?

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ માટે મેં કેટલાક ઉપયોગી
નિયમો બનાવી લીધા છે. તેના ઉપયોગ કરવાથી મરજ
મને વાર યોધી શકાય છે.'

નિષ્કામ અને લાજર મળે.

અવધાન નંબર ૫૦

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ઈસ્તીમનમાં કોઈ વાર તથા તારીખ કયા મામમાં આવશે તે મલિનનિવાયો મળી શકાય છે.'

મંત્ર પૂછનાર સંજ્ઞને કહ્યું કે, 'ઈસ્તીમન ૧૬૪૨ માં ૧૫ મો તારીખ અને રવિવાર કયા મલિનમાં આવે?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ફિઝુઆરી, માર્ચ અને નવેમ્બર મલિનમાં ૧૫મી તારીખ અને રવિવાર આવે.'

મંત્ર પૂછનાર સંજ્ઞને જોડ્યા કે, 'તમારી રાત સાથી છે, પણ રખટીકરણ કરો તો અને વધુ જાણવાનું મળે'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ઈસ્વીસન ૧૬૪૨ છે તેમાં તેઓનો અંક ૧૬ છે. તેનો ક્રમાંક ૦ છે. તેમાં ૪૨ નાં સવાવા પરાય થયા તે ઉમેર્યા તો પરાય થયા. તેમાં તારીખ ૧૫ છે માટે ૧૫ ઉમેર્યા તો ૬૭૫ થયા. ૬૭૫ ને ૭ વડે ભાગતાં શેષ ૪૫૫ થયા. આમાં અપૂર્ણાંકની જરૂર ગણાતી નથી માટે તે કાઢી નાખવાથી શેષ ૪૫ થયો.'

હવે ૪ શેષ વધવાથી શેષનાં નિયમ મુજબ ગુરુવાર મળ્યા. ત્યારે આપણે તો, રવિવાર જોઈએ છીએ અને રવિવાર તો ૦ શેષ વધે તે જ આવે છે માટે ઉપરોક્ત

ધર્મથી અર્થને કામ મળે છે.'

૪ શેષમાં ને ૩ ઉમેરોએ તો જ છુટવાથી ૦ શેષ વધે અને ૩ પ્રવાંક તો ફેબ્રુઆરી માર્ચ અને નવેમ્બર મહિનાનો છે. માર્ચ એ મહિનાઓમાં તારીખ ૧૫મી અને રવિવાર ઉત્તરોત્તર ૧૬૪૨માં આવશે.'

પ્રથમ પૂછનાર સમજન મોટી ભ્રમ્યા છે, 'હિ અવધાન-કાર તમારું કહેતું સાચું છે તેમજ સીત પણ સમજાય છે, પણ કંઈક ગૂંચવણ લાગે છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'ગણિતવિધાનો વિષય જ એવો છે, છતાં ફરી ફરી મનન કરવાથી સમજાય છે. અવધાન નંબર ૪૮ ૪૯ ૫૦ આ ત્રણમાં એક જ નિયમનો ઉપયોગ થયો છે છતાં જુદી જુદી રીતે તેનો કેમ ઉપયોગ થાય છે તેનું મનન કર્યો અને આ ત્રણે અવધાનોનો ફરી ફરીને વિચાર કર્યો તો પ્રતીજ સરળતા લાગ્યો, કેમકે તેમાં ૪૮માં અવધાનમાં બતાવેલા નિયમનો જ જ્યાં જોવી જરૂર હોય ત્યાં તેવો ઉપયોગ થયો છે.'

અવધાન નંબર ૫૧

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'અંતર્યામી પાનાથી ગણિત-વિધાનો અમુકાદીક પ્રયોગ થાય છે. આમાં 'ધાર એટલું' જ રાખવાનું છે. કે શુભામના ડાહ્યા ૧૧ ગણવા. રાહીના ૧૨ ગણવા તથા બાદશાહના ૧૩ ગણવા.'

કેર પાંડે દવાય નહિ. પાંડે ફરી મુખી થવાય નહિ.

}}

ઉપર ૮ પાના આવશે. એટલે કે એ દગલોમાં બધા મલ્લ
૬ પાનાં આવશે. આમાં પંજ ઉપર છગે મૂલ્યો એવો
નિયમ નથી પણ ગમે તે પાના મૂલ્યાનાં હોય છે. પણ
એ નીચે પંજે હોય તો ઉપર આઠ પાના મૂલ્યાથી દગલી
પૂરી થાય. એ નીચે શણી હોય તો શણીનાં બાર ગણી
ઉપર ગમે તે એક પાનું મૂલ્યાથી દગલી પૂરી થાય. કેમકે
આ રીતમાં નીચે જે દાણાનું પાનું હોય તે ઉપર ગમે તે
પાના મૂલ્યા છતાં ૧૩ મુખી ગણના જઈને જ મૂલ્યાનાં છે.
આ રીતે દગલીઓ જેટલી થાય તેટલી કરવી.'

અવધાન નંબર ૫૨

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'અવધાન નંબર ૫૧માં જે
રીતનો ઉપયોગ થયો છે, તેને જુદી રીતે પણ ઉપયોગમાં
લઈ શકાય છે. ખારો કે, કોઈ માણસ પાનાની દગલીઓ
છપાવે પણ એ નીચેના દાણાનો સરવાળો કહે તથા વધેલા
પાનાની સંખ્યા કહે તો તે ઉપરથી દગલીઓ પકડી શકાય છે.'

મન પૂછનાર સબજન બોલ્યા કે, 'અવધાન નંબર
૫૧માં નીચેના દાણાની સંખ્યા ૩૪ આવી હતી, તથા
દગલીઓ કરતાં કરતાં વધેલા પાનાની સંખ્યા બે હતી તે
ઉપરથી દગલીઓ કેટલી હશે તે કેવી રીતે કહી શકાય ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'નીચેના પાનાઓના દાણાની
સંખ્યા ૩૪ છે. તેમાં ૫૨ ઉમેર્યા તો ૮૬ થયા. તેમાંથી

ઘન-ગંગાના જળમાં સ્નાન કરો.

દગલીઓ કરતાં કરતાં જે પાના વધ્યા છે તે બાદ કરવા.
જે પાના વધ્યા છે માટે તે બાદ કર્યા તો ૮૪ રહ્યા. આ
૮૪ને ૧૩ વડે ભાગવાથી ભાગમાં ૬ અને શેષમાં ૫
૬ આવ્યાં. તેથી ૬ દગલીઓ સમુ હવી તેમ પાકી શકાય
છે. ૧૩ વડે ભાગતા ભાગ તથા શેષ બંનેમાં સરખો
આંકડો આવે છે. અને જવાબ ચોખી શકાય છે.'

પ્રશ્ન પૂછનાર સત્જનન ગોસ્વા કે, 'આ રીત હું
બરોબર સમજ્યો છું. કે કેમ તે આપને કહી બતાવું
છું. મૂલ હોય તો મુખારો સુચવ્યો. દગલીઓની નીચેના
પાનાઓના રાણાની સંખ્યાના સરવાળામાં ૫૨ ઉમેરવા. ૭
બાબત ઉમેરતાં જે સરવાળો આવે તેમાંથી દગલીઓ કરતાં
કરતાં જેટલા પાના વધ્યા હોય તે સંખ્યા બાદ કરવી. તે
પછી જે બાકાબાકી આવે તેને ૧૩ વડે ભાગતાં ભાગ તથા
શેષ બંનેમાં જે સરખો જ જવાબ આવે તો તે જ
દગલીઓની સંખ્યા બતાવે છે.'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમારી વાત સાચી છે. એ રીતે
જ જવાબ ચોખી શકાય છે. છતાં ફરી ફરી નવી નવી
દગલીઓ કરી આ રીત પાકી કરી લેવી તે વધુ ઇચ્છવા
શીક્ય છે.'

આને તુ સહમં ક્યું તેને વિચાર કરો.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'તમેએ ૧૮૬ કલા તેમાંથી ૫૦ ખાઈ કર્યાં તો ૧૪૬ રહ્યા, અને ૧૪૬ને બે વડે ભાગ્યા તો ભાગમાં ૭૩ આવ્યા. તેમાં હસકમાં જે સાતનો અંક છે તે તિથિ બતાવે છે. તથા એકમનો ત્રણનો અંક છે તે વાર બતાવે છે માટે ત્રીજો વાર એટલે બુધવાર છે.'

સભ્યને પૂછ્યું કે, 'તમેએ મારા કહેલા જવાબમાંથી ૫૦ ખાઈ કરી જે વધ્યા તેને બે વડે કેમ ભાગ્યા?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ રીત જ એવી રીતે નકકી કરેલી છે કે ૫૦ ખાઈ કરી જે વધે તેને બે વડે ભાગવાથી ભાગમાં જે અંક આવે તેમાંનો એકમનો અંક વાર બતાવે છે. (વાર સોમવારથી એક એમ ગણવો) અને પછીનો હસકનો અંક તિથિ બતાવે છે.'

સભ્યને કહ્યું કે, 'હવે કંઈક સમજણ પડી છે.'

અવધાનકારે કહ્યું, 'ગણિતવિદ્યા એવો જ વિષય છે કે ફરી ફરી નવા નવા ઉદાહરણો ગણવાથી રીત પાકી થવા લાગે છે. માટે ફરી ફરીને પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.'

અવધાન : નંબર ૫૬

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'કોઈ પણ વસ્તુ રૂમાસમાં છુપાવી દોાય છતાં હું મારી સ્પર્શશક્તિનાં બળથી તે કઈ વસ્તુ છે તે કહી શકું છું.'

શબ્દ સ્પર્શ વળતે દિગ્ગં, સંબંધી વર્તન તથાસરો.

એ સમજને રૂમાવમાં કેઈ વસ્તુ ચીરાગીને અવધાનની પામે રજૂ કરી અને કહ્યું કે, 'રૂમાવમાં કંઈ રજૂ છે ?'

અવધાનકારે પોતાનો રપઈન્દ્રિયની યજિતી કહ્યું કે, 'રૂમાવમાં ચીટ છે.'

સમજને પૂછ્યું કે, 'આ બધું કેમ પડી યાગ્ય ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મેં રપઈન્દ્રિયનો વિગ્રહ કરીએ તો જરૂર કરી યાગ્ય છે કે અચૂક વસ્તુ છે; પણ આ માટે તો રપઈન્દ્રિયનો વધુ વિગ્રહ જ સામ આવે છે આ ધીમાં બીજી કોઈ મુજિ નથી.'

પણ અવધાનકારે આ જાતના અવધાન કરે છે માટે જ આ અધ્યામાં તેનો મુકાસો કરવો પડ્યો છે.

અવધાન નંબર ૫૭

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મારી પામે કેઈ પણ શ્લોકનાં ચમ્બળને આડું અવગું રજૂ કરવામાં આવે તો 'જી હું' તે ચમ્બળને સાચી રીતે કરી યત્ન છું.'

આ સાંભળી એક સમજને પૂછ્યું કે, 'છૂટો અક્ષર પો છે, આડમો, તે, નરમો, ચિ, રસમો, વ, બીએ રા, ચીએ વા, કાએ સ, પાંચમો યુ, પરંતો મ અને જાતમો સ છે; તો તે કયા શ્લોકનું અવગું છે ?'

અંતુમ મારે જતાં ખેતી ખેતી થાય.

અવધાનકારે ખૂબ નિચાર કરીને કહ્યું કે, 'તમેએ જે આડા અવગા અગરો કદા તે ઉપરથી 'ય' રીત સમુપાગને ચિત' એ ઘરણ બને છે.'

મનજને પૂછ્યું કે, 'આ માટે કઈ મુક્તિ છે?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'મુક્તિ નથી પણ બાપાતું સારું જ્ઞાન જોય તથા તમેએ જે નંબરો આડા અવગા કદા તેને સીધી રીતે ઉતાવળથી ગેડગતા આવડતા જોય તો ગુંથવાયેછું ઘરણ રીધું થઈ શકે છે.'

અમારા વહીવટ ગુરૂથી ભારત બૂલણ પંડિત સ્તનચંદ્રજી મહાશય આ અવધાન ઘણી સરળ રીતે કહી શકતા હતા.'

આ રીત મુજબ કોઈ પણ બાવાનાં વાક્યને સરળ રીતે ગોઠવી શકાય છે.

અવધાન નંબર ૫૮

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આજથી જમે તેટલા દિવસ પછી કયો વાર આવશે તે કહી શકાય છે. જે કે આ રીત બાળક પણ સમજે તેવી છે, છતાં હું અહીં જણાવું છું.'

મનજને પૂછ્યું કે, 'આજે બુધવાર તથા તારીખ ૨૩ સપ્ટેમ્બર છે; તો ૪૦ દિવસ પછી કયો વાર અને તારીખ આવશે?'

ધર્મ એ સુખ રૂપ પ્રાપ્ત બીજ છે.

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'અંગતવાર અને નવેઅરની બીજ તારીખ આવશે.'

પ્રાંત પૂજ્યાર સભ્યન જોડ્યા કે, 'મને લાગે છે કે તમે ૪૦ દિવસને ૭ વડે ભાગી દેશ ૫ વધી તે વારખં ઉમેરેને વાર નહીં કર્યો; તથા સપ્ટેઅરનાં બાકી રહેલા ૭ દિવસો ૪૦માંથી બોધા કરી પાછળ ૩૩ રદ્યા તેમાંથી બોધોઅર મહિનાના ૩૧ દિવસ કાઢી નાખી દેશ ૨ રદ્યા તે ઉપરથી નવેઅરની બીજ તારીખ નહીં કરી. કેમ મરોઅર છે ને ?'

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હા. એમ જ છે. ગણિતની ખુબીઓથી તમે જાણીશ થઈ ગયા, તે જોઈ અને આવડ થયે છે.'

અવધાન નંબર ૫૯

અવધાનકારે કહ્યું કે, 'હવે હું પાંખડીના અવધાનનો, રીત જણાવું છું.'

એક સભ્યને કહ્યું કે, 'પાંખડીનું અવધાન કયું છે?'

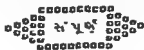
અવધાનકારે કહ્યું કે, 'આ અવધાન ગણિત નથી જરા વધુ સંબંધવાળું છે, કેમકે બે કદમો કદમો નહીં તદાવત વડે જોવાય છે. આવી વર્ષોનું સંબંધ દેવાતું અવધાનને પાંખડીનું અવધાન કહેવાય છે.'

સંબંધો અને કદમો

વચ્ચે વાર્તાઓનાં દ્રુચકા, સંગીત વગેરે ઘણા પ્રયોગો દાખલ કરી શકાય છે. અને એ રીતે અવધાનથી ઘણાં આશ્ચર્યમાં મૂકી શકાય છે. ઘણાં અવધાનકારો પોતાનાં અવધાનોની વચ્ચે સંગીત, વાર્તા વગેરે મૂકીને લોકોને આનંદ આપે છે. તેમાં અવધાનકારને યાદ રાખવામાં બહુ સરળતા આવી જાય છે; કેમકે આનંદજનક વાર્તાવસ્તુમાં મન ઘણી રીતે એકાગ્રતા જાળવી શકે છે.

અવધાનની કળા અમારે ગુરુપરંપરામાં ઉતરી આવેલી છે. અમારા વડોલ ગુરુ ભારતભૂષણ પંડિત રતનચંદ્ર મહારાજ બહુજ ઉચ્ચ કોટીનાં અવધાનો કરી શકતા હતા. મને તે વારસો મળ્યો છે અને જાહેર જનતા આ કળાથી જાણીતી થાય એટલા માટે જ આ બધા નિયમો ગ્રંથમાં ગુરુ થયા છે. જો કે ઘણાં ઉચ્ચ કોટીના અવધાનો આ ગ્રંથમાં મુક્યા નથી; કેમકે સામાન્ય વાંચકોને તેમાં કંટાળો આવે. જેને વધુ પ્રગતિ કરવી હોય તેણે અમારો સંસર્ગ કેળવવો જરૂરી છે જેથી ઘણું જાણવા મળશે.

અવધાનનાં મોટા ભાગનાં નિયમો ગણિતવિદ્યાનાં છે. અને વર્ગ, નવડીના નિયમો, દસના ગુણકનો ખુબી પાંડકોથી થતા ગુણકાર અને ભાગકારો એમ ઘણી જાતનાં ઉચ્ચ ગણિતનાં નિયમો આ કળામાં સમાયા છે. અમારા ધર્મમાં ગણિતાનુયોગની ખૂબ મહત્તા છે. ગણિતવિદ્યા એકાગ્રતા કેળવવામાં મદદગાર છે. વાચકો જેમ જેમ આ ગ્રંથનો અભ્યાસ કરશે તેમ તેમ ઘણું જાણી શકશે.

૧૩.

(1)

૧.

(૫)

૬.

૧૭૭

ત્રિપથો

સંખ-

૧. વર્તમાનને અવિષ્ણવિનકેલ મહારાજે
 ૨. હરિવેદ
 ૩. જ્ઞાનાનો મર્ત્યોન્મુક્તિ
 ૪. માણસમાંથી કયા મરણે જઈને જીવે
 ૫. માણસમાં ને કયા વેદાન્તે રહેશે
 ૬. માણસને રૂપ રસમેલે કયાં રહે
 ૭. પ્રથમ પાંચ (૧૫મ).
 ૮. જ્ઞાન આદિ મુક્તિને જાણે છે કેમકરું.
 ૯. પ્રાતઃકાળમાંથી પાંચ કલાકે
 ૧૦. પાંચ જ્ઞાનામાંથી કયામાંથી મરણને
 ૧૧. પાતાની કમંઠી કી જેને જેને મરણને
 ૧૨. કોણ માણસમાંથી મરણને
 ૧૩. બને યુદ્ધમાં છુટકો કે કેમ
 ૧૪. થી ૧૫ પંદર માર્ગે મરણને
 ૧૫. વર્તમાનને કેમ જાણે
 ૧૬. ત્રિપથો તા.

જો કહેલી.

૧૭૭ી સુધાય

૩.

પાનુ બતાવતું.

૪.

૧૨ જ્ઞાના)

બતાવતું.

૧૩. કોણ કયા પાંચની

૧૭૭

આવધાન (રમઝન-સફિત)ના અદ્ભુત પ્રયોગો એકી સાથે
 ૧૦૦ આવધાન કરનાર નીચે પ્રમાણેના વિધોએ એકાદી શરૂ છે.
 આમાં જે જે વિધો મુકામા આવેલ છે તેને અનુક્રમ
 નંબર આવધાન કરનારને અનુક્રમ પડે તેમ મહે તે રીતે રાખી
 મકે છે, તેમજ ૧૦૦ આવધાનથી એકાદ આવધાન કરનાર પણ
 આજ વિધોમાંથી પાંચાને ફીક વાને તે વિધો લઈ અનુક્રમે
 ૧૦૦ આવધાન કરવાના હોય તે પ્રમાણે ગણી મકે છે
 આ બધું આવધાન કરનાર કબર આવધાન મહે છે - સુબહ

(૬)

આવધાન નં. વિધો

૧ અત્તહાઝિન મન, માગને તારીખ પારથી વાર ગણાવેલો.

૨ હ મહે ' મુશ્શમી વાકય ઉલ્કમથી માંજળુ'.

૩ ન
 તેવી (કહે બાબી શકે)

૪-૧ હ. હિ. મકે

૫ મ. ન

૬

૭
 ૮
 ૯

૧૨ મોડા ખાણુઓમાંથી ૩૫૫ ખાણુઓ પામે રૂમાડા છે તે બતાવવું.

૧૩ ૮૧ ખાણાનો સર્વતોમદ્રવંત્ર (૫દેગ નવ ખાણા પુરવા)

૧૪ બને પાણાનો પારેગ અંક બતાવવો.

૧૫-૧૭ રૂમાડામાં છુપાવેલ ચમુ ૨૫૨ થી ૩૨૧ વાર રાખવો.

૧૮ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો. (બીજી પાંચ રકમ)

૧૯ ૨૪ તીર્થોમાંથી પારેગ તીર્થો કરવું નામ બતાવવું.

૨૦ પ્રમુખ અથવા સાધુ-મુનિસાજ અથવા કોઈ પણ વ્યક્તિ બાવળ રાખવું.

૨૧ જેના વર્તનો તદ્દાવત સમાન હોય તેઓ ૬૪ પાંખ-
દીની બીજી ભેટી બતાવવી.

૨૨ બને મુઠીમાં છુપાવેલ મોતીની સંખ્યા કહેવી.

૨૩ મૂળગણિત સદ, આઠ ને વાર પાંચ તારીખો કહેવી.

૨૪ મોડા ખાણાનો સર્વતોમદ્રવંત્ર (બારે બારી યોગ્ય
તેથી રકમ)

૨૫ પ્રાંતકારને કેટલા પુત્ર-પુત્રી છે તે બતાવવું.

૨૬ પાણાની ૬૪ ભેટીમાંથી પારેલી ભેટીનું એક પાતું બતાવવું.

૨૭ પુરવા કરવું પાતું. ઠીંટી ને રાખ બતાવવા.

૨૮ ૮૧ ખાણાનો સર્વતોમદ્રવંત્ર (ત્રીજા નવ ખાણા)

૨૯ ૨૮ નક્ષત્રોમાંથી પારેગ નક્ષત્રો નામ બતાવવું.

૩૦ જેના વર્તનો તદ્દાવત સમાન હોય તેઓ ૬૪ પાંખદીની
ત્રીજી ભેટી બતાવવી.

૩૧ પાંખાની ૬૪ ભેટીની તેની નીચેના અંકનો સરવાળો કહેવો.

૩૨ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૩૩ પ્રાંતકાર પારેગ વાર બતાવવો.

૩૪ પ્રાંતકારના ૬૪ દાયમાં ભેટી ને ૬૪ દાયમાં ભેટી
૩૫ છે તે બતાવવું.

૩૫ અવધાનકારનું બાવણુ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકનો સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (બેથી બાગી શકાય તેવી રકમ)

૪૩ નવ માણસમાંથી કોની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડોની ચોથો જેડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સામંજસું.

૪૭ બૂનકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પરથી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ સરખું થાવું (પહેલાં બે વ્યક્તિ.)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૬ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડોની પાંચમી જેડી બતાવવી.

૫૩ પાનાની દગલી કરી તેના આંક બાણી દગલી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો

(પાંચમી પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રશ્નકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (કોઈ પણ રકમ).

૫૭ પાનાની દસ જેડીમાંથી ધારેલી જેડીનું બીજું પાનું બતાવવું.

૫૮ ૭ યજ્ઞોનું જમ્રેજ વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૫૯ પારેલ રકમને શુભાંક આપી આવેલ શુભાકારમાંથી
કમી કરેલ આંકટો કહેવે.

૬૦ અરધાનકારનું આવણ (૫૩)

૬૧ અનુદ્રુપ શ્લોકના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૨ અવિષ્યકાલિન સન, માસ ને તારીખ પરથી વારંજતાવવો.

૬૩ ચાર જુદી જુદી અગ્નિઓએ પારેલી રકમનું પરિણામ
સરખું લાવવું (બીજી બે અગ્નિ).

૬૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (ચોથા નવ ખાના)

૬૫ ૭ યજ્ઞોનું મસાદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૬ સાત રકમનો મરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૬૭ પાનાની દમણી કરી તેના આંક અને દમણી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ પાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ શુભશર્તીમાં વાગચીન

૬૯ લોલ માણસમાંથી કયા માણસે કયા દાયમાં કઇ
આંમળીમાં ને કયા વેદમાં વાંટી પહેતે છે તે બતાવવું.

૭૦ પારેલ રકમને શુભાંક આપી આવેલ શુભાકારમાં
વધારેલ આંકટો કહેવો.

૭૧ અનુદ્રુપ શ્લોકના બીજા પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૭૨ પ્રાંતકારના ચરમાનો નંબર કેટલો છે તે બતાવવું.

૭૩ પ્રાંતકારે પારેલ રૂપિયા, ખાના પાઈ કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (પાંચમા નવ ખાના)

૭૫ અવિષ્યકાલિન સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રાંતકારની ઘડિયાળમાં કેટલા વાગે કાંટો છે તે બતાવવું.

૭૭ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક બતાવવો.

૩૫ અવધાનકારનું ભાષણ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકની સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોડ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (બેથી ભાગી શકાય તેવી રકમ)

૪૩ નવ માણસમાંથી કેાની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગાડિયો કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
દીની ચોથો જોડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૪૭ બૂતકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પરથી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ
સરખું સાવવું (પહેલાં બે વ્યક્તિ)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
દીનો પાંચમી જોડી બતાવવી.

૫૩ ખાનાની દગટ્ટી કરી તેના આંક બાજી દગટ્ટી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો
(પાંચમી પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રશ્નકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોડ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (કોઈ જગ રકમ).

૫૭ પાનાની દસ જોડીમાંથી ધારેલી જોડીનું બીજું પાનું બતાવવું.

૫૮ ૭ યાદોનું અમેલ વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૫૯ ધારેલ રકમને 'શુદ્ધાંક' આપી આવેલ શુદ્ધાકારમાંથી
કમી કરેલ આંકડો કહેવો.

૬૦ 'અરધાનકારનું' આવજ (૫૩)

૬૧ અનુદ્રુપ સ્થોતના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૨ બલિષ્ઠાલિન સન, માસ ને તારીખ પરથી વાર જતાવયો.

૬૩ ચાર છુટી છુટી બ્લિમોએ ધારેલી રકમનું પરિણામ
મરખું લાવવું (બીજી બે જગિના).

૬૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર (ચોથા નવ ખાના)

૬૫ ૭ યાદોનું મશાદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૬ સાત રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૬૭ પાનાની દગલી કમી તેના આક જને દગલી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ પાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ શુભસાગીમાં વાતચીત

૬૯ મોક્ષ માણુસમાંથી કયા માણસે કયા લાયકામાં કય
આંતરજીમાં ને કયા વેદામાં વાંચી પઢેલી છે તે જતાવવું.

૭૦ ધારેલ રકમને શુદ્ધાંક આપી આવેલ શુદ્ધાકારમાં
વધારેલ આંકડો કહેવો.

૭૧ અનુદ્રુપ સ્થોતના બીજા પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૭૨ પ્રાનકારના ચરમાનો નંબર કેટલો છે તે જતાવવું.

૭૩ પ્રાનકારે ધારેલ રૂપિયા; આના પાર્શ્વ કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર (પાંચમા નવ ખાના)

૭૫ બલિષ્ઠાલિન સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રાનકારની પઠિયાળમાં કેટલા વાગે કાંટો છે તે જતાવવું.

૭૭ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક જતાવવો.

૩૫ અવધાનકારતું બાવણુ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકનો સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોલ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (જેથી ભાગી શકાય તેવી રકમ)

૪૩ નવ માણસમાંથી કેની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડાની ચોથો ભેડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૪૭ ભૂતકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પરથી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ સરખું થાવું (પહેલાં જે વ્યક્તિ.)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડાની પાંચમી ભેડી બતાવવી.

૫૩ પાનાની દમત્રી કદી તેના આંક ભણી દમત્રી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો
(પાંચમી, પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રશ્નકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોલ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (કોઈ પણ રકમ).

૫૭ પાનાની દસ ભેડીમાંથી ધારેલી ભેડીનું બીજું પાનું બતાવવું.

૫૮ ૭ યાદોતું નરિજી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંજગતું.

૫૯ ધારેલ રકમને 'શુભાંક આપી આવેલ શુભાકારમાંથી
કમી કરેલ આંકટો કહેવેલ

૬૦ 'અવધાનકારતું' અવળ (પૂરું)

૬૧ અનુદુષ શ્લોકના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમથી સાંજગતું.

૬૨ અવિધ્યકાલિન સન, માસ ને તારીખ પરથી વાર જતાવેલ.

૬૩ ચાર છુટી છુટી અક્ષિઓએ ધારેલી રકમનું પરિણામ
સરખું લાંચનું (બીજી જે અસ્તિ)

૬૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રપંચ (ચિયા નવ ખાના)

૬૫ ૭ યાદોતું મસાલી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંજગતું.

૬૬ સાત રકમને સરવાળે અગાઉથી કહેવેલ.

૬૭ પાનાની દમકી કરી તેના આઠ અને દમકી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ પાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ શુભસર્ગીમાં વાતચીત

૬૯ શોભ માણુકમાંથી કયા માણુમે કયા દાયમાં કઈ
આંગળીમાં ને કયા વેલમાં વોટી પડેલી છે તે બતાવવું.

૭૦ ધારેલ રકમને શુભાંક આપી આવેલ શુભાકારમાં
વધારેલ આંકટો કહેવેલ.

૭૧ અનુદુષ શ્લોકના બીજા પાદને ઉત્ક્રમથી સાંજગતું.

૭૨ પ્રાનકારના ચરમાનો નંબર કેટલો છે તે બતાવવું.

૭૩ પ્રાનકારે ધારેલ રૂપિયા; આના પાઈ કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રપંચ (પાંચમા નવ ખાના)

૭૫ અવિધ્યકાલિન સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રાનકારની ઘડિયાળમાં કેટલા વાગે કાંટો છે તે બતાવવું.

૭૭ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક બતાવવો.

૩૫ અવધાનકારનું ભાવણુ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકનો સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (બેથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોડ ખાનાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર (બેથી ભાગી શકાય તેવી રકમ)

૪૩ નવ માણસમાંથી કોની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગ્રઉંચી કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
ડીની બેથી ભેડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૪૭ ભૂતકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પરથી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ
સરખું લાવવું (પહેલાં જે વ્યક્તિ)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
ડીની પાંચથી ભેડી બતાવવી.

૫૩ ખાનાની દગલી કરી તેના આંક જાણી દગલી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો
(પાંચથી પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રતિકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોડ ખાનાનો સર્વતોમદ્રયંત્ર (કોઈ પણ રકમ).

૫૭ ખાનાની દસ ભેડીમાંથી ધારેલી ભેડીનું બીજું ખાનું બતાવવું.

૫૮ ૭ યાદોનું નજીક વાક્ય ઉત્ક્રમથી માંજગવું.

૫૯ પારેલ રકમને ગુણાંક આપી આવેલ ગુણાકારમાંથી
કમી કરેલ આંકડો કહેવેલ.

૬૦ અરધાનકારનું ભાવણ (પૂરું)

૬૧ અનુદુષ સ્ત્રોતના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમથી માંજગવું.

૬૨ અવિષ્કાલિન સન, માસ ને તારીખ પરથી વારંજતાવવો.

૬૩ ચાર જુડી જુડી બ્યજિઓએ પારેલી રકમનું પરિણામ
સરખું લાવવું (બીજી જે અસ્તિત્વ)

૬૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (ચાંચા નર ખાના)

૬૫ ૭ યાદોનું મમકી વાક્ય ઉત્ક્રમથી માંજગવું.

૬૬ સાત રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૬૭ પાનાની દમકી કરી તેના આંક અને દમકી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ પાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ ગુજરાતીમાં વાળવી

૬૯ શોડ માણસમાંથી કયા માણસે કયા દાયમાં કઇ
આમતીમાં ને કયા વેદમાં વોટી પડેરી છે તે બતાવવું.

૭૦ પારેલ રકમને ગુણાંક આપી આવેલ ગુણાકારમાં
વધારેલ આંકડો કહેવેલ.

૭૧ અનુદુષ સ્ત્રોતના બીજા પાદને ઉત્ક્રમથી માંજગવું.

૭૨ પ્રતિકારના સરખાનો નંબર કેટલો છે તે બતાવવું.

૭૩ પ્રતિકારે પારેલ રૂપિયા, આના પાંચ કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોમદ્રવ્યંત્ર (પાંચમા નર ખાના)

૭૫ અવિષ્કાલિન સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રતિકારની ઘડિયાળમાં કેટલા વાગે કાંટો છે તે બતાવવું.

૭૭ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક બતાવવો.

૩૫ અવધાનકારનું ભાષણ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકનો સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર (જેથી બાળી શકાય તેવી રકમ).

૪૩ નવ માણસમાંથી કેાની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
ડીની ચોથો ભેડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૪૭ ભૂતકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પંચમી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ
સરખું જાવવું (પહેલાં જે વ્યક્તિ.)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-
ડીની પાંચમી ભેડી બતાવવી.

૫૩ ખાનાની દગલી કરી તેના આંક બાળી દગલી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો
(પાંચમી પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રત્નકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રયંત્ર (કોઈ પણ રકમ).

૫૭ ખાનાની દસ ભેડીમાંથી ધારેલી ભેડીનું બીજું પાત્ર બતાવવું.

૫૮ છ યાદોનું જાહેર વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૫૯ પારેલ રકમને શુણ્ક આપી આવેલ શુણ્કારમાંથી
કમી કરેલ આંકડો કહેવો.

૬૦ અવધાનકારનું આવજ (૫૬)

૬૧ અનુદ્રુપ શ્લોકના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૨ બલિષ્ઠકાલિન સન, માસ ને તારીખ પરથી વાર જતાવવો.

૬૩ ચાર જુદી જુદી બ્લિન્ડોએ પારેલી રકમનું પરિણામ
મરખું લાવવું (બીજા જે વ્યક્તિ).

૬૪ ૮૧ ખાનાનો મર્જતોત્ક્રમ (ચિંથા નવ ખાના)

૬૫ છ યાદોનું મસાલી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૬૬ જ્ઞાન રકમનો સરનામો અગાઉથી કહેવો.

૬૭ ખાનાની દમણી કને તેના આંક અને દમણી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ ખાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ શુજરાતીમાં વાતચીત

૬૯ શાલ માણસમાંથી કયા માણસે કયા દાયમાં કયું
આંગળીમાં ને કયા વેદમાં બોટી પડેલી છે તે જતાવવું.

૭૦ પારેલ રકમને શુણ્ક આપી આવેલ શુણ્કારમાં
વધારેલ આંકડો કહેવો.

૭૧ અનુદ્રુપ શ્લોકના બીજા પાદને ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૭૨ પ્રાનકારના ચરમાનો નંબર કેટલો છે તે જતાવવું.

૭૩ પ્રાનકારે પારેલ રૂપિયા; જાના પાર્શ્વ કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો મર્જતોત્ક્રમ (પાંચમા નવ ખાના)

૭૫ બલિષ્ઠકાલિન સન, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રાનકારની ઘડિયાળમાં કેટલા વાગે કાંટો છે તે જતાવવું.

૭૭ પાંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક જતાવવો.

૩૫ અવધાનકારનું બાવણુ (અપૂર્ણ)

૩૬-૪૦ પંદર આંકનો સંખ્યા યાદ રાખવી.

૪૧ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો (ચોથી પાંચ રકમ)

૪૨ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (બેથી બાગી શકાય તેવી રકમ).

૪૩ નવ માણસમાંથી કોની પાસે ઘડિયાળ છે તે બતાવવું.

૪૪ પાંચ રકમનો સરવાળો અગાઉથી કહેવો.

૪૫ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડોની ચોથો જોડી બતાવવી.

૪૬ છ શબ્દોનું હિંદી વાક્ય ઉત્ક્રમથી સાંભળવું.

૪૭ ભૂતકાલિન, સન, વાર ને તારીખ પરથી નામ બતાવવો.

૪૮ દેશનેતાનું નામ યાદ રાખવું.

૪૯ ચાર જુદી જુદી વ્યક્તિઓએ ધારેલ રકમનું પરિણામ સરખું લાવવું (પહેલાં બે વ્યક્તિ.)

૫૦ સંગીત.

૫૧ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (ત્રીજા નવખાના)

૫૨ જેના વર્ગનો તફાવત સમાન હોય તેવી દસ પાંખ-ડોની પાંચમી જોડી બતાવવી.

૫૩ પાનાની દગલી કરી તેના આંક બાણી દગલી કહેવી.

૫૪ સમાનાન્તર ૨૫ રકમનો સરવાળો કરવો

(પાંચમી, પાંચ રકમ)

૫૫ પ્રશ્નકારના ખિસ્સામાં કેટલા રૂપિયા છે તે બતાવવું.

૫૬ સોડ ખાનાનો સર્વતોભદ્રચંત્ર (કોઈ પણ રકમ).

૫૭ પાનાની દસ જોડીમાંથી ધારેલી જોડીનું બીજું પાત્ર બતાવવું.

૫૮ ૭ ચાંદોનું અગ્નિજ્વાલ વાક્ય ઉત્ક્રમણી સાંતળવું.

૫૯ ધારેલ રકમને 'ગુણક' આપી આવેલ ગુણકારમાંથી
કમી કરેલ આંકડો કહેવો.

૬૦ 'અરધાનકારનું' ભાવણ (પૂર્ણ)

૬૧ અનુક્રમ 'લોકના પ્રથમ પાદને ઉત્ક્રમણી સાંતળવું.

૬૨ બિંધકાલિન સત, માસ ને તારીખ પરથી વારંબતાવવો.

૬૩ ચાર છુટી છુટી વ્યક્તિઓએ ધારેલી રકમનું પરિણામ
સરખું લાંબવું (બીજા જે ગરજિત).

૬૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોભદ્રપત્ર (ચાલ્યા નર ખાના)

૬૫ ૭ ચાંદોનું મરાઠી વાક્ય ઉત્ક્રમણી સાંતળવું.

૬૬ સાત રકમને સરખાએ અમાડથી કહેવો.

૬૭ ખાનાની ઢગલી કરી તેના આંક અને ઢગલી પરથી
ઉપયોગમાં આવેલ ખાનાઓની સંખ્યા કહેવી.

૬૮ ગુજરાતીમાં વાતચીત

૬૯ મેલક માણસમાંથી કયા માણસે કયા ક્ષયમા કઇ
આમળીમાં ને કયા વેદમા વોટી પડેલી છે તે બતાવવું.

૭૦ ધારેલ રકમને ગુણક આપી આવેલ ગુણકારમાં
વધારેલ આંકડો કહેવો.

૭૧ અનુક્રમ 'લોકના બીજા પાદને ઉત્ક્રમણી સાંતળવું.

૭૨ પ્રતિકારના ચરમાનો નંબર કેટલો છે તે બતાવવું.

૭૩ પ્રતિકારે ધારેલ રૂપિયા; આના પાર્ક કહેવી.

૭૪ ૮૧ ખાનાનો સર્વતોભદ્રપત્ર (પાંચમા નર ખાના)

૭૫ બિંધકાલિન સત, માસ ને વાર પરથી તારીખો કહેવી.

૭૬ પ્રતિકારની ઘડિયાળમાં કેટલા વાગે કાટો છે તે બતાવવું.

૭૭ પંચ ખાનામાંથી વચ્ચેના ખાનાનો આંક બતાવવો.